

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Disertační práce

**Strukturální fondy jako nástroj regionální politiky
v souvislosti s podporou českých podniků v období
vstupu do EU**

Structural Funds as the Regional Policy Tool in the
Context of Czech Companies Support in the Period of
the EU Entry

Autor: Ing. Marek BERAN

Obor: 6208V Management a ekonomika

Ústav: Ekonomie

Školitel: Doc. PhDr. Vnislav NOVÁČEK, CSc.

2007

Klíčová slova:

Regionální politika, strukturální fondy EU, projektový cyklus, řízení projektového cyklu (PCM), rozvojový projekt, podnik, malé a střední podniky (MSP), konkurenceschopnost

Key words:

Regional policy, EU structural funds, project cycle, project cycle management (PCM), development project, enterprise, SME, competitiveness

Tato práce neprošla redakční ani jazykovou úpravou.

OBSAH

1. ÚVOD	7
2. PŘEHLED O SOUČASNÉM STAVU ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY	8
2.1 Regionální politika v EU	8
2.2 Regionální politika v ČR	9
2.3 Malé a střední podniky v EU	11
2.4 Malé a střední podniky v ČR	11
2.5 Strategie regionálního rozvoje v ČR a malé a střední podniky	14
3. SHRnutí VÝCHODISEK PRO ZPRACOVÁNÍ DISERTAČNÍ PRÁCE A FORMULACE HYPOTÉZ	17
3.1 Teoreticko-logická východiska	17
3.2 Definice problému a formulace hypotéz	17
4. FORMULACE CÍLŮ DISERTAČNÍ PRÁCE	19
4.1 Hlavní cíl disertační práce	19
4.2 Dílčí cíle disertační práce	20
5. ZVOLENÉ METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ DISERTAČNÍ PRÁCE	21
5.1 Metody použité při zpracování disertační práce	21
5.1.1 Indukce – Dedukce	22
5.1.2 Analýza – Syntéza	23
5.1.3 Abstrakce – Konkretizace	23
5.1.4 Systémový přístup	24
5.1.5 Další metody	24
5.2 Významnost prvků pro metodu	24
5.3 Struktura zpracování disertační práce	24
5.4 Postup řešení	25
5.5 Postup aplikovaného výzkumu	26
6. SHRnutí VÝSLEDKŮ DISERTAČNÍ PRÁCE	27
6.1 Struktura dané kapitoly	27
6.2 Regionální politika a strukturální fondy EU	28
6.2.1 Institucionální rámec pro zajištění využívání pomoci z EU	30
6.2.2 Základní fondy pro čerpání prostředků z EU	30
6.3 Zhodnocení stavu ČR a strukturálních fondů EU v rámci veřejného financování v období 2004 – 2006	32
6.3.1 ČR a operační programy	34
6.3.2 Finanční zajištění projektů firem	37
6.3.3 Vyhodnocení dotazníkových šetření	38

6.4	Základní struktura projektového cyklu u strukturálních fondů EU	61
6.4.1	Řízení projektového cyklu	63
6.4.2	Příprava projektů v podnicích	64
6.5	Návrh postupu firmy při získávání finančních prostředků z fondů EU	64
6.5.1	Postup při podání žádosti pro získání finanční podpory	66
6.6	Aplikace navrhovaného postupu na reálné firmě	68
6.6.1	Vymezení firmy	69
6.7	Srovnání dosažených výsledků s hypotézami	70
6.8	Nové programové období 2007 – 2013	71
6.8.1	Nové cíle strukturálních fondů	74
6.8.2	Tematické operační programy ČR	75
6.8.3	Změna pravidel pro malé a střední podniky v ČR	76
7.	PŘÍNOSY DISERTAČNÍ PRÁCE	78
7.1	Přínos práce pro vědu	78
7.2	Přínos práce pro praxi	79
8.	NÁSTIN DALŠÍHO POKRAČOVÁNÍ PRÁCE	81
9.	ZÁVĚR	82
10.	SHRNUTÍ	83
11.	SUMMARY	85
12.	RESUMÉ	87
13.	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	89
14.	SEZNAM POUŽITÝCH ILUSTRACÍ A GRAFŮ	91
15.	SEZNAM POUŽITÝCH TABULEK	92
16.	SEZNAM PŘÍLOH	93
17.	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	94
18.	PUBLIKAČNÍ A PŘEDNÁŠKOVÁ ČINNOST AUTORA	100
19.	ŽIVOTOPIS AUTORA	106
	PŘÍLOHA A – SEZNAM ZÁKLADNÍCH PRÁVNÍCH NOREM TÝKAJÍCÍCH SE REGIONÁLNÍ POLITIKY	108
	PŘÍLOHA B – VZOR DOTAZNÍKU PRO DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	114
	PŘÍLOHA C – PRIORITY A OPATŘENÍ SPOLEČNÉHO REGIONÁLNÍHO OPERAČNÍHO PROGRAMU V OBDOBÍ 2004 – 2006	115

PŘÍLOHA D – PRIORITY A OPATŘENÍ OPERAČNÍHO PROGRAMU PRŮMYSL A PODNIKÁNÍ V OBDOBÍ 2004 – 2006 _____	116
PŘÍLOHA E – ALOKACE STRUKTURÁLNÍCH OPERACÍ EU PRO ČR V OBDOBÍ 2004 – 2006 _____	117
PŘÍLOHA F – ROZDĚLENÍ PROSTŘEDKŮ STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ MEZI OPERAČNÍ PROGRAMY V OBDOBÍ 2004 – 2006 _____	118
PŘÍLOHA G – ZPŮSOBILÍ ŽADATELÉ VE SPOLEČNÉM REGIONÁLNÍM OPERAČNÍM PROGRAMU V OBDOBÍ 2004 – 2006 _____	119
PŘÍLOHA H – ZPŮSOBILÍ ŽADATELÉ V OPERAČNÍM PROGRAMU PRŮMYSL A PODNIKÁNÍ V OBDOBÍ 2004 – 2006 _____	120
PŘÍLOHA I – INDIKATIVNÍ ALOKACE PRO ČLENSKÉ STÁTY EU V OBDOBÍ 2007 – 2013 _____	121
PŘÍLOHA J – OPERAČNÍ PROGRAMY PRO OBDOBÍ 2007 – 2013 _____	122
PŘÍLOHA L – PROGRAMY PRO PODNIKATELE V RÁMCI OPERAČNÍHO PROGRAMU PODNIKÁNÍ A INOVACE V OBDOBÍ 2007 – 2013 _____	124

Děkuji tímto mému školiteli doc. PhDr. Vnislavu Nováčkovi, CSc., děkanovi Fakulty managementu a ekonomiky, Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně za odborné vedení, podnětné připomínky a čas strávený obětavou pomocí při vypracovávání mé práce. Dále bych rád poděkoval doc. Ing. Romanu Bobákovi, Ph.D., proděkanovi pro vědu a výzkum Fakulty managementu a ekonomiky ve Zlíně, Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, panu Paulu Jensenovi, odbornému pracovníkovi Generálního ředitelství pro regionální politiku, Evropské komise v Bruselu, Ing. Ivanu Matulíkovi, bývalému vedoucímu odboru strategického rozvoje Krajského úřadu Zlínského kraje a současnému řediteli Úřadu Regionální Rady regionu soudržnosti NUTS II Střední Morava za jejich cenné rady a připomínky.

Dále děkuji též panu Ing. Lukáši Bílkovi za provedené odborné korektury a připomínky k mé práci a Ing. Romaně Beranové za pomoc při odborném překladu do cizích jazyků.

V neposlední řadě děkuji též mé rodině a dále paní Mgr. Sabině Stradějové za jejich trpělivost, motivaci, pomoc a podporu, bez které by tato práce nevznikla.

1. ÚVOD

Motto: *„Důležitým bodem moudrosti života jest správný poměr, v jakém věnujeme pozornost z části přítomnosti, z části budoucnosti, aby nám jedna druhou nekazila. Mnozí žijí příliš v přítomnosti: lehkomyšní; jiní příliš v budoucnosti: úzkostliví a starostliví. Zřídka dodržuje kdo správnou míru“.*

Arthur Schopenhauer

Disertační práce je zaměřena na strukturální fondy Evropské unie, které slouží jako nástroj regionální politiky v souvislosti s podporou českých podniků v období vstupu naší země do Evropské unie.

Autor v této práci poukazuje na doposud málo probádaný systém financování podnikatelských subjektů z veřejných zdrojů, konkrétně ze strukturálních fondů Evropské unie.

V práci jsou shrnuty nejdůležitější poznatky a zkušenosti z čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU pro podnikatelské subjekty (zejména malé a střední podniky) v České republice, analyzovány způsoby a možnosti využití těchto fondů a zobecněna získaná fakta a zkušenosti. Je zde popsána i navržena metodika čerpání finančních prostředků pro české podniky. Práce se dále zabývá vhodným použitím těchto způsobů a možností v praxi.

Práce je členěna do devíti hlavních kapitol, kde je v úvodu podán podrobný přehled o současném stavu řešené problematiky, poté jsou shrnuta východiska pro zpracování této práce a formulovány základní hypotézy a cíle disertační práce. Další část pojednává o zvolených metodách a postupech. Těžiště práce tvoří kapitola shrnující výsledky dané práce. V závěru jsou poté zmíněny přínosy disertační práce a nastíněn směr jejího dalšího možného pokračování.

2. PŘEHLED O SOUČASNÉM STAVU ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY

2.1 Regionální politika v EU

Prakticky od počátku lidských dějin můžeme nalézat snahy o záměrné ovlivňování socioekonomického vývoje určitých území. Nejprve se tak dělo na mikroúrovni jednotlivých míst a jejich nejtěsnějšího zázemí, posléze v souvislosti s "vymizením prázdných míst" a rozvojem prostorové organizace společnosti i v rámci větších regionů až celých států (makroregionů). Nad původně lokálními zájmy tak postupně převládly státně mocenské vlivy. Při tom docházelo nejen k uplatňování nejrůznějších teorií (např. teorie lokalizace a prostorového uspořádání od J. H. Thüneny [40]), ale zejména různých politických zájmů. Tím byly dány základy regionální politiky.

Ve výkladovém slovníku Dictionary of Human Geography [20] je regionální politika definována jako "součást státní politiky, která ovlivňuje rozmístění hlavních ekonomických zdrojů a aktivit na celém území státu nebo v jeho části". Podle Vanhovea – Klaassena [74] "regionální politika představuje všechny veřejné intervence vedoucí ke zlepšení geografického rozdělení ekonomických činností, jimiž se pokouší napravit určité prostorové důsledky volné tržní ekonomiky ve smyslu dosažení dvou vzájemně závislých cílů – ekonomického růstu a zlepšení sociálního rozdělení ekonomických efektů." Učební text Úvod do prostorové ekonomiky (Matoušková, Halouzka, Brandová, Černoch [39]) charakterizuje regionální politiku volněji a to jako "soubor opatření a nástrojů, pomocí kterých má dojít ke zmírnění nebo odstranění rozdílů v ekonomickém rozvoji dílčích regionů".

V poválečné historii naší republiky se nejen pro ideologické odlišení až do roku 1989 spíše užíval termín regionální plánování, než regionální politika zdůrazňující plánovité naplňování hospodářských, společenských, kulturních a ekologických záměrů společnosti v prostoru (podobně viz Evropská charta regionálního plánování¹, např. i u Rektořík a Selešovský, 1999 [65]). Regionální plánování představovalo jednu z podstatných součástí dlouhodobého, tj. strategického plánování, když zajišťovalo skloubení dlouhodobých plánů odvětvových politik do jednotlivých regionálních průřezů. V obou případech je

¹ Doporučení č. R (84) 2 Výboru ministrů určené členskými státy o Evropské chartě regionálního plánování, přijato Výborem ministrů 25. ledna 1984 na 366. zasedání ministrů zahraničních věcí.

jejich rozhodujícím cílem zajištění regionálního rozvoje. Regionální rozvoj je z tohoto pohledu myšlen rozvoj regionu s plnohodnotným využíváním demografického, hospodářského a přírodního potenciálu. [46]

Kolébkou moderní regionální politiky byla na počátku 30. let Velká Británie, kde v souvislosti s velkou hospodářskou krizí byl stát pod hrozbou sociálně politických konfliktů nucen přijmout jisté kroky ke zmírnění prohlubujících se ekonomických a sociálních rozdílů mezi jednotlivými regiony (Kadeřábková, 1996 [30]). Po II. světové válce se regionální politika začala intenzivně rozvíjet také ve Francii a Itálii, na přelomu 50. a 60. let pak ve většině západoevropských zemí. Charakteristickým rysem tohoto vývoje byla realizace regionální politiky nejen na úrovni jednotlivých států, ale i integrované Evropy (viz např. Blažek, 1993 [1]).

Hlavním celoevropským dokumentem, jenž se orientuje na vymezení sféry regionální politiky, zásad regionálního plánování a cílů regionálního rozvoje, je již zmiňovaná Evropská charta regionálního plánování. Jsou v ní zformulovány čtyři rozhodující úkoly regionálního plánování:

- vyvážený socioekonomický rozvoj regionů,
- zlepšování životních podmínek,
- zodpovědné zacházení s přírodními zdroji a ochrana životního prostředí,
- racionální využívání území (Wokoun, 1998 [78]).

2.2 Regionální politika v ČR

Vláda České republiky (ČR) se snažila formulovat regionální politiku již od počátku 90. let, neboť s probíhající transformací a přechodem k tržní ekonomice se začaly prohlubovat rozdíly v ekonomické výkonnosti mezi jednotlivými regiony a na tyto rozdíly bylo třeba nějakým způsobem reagovat. Problémem bylo, že se regionální politika v České republice do roku 2000 neopírala o žádnou specifickou legislativní normu vyššího právního významu (zákon). Při projednávání zákona o státním rozpočtu na rok 1991 bylo doporučeno připravit návrh zákona o regionální politice. Usnesením č. 481/1991 vláda ČR schválila základní přístupy ke zpracování zákona o regionální politice a usnesením vlády č. 292/1991 uložila předložení zákona o regionální politice do března 1992 České národní radě. Tento návrh zákona byl ale po parlamentních volbách v roce 1992 novou vládou odmítnut jako nepotřebný. Byly přijaty pouze Zásady regionální politiky ČR, a to usnesením vlády ČR č. 759/1992. Do roku 2000 byly tedy základem regionální politiky v České republice „Zásady regionální politiky vlády České republiky“, které byly přijaty usnesením vlády č. 235/1998.

V tomto dokumentu byla regionální politika definována jako: "Koncepční a výkonná činnost státu a regionálních orgánů", jejímž cílem je:

- přispívat k harmonickému a vyváženému rozvoji jednotlivých regionů,
- snižovat rozdíly mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých regionů,
- podporovat hospodářský a sociální rozvoj jednotlivých regionů, zejména pokud jde o aktivaci jejich nedostatečně využívaného hospodářského a sociálního potenciálu.

Teprve v roce 2000 byly přijaty tyto základní zákony týkající se regionální politiky – zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích a zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Ten byl poté ještě doplněn usnesením vlády ČR č. 682/2000, o strategii regionálního rozvoje ČR a usnesením vlády ČR č. 1315/2001, o vymezení intenzity regionální podpory.²

Regionální politika je ve zkoumaném programovém období 2000 – 2006 prováděna jak na úrovni celostátní, kterou zajišťují příslušné ústřední orgány státní správy (především Ministerstvo pro místní rozvoj), tak na úrovni regionální, kde se zaměřuje na předem vymezené regiony. Regionální politiku na úrovni regionální od 1. 1. 2000 zabezpečují orgány regionální samosprávy – kraje, které působí v oblasti samostatné i přenesené působnosti. V novém programovém období 2007 – 2013 jejich roli dále částečně přebírají nově vznikající výbory Regionálních rad, které vznikly v každém regionu soudržnosti NUTS II jako samostatné právnické osoby.

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje byl v roce 2006 novelizován³, aby zejména korigoval nepřesnosti vyvolané vývojem situace v ČR. Řada ustanovení daného zákona popisujících především činnosti jednotlivých orgánů regionálních operačních programů ztratila svůj význam po vstupu ČR do Evropské unie (EU). Daná právní úprava zákona č. 248/2006 nebyla ve svém původním pojetí využita zejména z důvodů nahrazení regionálních operačních programů Společným regionálním operačním programem (SROP). Bylo zřejmé, že situace je dlouho neudržitelná a i z tohoto důvodu byl v roce 2007 přijat nový zákon č. 66/2007, kterým se mění zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů. Tímto zákonem byly vyřešeny největší problémy, jež se objevily při administrativě v programovém období 2004 – 2006. Hlavním impulsem pro změnu původního zákona se stala příprava nového legislativního rámce

² Dále viz např. zákon č. 99/1994 Sb. (resp. č. 40/2004 Sb.), o zadávání veřejných zakázek, zákon č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, aj.

³ Zákon č. 138/2006 Sb., kterým se mění zákony v souvislosti s přijetím zákona o veřejných zakázkách (tj. zákona č. 137/2000 Sb., o veřejných zakázkách).

Evropské unie pro programové období 2007 – 2013 a následná potřeba úpravy národní legislativy. Příslušná ustanovení zákona č. 248/2000 by totiž při přípravě regionálních operačních programů neumožňovala vytvořit pevný institucionální rámec pro jejich implementaci a tedy vznik zmiňovaných výborů regionálních rad resp. úřadů regionálních rad.

2.3 Malé a střední podniky v EU

Stav malých a středních podniků (MSP) v jednotlivých členských státech EU je velmi podobný. Na jedné straně se MSP těší velké vážnosti a svým významem v ekonomice každé země vyvolávají vlnu pozornosti, na straně druhé stále urputně zápasí s celou řadou problémů a bariér, které vyplývají z jejich podstaty a charakteru.

Ve všech členských státech EU jsou dále uplatňována specifická podpůrná opatření pro uspokojování potřeb a problémů MSP v případech, kdy tyto potřeby nejsou řešeny všeobecnými opatřeními.

Sedmdesátá a zejména osmdesátá léta 20. století byla charakterizována důrazem kladeným na záležitost výzkumu a vývoje (technologická infrastruktura jako jsou střediska služeb a informací, programy podporující technologický rozvoj), programy pro začínající podniky a programy na podporu vývozu. Naproti tomu je konec osmdesátých a začátek devadesátých let charakterizován podporou mezipodnikových kooperací, rizikového kapitálu a iniciativ vedoucích ke zvyšování řídicích schopností a lidského kapitálu v MSP vůbec.

2.4 Malé a střední podniky v ČR

Pokud se nyní podíváme na vztah MSP a regionálního rozvoje v ČR, je třeba říci, že v celonárodní ekonomice hraje malé a střední podnikání významnou roli. Ovšem v regionálním rozvoji je role MSP ještě důležitější. Mezi MSP a regionální ekonomickou strukturou existuje významné vzájemné působení. Zejména ta část MSP, která patří do sektoru služeb (maloobchod, hotelnictví apod.), ale i stavebnictví, závisí ve větší míře na místní či regionální poptávce. Opatření na jejich podporu jsou obvykle součástí místních či krajských úřadů a vláda zde často hraje pouze doplňkovou roli.

Nejčastější formou používanou k realizaci opatření v regionálním měřítku je financování firem a jejich projektů formou půjček, grantů a záruk.

V ČR je na centrální úrovni zřízena pro pomoc MSP institucionálně Českomoravská záruční a rozvojová banka, která realizuje též několik regionálních programů s cílem zvýšit atraktivnost pro rozvoj MSP ve vybraných oblastech, které jsou problematické v otázkách ekonomického rozvoje a které zažívají masivní transformaci výrobní struktury.

Malé a střední podniky potřebují pro své podnikatelské operace kapitál, zejména ve formě investic a provozního kapitálu. Dané zdroje kapitálu lze nalézt uvnitř i vně podniků, daná práce se logicky zaměřuje na zdroje vnější.

Kapitálové potřeby MSP se velmi silně liší v závislosti na jejich finanční situaci, typu firmy apod. Problémy MSP všeobecně vyvstávají v oblasti finančních zásob v kombinaci s nedostatečným ručením či s financováním rozšiřování podniku. Rovněž někdy je velmi obtížné zafinancovat investice s vysokým stupněm rizika z důvodu nedostatečných informací na straně financující instituce. Pro ilustraci nalezneme v následující tabulce informace o podnikatelských subjektech z vybraného regionu (Zlínského kraje) v klasifikaci dle jejich převažující činnosti.

Tab. č. 1 - Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti OKEČ⁴ dle okresů k 31. 12. 2004 (v %)

	Kroměříž	Uherské Hradiště	Vsetín	Zlín	Zlínský kraj	ČR (bez Prahy)
Počet registrovaných jednotek	19 091	24 973	27 442	43 641	115 147	1 674 018
Počet registrovaných jednotek %	16,6	21,7	23,8	37,9	100,0	100,0
<i>z toho převažující činnost:</i>						
zemědělství, myslivost, lesní hospodářství a rybnářství	1,8	2,0	3,0	2,9	9,7	7,7
průmysl a energetika	2,6	4,2	4,3	6,2	17,3	13,8
stavebnictví	1,8	2,7	2,4	3,9	10,8	11,1
obchod, pohostinství a ubytování	5,5	7,4	8,2	13,5	34,6	36,2
doprava, pošta a telekomunikace	0,5	0,6	0,9	1,2	3,2	3,3
peněžnictví a pojišťovnictví	0,7	0,8	0,6	1,5	3,6	3,7
činnosti v oblasti nemovitostí, služby pro podniky, výzkum a vývoj	1,6	2,1	2,2	5,3	11,2	13,4
školství	0,1	0,1	0,4	0,4	1,0	1,1
zdravotnictví, veterinární a sociální činnost	0,3	0,3	0,3	0,5	1,4	1,5
ostatní	1,6	1,5	1,5	2,6	7,2	8,2

Zdroj: Statistická ročenka Zlínského kraje 2004, vlastní dopočet.

⁴ OKEČ – Odvětvová klasifikace ekonomických činností (dle ČSÚ).

Podíváme-li se nyní dále na právní situaci v oblasti podnikání v ČR, je třeba říci, že po sametové revoluci v roce 1989 se v bývalém Československu uvolnily poměry a prostor pro podnikání se otevřel. V roce 1992 byl přijat zákon č. 299/1992 Sb., o státní podpoře malého a středního podnikání, který nově definoval možnosti podpory pro malé a střední podnikání. Tento zákon byl v roce 2002 nahrazen zákonem novým – zákonem č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů. V tomto zákonu jsou nově definovány pojmy malý a střední podnik – MSP (schematicky viz následující tabulka).

Tab. č. 2 – Schematické znázornění pojmů malý a střední podnik

Typ podniku	Počet zaměstnanců	Aktiva nepřesahující (mil. Kč)	Čistý obrát za poslední účetní období nepřesahující (mil. Kč)
Drobný podnik	méně než 10	180	250
Malý podnik	méně než 50	180	250
Střední podnik	méně než 250	980	1 450

Zdroj: Zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání.

S výše uvedeným zákonem úzce souvisí i již zmiňované usnesení vlády č. 1315/2001 týkající se intenzity veřejné podpory⁵, které je souhrnně uvedeno v následující tabulce č. 3.

Z dané tabulky vyplývá, že veřejná podpora v podnikatelském sektoru v určitém kraji nesmí překročit stanovenou procentní mez, ve Zlínském kraji je to 49% pro celé programové období 2000 – 2006 (resp. 2004 – 2006/2008 z důvodu pravidla pro možnosti využití finančních prostředků alokovaných na dané roky nejpozději do dvou dalších let, tzv. pravidlo N+2⁶). Navíc u investic do firem je tento limit snížen a činí 35% celkových uznatelných nákladů.

⁵ Poskytování veřejných podpor v jednotlivých regionech musí být v souladu regionální mapou veřejné podpory, která dle předpisů Evropské komise vyplývá z vyhodnocení relevantních statistických ukazatelů, především HDP na obyvatele a míry nezaměstnanosti. Stropy této veřejné podpory mohou být zvýšeny až o 15 procentních bodů z přípustných investičních nákladů v případě, že se jedná o podporu pro malé a střední podniky, jak vyplývá z Pokynů Evropské komise k vnitrostátní regionální podpoře (více viz Úřední věstník Evropské unie C 74 ze dne 13. 3. 1998).

⁶ Pravidlo N+2 bylo využíváno v rámci programového období 2004 – 2006. V programovém období 2007 – 2013 platí pro první čtyři roky tj. 2007 – 2010 prodloužené

Tab. č. 3 - Maximální intenzita veřejné podpory na úrovni jednotlivých regionů soudržnosti (resp. krajů) v ČR

Maximální intenzita veřejné podpory na úrovni jednotlivých regionů soudržnosti (resp. krajů) v ČR (v %)					
Kraj	2002	2003	2004	2005	2006
Moravskoslezský	50%	50%	50%	50%	50%
Středočeský	50%	50%	50%	50%	50%
Karlovarský	49%	49%	49%	49%	49%
Ústecký	49%	49%	49%	49%	49%
Olomoucký	49%	49%	49%	49%	49%
Zlínský	49%	49%	49%	49%	49%
Liberecký	48%	48%	48%	48%	48%
Královéhradecký	48%	48%	48%	48%	48%
Pardubický	48%	48%	48%	48%	48%
Vysočina	48%	48%	48%	48%	48%
Jihomoravský	48%	48%	48%	48%	48%
Jihočeský	46%	46%	46%	46%	46%
Plzeňský	46%	46%	46%	46%	46%
Praha	25%	23%	21%	20%	20%

Zdroj: Usnesení vlády ČR č. 1315/2001 ze dne 10. prosince 2001 o vymezení intenzity regionální podpory.

Výše uvedené normy jsou hlavními právními normami⁷, které upravují působení podnikatelských subjektů v České republice.

2.5 Strategie regionálního rozvoje v ČR a malé a střední podniky

V neposlední řadě je v dané kapitole také nutné zmínit existenci Strategie regionálního rozvoje ČR z roku 2000 (resp. její aktualizaci z roku 2005). [52, 53]

pravidlo N+3, tzn., že možnost využití alokovaných finančních prostředků v tomto období není dva, ale tři roky.

⁷ Kromě „základních“ norem jako zákon č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník, zákon č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání apod.

Podle dříve zmíněného zákona o podpoře regionálního rozvoje představovala daná strategie základní koncepční dokument regionální politiky v České republice, který formuloval přístup státu k podpoře regionálního rozvoje. Daný dokument, který byl z důvodu aktuálnosti aktualizován v roce 2005, obsahoval zejména analýzu stavu regionálního rozvoje, charakteristiku slabých a silných stránek v rozvoji jednotlivých krajů a okresů, strategické cíle regionálního rozvoje v ČR, vymezení státem podporovaných regionů a doporučení dotčeným ústředním správním úřadům a krajům pro zaměření rozvoje odvětví spadajících do jejich působnosti. Byla v něm formulována strategická vize regionálního rozvoje České republiky do roku 2010. Tato strategie také vytvořila základní rámec pro formování regionální politiky České republiky komplementární s regionální politikou Evropské unie.

Pokusme se nyní zhodnotit původní strategii v souvislosti s dopadem realizace výše uvedeného zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje platného pro programové období 2004 – 2006 pro rozvoj malých a středních podniků. Daný zákon o podpoře regionálního rozvoje ve svém § 3 definuje oblasti podpory regionálního rozvoje (např. rozvoj podnikání a lidských zdrojů, podpora výzkumu a technologického rozvoje, cestovního ruchu, vybavení infrastrukturou, opatření k ochraně životního prostředí aj.) a ne náhodou je rozvoj podnikání uveden na prvním místě.

Dále je třeba konstatovat, že podle výše uvedené strategie měly jednotlivé ústřední správní úřady v rámci své působnosti přispívat k vyrovnávání rozdílů mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých územních celků. V oblasti podnikání to poté bylo zejména prostřednictvím zvýšení podpory podnikání, rozvoje lidských zdrojů a cestovního ruchu ve státním rozpočtu ČR a to včetně institucí, které mohou rozvoj podnikatelských aktivit v regionech podpořit. Rovněž byla například zvýšena podpora ze státního rozpočtu různým agenturám, které na celostátní i regionální úrovni působí svou činností pozitivně na regionální rozvoj (regionální rozvojové agentury, CzechInvest apod.). Dané zmíněné agentury poté aktivně pomáhaly MSP v dosahování na strukturální fondy EU, ať už na straně zpracovatelů projektů, či v rámci implementačních struktur při podávání žádosti.

Daný dokument také kladl důraz na zlepšení přístupu malých obcí umístěných ve venkovských oblastech do městských center, aby byla vytvořena konsolidovanější sídelní síť, zlepšena místní infrastruktura a vytvořeny příznivější podmínky pro podnikatelské aktivity. Význam na podporu podnikání měla i ve strategii zmiňovaná restrukturalizace a privatizace bankovního sektoru, která má regionální dopad zejména v periferních regionech (např. i ve Zlínském kraji), kde jsou bankovní služby omezené, a pro podnikatele je obtížné získat přístup k úvěrům. Částečně negativním znakem bylo, že v odvětví

průmyslu nebyla deklarována regionální dimenze. Přesto již tehdy v rámci programů Ministerstva průmyslu a obchodu existovaly programy, které počítaly s regionální dimenzí. Jednalo se zejména o podporu rozvoje průmyslových zón, podporu poradenství malého a středního podnikání prostřednictvím sítě regionálních poradenských center (RPIC) a podnikatelských a inovačních center (BIC).

Z výše uvedeného vyplývá, že existence daného koncepčního dokumentu měla přínos pro rozvoj malých a středních podniků v počátcích programového období 2004 – 2006.

V neposlední řadě bych rád uvedl, že poslední aktualizací strategie regionálního rozvoje je Strategie regionálního rozvoje ČR na léta 2007 – 2013 [54], byla vytvořena opět dle výše zmiňovaného zákona č. 248/2006. Cílem aktualizace této strategie je již zmiňovaná implikace nových nařízení EU v oblasti regionální politiky do strategie, priorit a opatření české regionální politiky. Dokument určuje orientaci politiky regionálního rozvoje České republiky na roky 2007 – 2013. Vychází z následujících dokumentů – Strategie udržitelného rozvoje České republiky⁸ a v ekonomické oblasti ze zpracované Strategie hospodářského růstu⁹. V oblasti politiky soudržnosti navazuje na základní programové dokumenty na národní úrovni, jako jsou Národní rozvojový plán ČR na léta 2007 – 2013 [48] a Národní strategický referenční rámec¹⁰. Cílem strategie je formulování témat a aspektů významných pro podporu regionálního rozvoje a zahrnutí regionální dimenze do těchto politik tam, kde je to účelné a potřebné. Strategie regionálního rozvoje tak představuje strategickou orientaci pro programy regionálního rozvoje na centrální i regionální úrovni.

⁸ Vydána Radou vlády pro udržitelný rozvoj. *Strategie udržitelného rozvoje České republiky. Verze listopad 2004. Praha: Úřad vlády ČR, 2004. 59 s.*

⁹ Vydána Úřadem vlády ČR. *Strategie hospodářského růstu České republiky 2005 – 2013. Praha: Úřad vlády ČR, 2005. 116 s. ISBN 80-86734-82-X.*

¹⁰ Vydán Ministerstvem pro místní rozvoj. *Národní strategický referenční rámec ČR 2007 – 2013. Verze červenec 2007. Praha: MMR, 2007. 137 s. [49]*

3. SHRNUÍ VÝCHODISEK PRO ZPRACOVÁNÍ DISERTAČNÍ PRÁCE A FORMULACE HYPOTÉZ

3.1 Teoreticko-logická východiska

Kvalitativní exploratorní výzkum problematiky je výchozím základem pro stanovení výzkumných otázek a stanovení hypotéz. Uplatní se metoda analýzy dokumentů. Jde o články v odborném tisku, české i zahraniční monografie, texty na Internetu, které odrážejí aktuální problémy teorie a praxe a ostatní dokumenty, které mají ke stanovené problematice vztah. [67]

Autorova publikační činnost týkající se tohoto tématu je uvedena v kapitole č. 18 – Publikační a přednášková činnost autora.

3.2 Definice problému a formulace hypotéz

Správné vymezení problému je jednoznačně jednou z nejdůležitějších a také nejobtížnějších částí vědecké práce. Problém, který řeší disertační práce, lze považovat za sice již známý, ale v České republice podle mého názoru dostatečně neřešený.

Hlavním cílem disertační práce je shrnout nejdůležitější poznatky a zkušenosti z čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU pro podnikatelské subjekty (zejména malé a střední podniky) v ČR a vytvořit metodiku pro čerpání financí ze strukturálních fondů EU pro české podnikatelské subjekty tak, aby působila jako nástroj podpory řízení firmy. Cílem je tedy potvrdit nebo vyvrátit níže uvedené hypotézy.

V odborné literatuře se objevují rozpory mezi chápáním toho, co je "tvrzení" a co je "hypotéza". Tvrzení jsou obvykle definována jako prohlášení, která mohou být označena za pravdivá, nebo nepravdivá ve vztahu ke zjistitelným jevům. Jestliže je možno tato tvrzení testovat, hovoříme o hypotézách. Hypotéza je jinak také charakterizována jako tvrzení, kterým určitému objektu přiřazujeme proměnné. V podstatě rozlišujeme hypotézy deskriptivní a hypotézy relační. Deskriptivní hypotézy obvykle hovoří o jednom konkrétním stavu objektu a relační hypotézy se věnují vztahu mezi více proměnnými a stavem objektu. [19] Z tohoto pohledu lze tvrzení – hypotézy vyslovené v této práci považovat v zásadě za relační, protože obvykle dávají do souvislosti dva a více faktorů.

S ohledem na teoreticko-logická východiska práce byly zformulovány tyto hypotézy:

Hypotéza č. 1 (H1):

Strukturální fondy EU jsou významným nástrojem regionální politiky směřující ke zvýšení ekonomické vyspělosti regionu a důležitým zdrojem finanční pomoci podnikatelským subjektům¹¹ působícím v jednotlivých regionech ČR.

Hypotéza č. 2 (H2):

Programové financování a management projektového cyklu jsou důležitými prvky pro fungování strukturálních fondů EU.

Hypotéza č. 3 (H3):

Pozice podnikatelských subjektů jako příjemců finanční pomoci ze strukturálních fondů EU je těžší než pozice ostatních příjemců (zejména veřejného a neziskového sektoru), protože podnikatelské subjekty nejsou primární skupinou příjemců této pomoci.

Výše uvedené hypotézy budou testovány také pomocí dotazníkové metody mezi vybranými firmami v ČR (resp. ve Zlínském kraji) a v rozhovoru s pracovníky společností.

¹¹ Pro potřeby této práce budou z podnikatelských subjektů zkoumány především malé a střední podniky. Definice malého a středního podniku vychází zejména ze zákona č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání (jak je uvedeno v předcházející kapitole) a dále z nařízení Evropské komise (ES) č. 70/2001, o státní pomoci malým a středním podnikům.

4. FORMULACE CÍLŮ DISERTAČNÍ PRÁCE

V následující části jsou popsány jednotlivé cíle disertační práce, tj. cíl hlavní a cíle dílčí. Cíle disertační práce jsou formulovány tak, aby respektovaly její zadání.

4.1 Hlavní cíl disertační práce

Hlavním (primárním) cílem disertační práce „Strukturální fondy jako nástroj regionální politiky v souvislosti s podporou českých podniků v období vstupu do EU“ je, jak již bylo uvedeno, shrnutí nejdůležitějších poznatků a zkušeností z čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU pro české podnikatelské subjekty (zejména malé a střední podniky) a vytvoření metodiky pro čerpání financí ze strukturálních fondů EU pro podnikatelské subjekty tak, aby působila jako nástroj podpory řízení firmy (bude se zde uplatňovat regionální hledisko).

Teoreticko-poznávací cíl práce je zaměřen na podrobnou analýzu informačních zdrojů zabývajících se:

- hlubšími souvislostmi strukturálních fondů v EU,
- současným stavem využívání financí ze strukturálních fondů EU českými podniky.

Poznatková a informační základna práce byla čerpána z informací literárních i technických. Zdroje literárních informací jsou knihovny např. ve Zlíně a v Praze, dále InfoCentra EU v Praze, Brně, EU informační a vzdělávací centrum ve Zlíně, informace institucí EU v Bruselu v Belgii (především Evropské komise a TAIEX Office¹²) a ve Francii. Za technický zdroj informací se považuje Internet. Bylo použito dostupné literatury, včetně zahraniční literatury v oblasti regionální politiky a strukturálních fondů. Kromě monografií a webovských stránek bylo též nutné zabývat se i problematikou v rámci příspěvků ze sborníků z konferencí a odborných časopisů.

¹² TAIEX Office - Úřad pro informace a technickou pomoc při Evropské komisi (Technical Assistance Information Exchange Office).

4.2 Dílčí cíle disertační práce

Naplnění výše uvedených cílů vyžadovalo definování a splnění řady dílčích cílů:

- definovat klíčové pojmy jako regionální politika, strukturální fondy EU, projektový cyklus, MSP,
- poukázat na důležitost čerpání fondů EU,
- vytipovat problémy při čerpání fondů EU a vytýčit možnosti jejich řešení,
- vytvořit pomocný odborný materiál pro možnosti čerpání fondů EU MSP v krajích v ČR se zaměřením na Zlínský kraj,
- zmíněný materiál vytvořit tak, aby usnadnil orientaci v dané problematice a v možnostech čerpání fondů EU a aby byl použitelný pro odbornou i pro laickou veřejnost,
- nalézt vhodné metody a postupy pro rozhodování firem při využívání finančních prostředků ze zdrojů EU s ohledem na jejich cíle.

Vzhledem k rozsahu zkoumané problematiky zvolil autor metody, které dávají odpovědi na podstatné otázky. Některé dílčí otázky (byť také významné) musely zůstat nezodpovězeny a jsou výzvou pro další možné budoucí badatelské zkoumání autora.

V pozadí řešení dané disertace tak zůstala například také problematika využívání finančních prostředků z jiných veřejných, ale i soukromých zdrojů včetně jejich aplikace na měnící se podmínky v jednotlivých programových obdobích, včetně nalezení vhodných metod a postupů pro rozhodování firem při využívání finančních prostředků ze zdrojů EU s ohledem na jejich cíle. Zkoumání těchto vztahů vidí autor jako významné a zejména vysoce aktuální a rád by se tedy hlouběji věnoval této problematice v dalším pokračování této práce.

5. ZVOLENÉ METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ DISERTAČNÍ PRÁCE

Pro potřebu disertační práce bylo nutné čerpat z poznatků výzkumu. Tato práce vychází z praxe a jejím jedním z cílů je i přínos pro zlepšení praxe firemní oblasti. Zároveň však práce přináší i určité závěry a doporučení pro rozvoj teorie.

Řešitel této disertační práce se podílel v letech 1998, 1999, 2001 a 2002 na následujících vědecko-výzkumných záměrech:

- „Evropská unie – výzva k inovaci obsahu a forem výuky na VŠ“ – FRVŠ č. 80269/1998, jehož odpovědným řešitelem byl doc. Nováček na FaME, VUT Brno,
- „Regionální aspekty integrace ČR do EU – role ekonomických fakult“ – FRVŠ č. 1131/1999, jehož odpovědným řešitelem byl doc. Nováček na FaME, VUT Brno,
- „Tvorba a využití multimediálních CD pro kurz Evropské integrační procesy“ – FRVŠ č. 233/2001, jehož odpovědným řešitelem byla Ing. Švarcová na FaME UTB ve Zlíně,
- „Možné trendy vývoje strojírenských a elektrotechnických podniků se zřetelem na Jihomoravský region II“ – výzkumná zpráva CEZ:J22/98:265100017“, jehož odpovědným řešitelem byl prof. Němeček na FP, VUT Brno.

Podíl na tomto výzkumu znamenal nejen získání řady věcných poznatků, ale také velký posun v metodologii výzkumné práce.

5.1 Metody použité při zpracování disertační práce

Metoda je vědomý a plánovitý postup k dosažení cíle. Metodika je souborem vybraných a doporučených metod a postupů k úspěšnému řešení stanoveného úkolu. Metodologie je nauka o metodách. [19]

Původ slova metoda pochází z latiny (methodus – vědecká cesta, metoda). Metoda je obecně vymezena jako určitá algoritmizovaná činnost, která vede k dosažení vytyčeného cíle. V užším slova smyslu označuje vědecký postup umožňující získávání poznatků, jinak též souhrn požadavků a principů, které musí člověk zachovávat při zkoumání určité oblasti skutečnosti. [63] Při zpracování disertační práce bude využita především skupina vědeckých metod označovaná jako metody logické.

Logické metody využívají pro dosažení cíle principy logiky a logické myšlení autora.

5.1.1 Indukce – Dedukce

Indukce:

Indukce je proces vyvozování obecného závěru na základě posuzování jedinečných výroků či poznatků o charakteristikách prvků u jednotlivých objektů. Jde tedy o proces zobecňování od specifického k obecnému. [67] Na rozdíl od dedukce (viz dále) zde není tak úzká vazba mezi "důvodem" a "závěrem". Závěr indukce vysvětluje fakta, která tento závěr podporují. Induktivní závěr lze považovat za hypotézu, protože nabízí jedno vysvětlení, i když je těchto vysvětlení prakticky více. [73]

Dedukce:

Závěry odvozené na základě dedukce musí nutně vyplynout ze stanovených důvodů – premis. Jde o proces vyvozování konkrétnějších individuálních poznatků z poznatků obecnějších (premis). V podstatě se na základě premis za použití pravidel logiky vytvářejí nová tvrzení. Jde tedy o proces přechodu od obecného ke specifickému. Premisy musí být jednoznačně takové, aby závěry z nich vyvozené mohly být označeny za správné. Je tedy zřejmé, že mezi závěry a premisami existuje velmi úzká vazba. Aby výsledky dedukce byly korektní, musí být tedy premisy reálné a pravdivé. [67, 76]

Z praktického hlediska má smysl hovořit také o přístupu induktivně deduktivním, tedy o prolínání obou metod při výzkumu. Indukce je využita v okamžiku, kdy se ptáme "Proč je to tak?". Odpovědi na tuto otázku nám dávají určitá vysvětlení – hypotézy. Tyto hypotézy mají smysl, jestliže vysvětlují událost, podmínku nebo fakt, který vyvolal původní otázku. Na základě dedukce pak v podstatě testujeme, zda hypotéza způsobile vysvětluje danou skutečnost. V mnoha případech se ovšem ve vědeckém procesu následnou dedukcí netestuje přímo původní fakt, ale mohou nás naopak zajímat skutečnosti jiné, které lépe vystihují hypotézu, případně se lépe ověří nebo jsou pro danou problematiku podstatnější.

Využití v práci: Metody indukce a dedukce jsou uplatněny především v části aplikačně-experimentální, jejímž stěžejním obsahem je vlastní popsání metodika. Právě zde se vyskytují prvky induktivních a deduktivních metod v podobě usuzování a vyvozování závěrů. Tyto dvě metody se však promítají i do vlastních názorů autora, kterými je práce prokládána.

5.1.2 Analýza – Syntéza

Jedním ze základních faktorů je pochopení regionality jako dialektického vztahu mezi syntézou (region jako entita) a analýzou (vymezení regionů). Teoreticky a metodologicky vzato můžeme k problému přistupovat nikoliv empiricky s omezením na jevovou úroveň. Můžeme považovat region za kategorii schopnou analýzy určitých vztahů pro realitu podstatných.

Analýza:

Analýza je procesem dekompozice strukturovaného objektu na jednotlivé komponenty, které jsou pak podrobeny hlubšímu, cílenému zkoumání. Jde o cílenou dekompozici strukturovaného objektu na prvky a vazby mezi nimi. [63]

Syntéza:

Syntéza je vytváření strukturovaného objektu z jednotlivých prvků a vazeb mezi nimi. Myšlenková analýza a syntéza tvoří navzájem se podmiňující celek. [63]

Využití v práci: Metoda analytická, jak již vyplývá z názvu, je svou podstatou využita v části analytické, ale také v části aplikačně-experimentální. Syntéza se objevuje především v závěrech jednotlivých kapitol v podobě shrnutí. Zásadním prvkem uplatnění syntézy je poté vlastní závěr práce.

5.1.3 Abstrakce – Konkretizace

Abstrakce:

Abstrakce je myšlenkový proces, v rámci něhož se z různých objektů vydělují pouze jeho podstatné charakteristiky, čímž se ve vědomí vytváří objekt obsahující jen společné charakteristiky. Tento objekt pak představuje určitou celou skupinu objektů, čímž obvykle vzniká nový pojem – název abstrahovaného objektu. Abstrakci je tedy možno charakterizovat také jako vytváření nových pojmů. [67]

Konkretizace:

Konkretizace je proces vyhledávání konkrétního prvku z určité třídy objektů.

5.1.4 Systémový přístup

V práci je též využit systémový přístup, což je takový tvůrčí způsob myšlení aplikovaný na lidské činnosti spojené s řešením problémů, který respektuje základní systémové atributy. Nemá vlastní soubor metod, ale obvykle přebírá a vhodně kombinuje metody různých disciplín. Je zvláště vhodný k řešení interdisciplinárních problémů.

Využití v práci: Systémový přístup je hlavní a stěžejní metodou disertační práce. Objevuje se již v prvních fázích řešení úkolu, a to v podobě stanovení konkrétní metodiky vedoucí k dosažení vytyčených cílů.

5.1.5 Další metody

Další metodou je metoda zpětné vazby. Ta při práci zajišťuje její přímočarost bez odchylek od vytyčeného cíle. V práci je použita i metoda analogie pro použití v jiných vědních oborech pro daný účel.

5.2 Významnost prvků pro metodu

Jen ty prvky, které jsou pro studium významné, mají být zahrnuty, nevýznamné je třeba opominout. Problémem je vždy rozlišení významných prvků od nevýznamných, podstatných od nepodstatných a rozhodnutí je velmi subjektivní a obtížné. Systémový přístup dává jasnou odpověď na problém významnosti. Podle definice systém není sbírkou jednotlivých detailů, ale obsahuje skupinu komponent úzce spolu svázaných vzájemnými vztahy, vyjádřenými procesy probíhajícími v systému. Rozdíl mezi jednotlivým detailem a komponentou spočívá v tom, že komponenta je aktivním členem procesu, nezbytnou součástí systému, zatímco pasivní jednotlivý detail je nepotřebnou částí, i když se ve zkoumané oblasti vyskytuje. Tento přístup nám umožní rozhodnutí vyloučit určitý prvek ze sledování. Významnost má vztah k určitému historickému momentu, protože je nemožné oddělit vědecký výzkum prostoru od zkoumání času.

5.3 Struktura zpracování disertační práce

Jednotlivé části disertační práce jsou zpracovávány postupně. Předpokládaný předběžný termín pro vlastní obhajobu je podzim roku 2007. Struktura práce je

obdobná jako struktura vědecké práce, jak ji uvádí prof. Trnka [72] a jeho metodologický postup, který byl převzat i pro tuto disertační práci, se sestává z následujících kroků:

1. Zadání
 - a. Formulace zadání výzkumného úkolu
 - b. Zdůvodnění potřebnosti řešení
 - c. Cíl práce a očekávané výsledky
2. Literární rešerše
3. Hypotézy
4. Metodika
5. Vlastní zkoumání
6. Diskuse
 - a. Porovnání vlastních výsledků s výsledky dosaženými autory uvedenými v literární rešerši
 - b. Porovnání výsledků s vlastními hypotézami
7. Vlastní závěry
 - a. Přínosy pro teorii
 - b. Přínosy pro praxi

5.4 Postup řešení

Navrhovaný postup řešení mé disertační práce je tedy následující:

- východiska, výchozí fakta, skutečnost,
- formulace hypotéz, rozhodování o hypotézách,
- vlastní výzkumný projekt (kvalitativní exploratorní výzkum problematiky),
- stanovení dané metodiky,
- verifikace metodiky v praxi,
- publikace výsledků,
- uplatnění metodiky v teorii a praxi.

Tento postup se opírá o tři hlavní determinanty, kdy první, tj. taková, co má vliv na tvorbu metodiky, představuje kvalitativní výzkum dané problematiky vycházející z teoreticko-logických východisek práce. Druhá se opírá o výzkumný projekt a reprezentuje rozhodování o hypotézách a třetí verifikuje metodiku v praxi, přičemž má zpětnou vazbu na teoreticko-logická východiska práce a jejím důsledkem je uplatnění metodiky v teorii a praxi prostřednictvím publikace výsledků.

5.5 Postup aplikovaného výzkumu

Cíle výzkumu byly definovány v předcházející kapitole. Dále byl navržen následující postup k získání primárních dat dotazníkovým šetřením v podnicích:

1. Kvalitativní explorativní výzkum problematiky
2. Stanovení cíle výzkumu a rozpracování do výzkumných otázek v kontextu hypotéz
3. Zpracování projektu ve vybrané firmě
4. Sběr dat
5. Zpracování a analýza dat
6. Vypracování závěrečné zprávy [23]

Tvorba zadání probíhala ve více krocích – původní zadání bylo orientováno na hledání cest a využívání finančních prostředků i z předstrukturálních fondů. Vzhledem k procesu tvorby práce se tato orientace ukázala zejména z důvodu časové vhodnosti a aktuálnosti být nevyužitelná pro potřeby této práce.

Po rozsáhlé literární rešerši dostupných domácích i zahraničních pramenů vyvstala potřeba hlubšího zaměření práce na podstatu managementu projektového cyklu strukturálních fondů. Došlo též o snahu k nalezení konkrétního postupu pro rozhodování firem resp. jejich manažerů při čerpání financí ze strukturálních fondů EU.

V následující kapitole, kapitole č. 6 této disertační práce jsou prezentovány výsledky řešení, pro něž byly autorem využity výše zmíněné postupy a metody, jejichž nástin není v žádném případě vyčerpávající.

Jedním z cílů této práce bylo též vytvořit určitou metodiku. Tento postup tvorby je navržen a popsán v kapitole č. 6.5. Navrhovaný postup byl autorem použit v konkrétní firmě v polovině roku 2006, jehož výsledky jsou poté popsány v kapitole č. 6.6.

I přes výše uvedený postup se autor domnívá, že navržený postup je ve velké míře využitelný a získané poznatky autor hodnotí jako potvrzující přínos daného navrhovaného postupu pro firemní praxi.

6. SHRUTÍ VÝSLEDKŮ DISERTAČNÍ PRÁCE

6.1 Struktura dané kapitoly

Hypotézy vyslovené autorem v kapitole č. 3.2 vycházely především ze studia literárních pramenů. Autor nicméně cítil potřebu provést též výzkum v terénu, jenž by dané hypotézy potvrdil či vyvrátil.

Provedené kroky a úkony:

- provedena dvě vlastní šetření – sběr dat s cílem zjistit stupeň připravenosti projektů a projektových záměrů pro získávání financí ze strukturálních fondů (viz kapitola č. 5 – Zvolené metody a postupy zpracování disertační práce),
- provedena analýza dosažených výsledků,
- na základě provedeného rozboru byla navržena metodika pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU pro české podnikatelské subjekty.

Výzkumná část práce tedy obsahuje dvojí šetření. První bylo orientované na vzorek více než 500 českých podniků (resp. podniků působících ve Zlínském kraji) s cílem zjistit stupeň připravenosti projektů a projektových záměrů pro získávání financí ze strukturálních fondů EU.

Druhé šetření je provedeno na vzorku několika (250) vybraných subjektů, které již na finanční prostředky EU dosáhly a získaly finance a v současné době dokončují nebo dokončily realizaci podpořených projektů s cílem zjistit pozici podnikatelských subjektů jako příjemců finanční pomoci ze strukturálních fondů EU.

Výzkum byl proveden kvalitativními metodami pomocí dotazníkové metody, prostřednictvím rozhovorů se zaměstnanci firmy, analýzou dokumentů a cíleného pozorování zjistit jejich vlastní zkušenosti s implementací, tyto na základě hlubšího poznání práce zobecňuje tak, že vznikla prakticky využitelná metodika.

6.2 Regionální politika a strukturální fondy EU

Článek Smlouvy o Evropských společenstvích (konkrétně čl. 158) konstatuje, že na podporu svého celkového harmonického rozvoje ES¹³ rozvíjí a sleduje činnost vedoucí k posilování své hospodářské a sociální soudržnosti. Společenství si stanoví za cíl zejména snižovat rozdíly stavu rozvoje různých regionů a zaostalost nejvíce znevýhodněných území, včetně venkova. Aby tohoto cíle bylo dosaženo, článek 159 Smlouvy říká, že ES tyto cíle podporuje prostřednictvím strukturálních fondů, Evropské investiční banky a dalších nástrojů.

Strukturální a regionální politika obecně zaujímá jedno z dominantních postavení v rámci celkové hospodářské politiky Evropské unie i v rámci její celkové politiky. Jelikož je tato práce zaměřena i na oblast finanční, lze to nejlépe doložit na výši finančních prostředků, vynakládaných na zabezpečení cílů regionální a strukturální politiky, čímž se dlouhodobě řadí na druhé místo hned za společnou zemědělskou politiku. Důvodem této poměrně rozsáhlé politiky je i skutečnost, že mezi jednotlivými regiony existují poměrně významné rozdíly.

Strukturální a regionální politika EU se snaží dané rozdíly odstranit. Je nutno přiznat, že se jí to ne vždy a všude daří.

Cíle strukturálních fondů definují vždy orgány EU. Pro období 2000 – 2006 byly stanoveny následující tři cíle:

- Cíl 1 – podpora rozvoje nejvíce zaostávajících regionů, kde HDP na obyvatele v daném regionu je nižší než 75% průměru EU, s důrazem na investice do výroby a trvale udržitelného vývoje,
- Cíl 2 – týká se vyspělých regionů, které trpí úpadkem průmyslových odvětví a potřebují pomoc při orientaci na nové druhy hospodářské činnosti z důvodu problémů socioekonomické restrukturalizace a nečerpají pomoc z Cíle 1,
- Cíl 3 – opatření týkající se rozvoje lidských zdrojů pro ty regiony, které nepatří do Cíle 1. Je zaměřený na podporu politiky zaměstnanosti, vzdělávání a školství.

EU měla v daném období dále k dispozici čtyři strukturální fondy, které budou podrobněji popsány dále, jejichž prostřednictvím rozdělují finanční

¹³ V textu pro zjednodušení budeme častěji používat zkratku EU (Evropská unie) místo přesnějšího výrazu ES (Evropská společenství), zejména v oblasti právníkové, neboť jelikož nová Smlouva o ústavě pro Evropu (Ústavní smlouva) nevstoupila v platnost, nemá EU vlastní samostatnou právní subjektivitu.

pomoc při řešení strukturálních ekonomických a sociálních problémů tak, aby se snížily rozdíly mezi různými regiony a sociálními skupinami.

O regionální politice a strukturálních fondech Evropské unie se pro programové období 2000 – 2006 dále pojednává zejména v nařízeních Rady Evropské unie č. 1260/1999¹⁴ a Evropské komise č. 438/2001¹⁵, která definují klíčové činnosti a základní subjekty účastníci se tohoto procesu. Jedná se o obecnou úpravu, z níž vycházejí členské státy při navazující regulaci v národních předpisech. [75]

Legislativa EU vyžaduje, aby členský stát (v našem případě ČR) zajistil následující činnosti: management (řízení procesu), programovací proces (tvorba programů a plánů), implementace, monitoring a hodnocení, finanční správu a kontrolu. Za tímto účelem legislativa EU vyžaduje, aby stát ustanovil tyto orgány:

- řídicí orgány (Managing Authority – MA),
- platební orgány (Payment Authority – PA),
- monitorovací výbory (Monitoring Committee – MC).

Další orgány a instituce, prostřednictvím kterých stát zajistí všechny činnosti spojené s využíváním pomoci ze strukturálních fondů, mohou být ustanoveny na základě rozhodnutí členského státu. Legislativa EU pouze nařizuje, aby stát zajistil plnění určitých funkcí. Jakým způsobem to udělá, je již na rozhodnutí státu. Jedná se o:

- platební jednotky – nižší úroveň finančního řízení,
- zprostředkující (implementační) subjekty – stojí mezi řídicím orgánem a konečným příjemcem pomoci (v této práci zejména „naším podnikem“), klíčové orgány pro implementaci pomoci, jejich kompetence vznikají delegováním funkcí shora, může existovat i několikastupňová hierarchie (při velkém stupni decentralizace může být 20 až 30 implementačních orgánů na jeden program, implementační funkce mohou být delegovány až na úroveň obcí),

¹⁴ Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 ze dne 21. června 1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech (všeobecné nařízení). Všechna nařízení týkající se strukturálních fondů byla pro programové období 2007 – 2013 nahrazena nařízením novými. V této souvislosti je třeba uvést nové nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1260/1999.

¹⁵ Nařízení Evropské komise (ES) č. 438/2001 ze dne 2. března 2001, kterým se stanoví podrobná pravidla pro provádění nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 ohledně řídicích a kontrolních systémů pro pomoc poskytovanou v rámci strukturálních fondů (kontrolní nařízení).

- orgány a instituce zajišťující finanční kontrolu a audit – zpravidla nezávislé auditorské firmy,
- orgány zabezpečující programování (koordinace příprav Národního rozvojového plánu, jednotlivých operačních programů¹⁶, jednotných programových dokumentů a programových doplňků) – na přípravě programových dokumentů by se mělo podílet široké spektrum subjektů, přičemž hlavní odpovědnost nese zpravidla centrální koordinátor.

6.2.1 Institucionální rámec pro zajištění využívání pomoci z EU

Z výše uvedeného pohledu na úpravu administrativního zajištění v legislativě EU je patrné, že Česká republika měla a má při budování organizačních struktur relativně velký volný prostor. Navíc článek č. 8 nařízení č. 1260/1999 stanovil, že „v souladu s principem subsidiarity je oblast implementace v odpovědnosti členských států, a to na vhodné územní úrovni podle specifických uspořádání každého členského státu, aniž jsou tím dotčeny pravomoci Evropské komise, zejména v oblasti implementace rozpočtu ES“. To znamená, že oblast implementace je věcí členských zemí za předpokladu, že Evropská komise si může být jistá, že implementace je skutečně zabezpečena.

6.2.2 Základní fondy pro čerpání prostředků z EU

V programovém období 2004 – 2006 existovaly čtyři základní fondy pro čerpání prostředků z EU.

Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)

Tento fond je fundamentálním finančním zdrojem pro podporu malých a středních firem v EU. Fond byl založen v roce 1975, aby poskytoval finanční podporu programům regionálního rozvoje zaměřeným na nejméně znevýhodněné regiony. Cílem jeho pomoci je především snížit socio-ekonomickou nerovnováhu mezi regiony zemí EU. V období 2000 – 2006 poskytoval ERDF finanční pomoc v rámci prvních dvou cílů strukturálních fondů. Finanční pomoc z ERDF byla tak hlavně zaměřena na podporu malým a středním podnikům – rozvoje jejich aktivit a potenciálu, na produktivní investice k vytvoření či

¹⁶ V případě ČR se jedná o Společný regionální operační program, Operační program Průmysl a podnikání, Operační program Rozvoj lidských zdrojů, Operační program Infrastruktura a Operační program Rozvoj venkova a multifunkčního zemědělství (viz též dále).

zachování trvalých pracovních míst, na zlepšování infrastruktury a pokračování místního rozvoje.

Pokud se na pomoc malým a středním podnikům podíváme podrobněji, může být pomoc zaměřena na následující oblasti:

- podpora služeb podniků, zejména v oblasti managementu, marketingu a výzkumu a služeb společných pro více podniků,
- transfer technologií včetně transferu informací, jejich sběru a zavádění inovací v podnicích,
- podpora přístupu podniků k úvěrům a půjčkám vytvořením příslušných finančních nástrojů (např. ve Zlínském kraji – Regionální úvěrový zdroj)
- přímá investiční pomoc podnikům, apod. [78]

Evropský sociální fond (ESF)

Tento fond je finančním nástrojem, jehož prostřednictvím EU převádí své cíle strategické politiky zaměstnanosti do praxe. Byl založen již v roce 1957. ESF směřuje svou podporu do strategických dlouhodobých programů, které pomáhají regionům, zvláště těm zaostávajícím, aktualizovat dovednosti pracovní síly a pěstovat podnikatelské iniciativy. To poté láká do těchto regionů domácí i zahraniční investice, které napomáhají dosáhnout větší ekonomické konkurenceschopnosti a prosperity.

Evropský řídicí a garanční fond pro zemědělství (EAGGF)

Daný fond je finančním nástrojem pro politiku rozvoje venkova, druhého pilíře společné zemědělské politiky. Financuje zejména rozvoj venkovských oblastí po celé EU. EAGGF je rozdělen do dvou sekcí – řídicí sekce podporuje opatření pro rozvoj venkova v oblastech Cíle 1, zatímco garanční sekce působí v ostatních oblastech.

Finanční nástroj pro podporu rybolovu (FIFG)

Tento fond je úzce profilovaný na oblast, která je již v jeho názvu. Podporuje zejména změny v rybářském sektoru, modernizace lodních flotil, rozvoj chovu ryb, ochranu vymezených přímořských oblastí, vybavení rybářských přístavů a obchod a výrobu rybářských výrobků.

Kohezní fond (Fond soudržnosti)

I když tento fond formálně nepatří mezi strukturální fondy, je rovněž významným nástrojem finanční politiky EU. Fond konkrétně poskytuje peníze na projekty v oblasti životního prostředí a infrastruktury – transevropské

dopravní sítě v členských státech EU. Je určen pro členské státy EU, jejichž HNP na obyvatele je nižší než 90% průměru EU.

6.3 Zhodnocení stavu ČR a strukturálních fondů EU v rámci veřejného financování v období 2004 – 2006

Je důležité si uvědomit, že finanční pomoc ze strukturálních fondů EU je nutné chápat v celkovém kontextu problematiky veřejného financování. Fondy EU představují pouze doplňkový zdroj financování zejména veřejných aktivit, který lze zahrnout do střednědobého finančního plánování, ale nelze na něj zcela spoléhat, neboť jeho využití závisí na schopnosti předkládat kvalitní projekty.

Při pohledu na finanční rámec Národního rozvojového plánu (NRP) 2004 – 2006 [47] zjistíme, že podíl financování EU dosahuje 70% a podíl českých zdrojů asi 30%. Toto rozdělení odpovídá průměrné povinné míře spolufinancování z českých zdrojů ve výši 25 – 50% celkových výdajů¹⁷. Ovšem vezmeme-li v úvahu veškeré zdroje veřejného financování v České republice, zjistíme, že očekávaný podíl zdrojů EU na celkových veřejných zdrojích je pouze 33% (dle údajů Ministerstva financí dosahovaly výdaje z českých zdrojů na strukturální operace¹⁸ v regionech v období 2004 – 2006 148,1 mld. Kč či 4,9 mld. EUR a z fondů Evropské unie na tyto účely připlynulo 75 mld. Kč, tj. 2,5 mld. EUR). To znamená, že v České republice bylo na strukturální operace v regionech k dispozici mnohem více zdrojů, než uváděl Národní rozvojový plán (podíl českých veřejných zdrojů v NRP činí 0,64 mld. EUR, mimo NRP zůstává 4,3 mld. EUR, tj. 87%), jak je uvedeno v následující tabulce č. 4.

Srovnáme-li český systém veřejného financování s jinou členskou zemí EU, např. Irskem, dojdeme k zajímavému zjištění. V Irsku je pozice Národního rozvojového plánu podstatně jiná a pro plánování veřejných výdajů zcela zásadní. Irský Národní rozvojový plán¹⁹ totiž představuje komplexní plán rozvoje národního hospodářství a zahrnuje veškeré programy veřejného

¹⁷ viz Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 ze dne 21. června 1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech.

¹⁸ Strukturálními operacemi jsou zde myšleny prostředky ze státního rozpočtu, krajských a místních rozpočtů, Státního fondu životního prostředí (SFŽP) a Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI) vynaložené na rozvojové programy spadající do oblasti hospodářské a sociální soudržnosti.

¹⁹ Government publications sale office. Ireland – National Development Plan 2000 – 2006. Dublin: Stationery Office, 2001. 304 s. [21]

financování. Fondy EU jsou zde chápány pouze jako doplňkový zdroj a jsou požadovány pouze pro některé priority v rámci operačních programů (např. priorita „bydlení“ či „zdraví“ v rámci jednoho operačního programu je zcela pokryta z národních zdrojů – což je logické, neboť investice v bydlení a zdravotnictví patří do rozvoje hospodářství, tedy i do Národního rozvojového plánu, ale Evropská unie na tyto aktivity nepřispívá). Zdroje EU představují pouze 6% z celkového finančního rámce NRP²⁰.

Tab. č. 4 – Systém veřejného financování v ČR (2004 – 2006) a NRP ²¹

Veřejné financování		NRP	
	(v mld. EUR)		(v mld. EUR)
<i>České zdroje</i>	4,9	<i>Veřejné zdroje</i>	2
NRP	0,6	české	0,6
mimo NRP	4,3	EU	1,4
<i>Zdroje EU</i>	2,5	<i>Soukromé zdroje</i>	0,74
SF	1,6		
Kohezní fond	0,9		

Zdroj: Vlastní zpracování.

Na druhou stranu byl český Národní rozvojový plán vypracován pouze pro potřeby využívání prostředků z fondů EU, tedy úplně odtrženě od národního konceptu rozvoje hospodářství. Jsou do něj, pokud jde o české zdroje, zahrnuty pouze prostředky nezbytně nutné pro spolufinancování, zatímco naprostá většina prostředků veřejného financování (87%) zůstává mimo.

²⁰ Odlišnost České republiky od Irska co do podílu EU na celkových výdajích (33% vs. 6%) vyplývá především ze skutečnosti, že Irsko vzhledem ke svému hospodářskému vývoji v programovacím období, tj. v letech 2000 – 2006 ztratilo nárok na velkou část pomoci EU, takže jeho příjem ze Strukturálních fondů oproti alokacím pro Českou republiku je podstatně nižší.

²¹ Číselné údaje pro Národní rozvojový plán vycházejí z finančního rámce NRP pro období 2004 – 2006, verze z listopadu 2002 schválené vládou v prosinci 2002. Údaje pro veřejné financování jsou založeny na propočtech Ministerstva financí a expertních analýzách, které jsou obsaženy v NRP. Tyto propočty již berou v úvahu indikativní alokace z finančního rámce schváleného na summitu v Kodani 10. prosince 2002. Odtud rozpor mezi částkou zdroje EU v Národním rozvojovém plánu a strukturálními fondy. Finanční rámec NRP z listopadu uváděl pouze prostředky ze strukturálních fondů, tedy nezahrnuje kohezní fond (fond soudržnosti).

6.3.1 ČR a operační programy

V této kapitole se zaměříme na uvedení jednotlivých operačních programů v ČR (a zejména Operačního programu Průmysl a podnikání a Společného operačního programu) k podpoře malých a středních firem v ČR. Drobná zmínka o určitých operačních programech bude nicméně uvedena i zde.

Na základě strategických priorit, které byly stanoveny v Národním rozvojovém plánu, byl vypracován Evropskou komisí dokument Rámec podpory společenství ve formě smlouvy mezi ČR a Evropskou komisí. V této smlouvě byl ustanoven závazek poskytnutí finančních prostředků na cíle v něm uvedené.

Pro dosažení daných cílů bylo vytvořeno pět operačních programů. Jeden Společný regionální operační program (SROP) zaměřený horizontálně na jednotlivé regiony soudržnosti a následující čtyři sektorové operační programy:

- Operační program Průmysl a podnikání (OP PP),
- Operační program Rozvoj lidských zdrojů (OP RLZ),
- Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (OP RVMZ),
- Operační program Infrastruktura (OP I).

Jak už bylo zmíněno v úvodu této kapitoly, nejdůležitějšími operačními programy z hlediska podpory českých podniků jsou OP PP a SROP, na které se primárně podrobněji zaměříme.

Operační program Průmysl a podnikání

Tento operační program podporuje primárně rozvoj podnikatelského prostředí, podnikání v průmyslu a v průmyslových službách, zvyšování konkurenceschopnosti českých podniků, výzkum a vývoj a rozvoj a zvýšení efektivnosti energetiky.

Program je v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu, jeho globálním cílem je zvýšení konkurenceschopnosti průmyslu a podnikatelských služeb a dokončení potřebných strukturálních změn v průmyslu, v souladu s prioritní osou NRP – posílení konkurenceschopnosti průmyslu a podnikatelských služeb.

OP PP dále rozpracovává cíle a strategii průmyslové politiky²² České republiky. Základním posláním operačního programu je přispět jeho realizací k zachování a dalšímu rozvoji konkurenceschopného a efektivně vyrábějícího průmyslového sektoru v České republice.

Žadatelům byla k dispozici přes tento program podpora ve výši 347,8 mil. EUR (ERDF 260,8 mil. EUR a 87 mil. EUR ze státního rozpočtu). [55, 56]

Podrobnější seznam priorit tohoto OP je uveden v příloze D.

Společný regionální operační program

Společný regionální operační program je souhrnným dokumentem zahrnujícím rozvojové priority sedmi regionů soudržnosti (celé území České republiky s výjimkou hl. města Prahy), které mohly být v období 2004 – 2006 podporovány ze strukturálních fondů EU v rámci Cíle 1, je doplňkovým programem k ostatním operačním programům. Rozšiřuje jejich účinek a dopad na místní úroveň a zaměřuje se primárně na rozvojové potřeby regionů.

Důraz byl v rámci SROP kladen na podporu vyváženého a udržitelného ekonomického rozvoje regionů, který vychází z iniciativ veřejného, neziskového a soukromého sektoru. Program byl založen na eliminaci faktorů, které překáží rozvoji potenciálu regionu a na využití výhod, které poskytují příležitosti pro ekonomický růst.

SROP podporuje především aktivity, jejichž realizace z hlediska platné české legislativy spadá do působnosti obcí nebo krajů. Tím se tento program odlišuje od zbývajících operačních programů, které se zaměřují na realizaci opatření, jež jsou z hlediska české legislativy převážně v působnosti státu.

Cílem SROP je především dosažení trvalého hospodářského růstu i růstu kvality života obyvatel regionů prostřednictvím nových ekonomických aktivit s důrazem na tvorbu pracovních míst v regionálním i místním měřítku, na zlepšení kvality infrastruktury a životního prostředí, na všeobecný rozvoj lidských zdrojů a na prohlubování sociální integrace. Podrobnější seznam priorit tohoto OP je uveden v tabulce č. 5 a v příloze C. [50, 51]

²² *Průmyslová politika ČR je dílčí hospodářskou koncepcí a je spolu s ostatními politikami (surovinová, proexportní apod.) zastřešena ve střednědobé resortní politice Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO).*

Tab. č. 5 – Priority a opatření SROP²³ na období 2004 – 2006

	Název priority, opatření, podopatření	Podpora EU mil. EUR
Priorita 1	Regionální podpora podnikání	
Opatření 1.1.	Podpora podnikání ve vybraných regionech	45,138
Priorita 2	Regionální rozvoj infrastruktury	
Opatření 2.1.	Rozvoj dopravy v regionech	151,964
Podopatření 2.1.1	Regionální rozvoj dopravní infrastruktury	106,375
Podopatření 2.1.2	Rozvoj dopravní obslužnosti v regionech	45,589
Opatření 2.2.	Rozvoj informačních a komunikačních technologií v regionech	22,517
Opatření 2.3.	Regenerace a revitalizace vybraných měst	22,517
Priorita 3	Rozvoj lidských zdrojů v regionech	
Opatření 3.1.	Infrastruktura pro RLZ v regionech	45,025
Opatření 3.2.	Podpora sociální integrace v regionech	37,143
Opatření 3.3.	Posílení kapacity místních a regionálních orgánů při plánování a realizaci programů	10,135
Priorita 4	Rozvoj cestovního ruchu	
Opatření 4.1.	Rozvoj služeb cestovního ruchu	36,024
Podopatření 4.1.1	Podpora nadregionálních služeb cestovního ruchu	18,012
Podopatření 4.1.2	Podpora regionálních a místních služeb cestovního ruchu	18,012
Opatření 4.2.	Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch	72,060
Podopatření 4.2.1	Podpora nadregionální infrastruktury CR	36,030
Podopatření 4.2.2	Podpora regionální a místní infrastruktury CR	36,030
CELKEM		454,33

Zdroj: MMR, www.strukturalni-fondy.cz/srop (duben 2006).

Provázanost SROP a OP PP

Oba dokumenty vychází z prioritní osy Národního rozvojového plánu – posílení konkurenceschopnosti průmyslu a podnikatelských služeb. OP PP je orientován především na zlepšení podnikatelského prostředí a zvyšování konkurenceschopnosti českého podnikatelského sektoru. SROP je orientován na

²³ Bez Priority č. 5 – Technická pomoc

podporu malých a středních podniků a na služby na podporu podniků s důrazem na zachování a na tvorbu nových pracovních příležitostí ve vybraných problémových regionech.

Další Operační programy

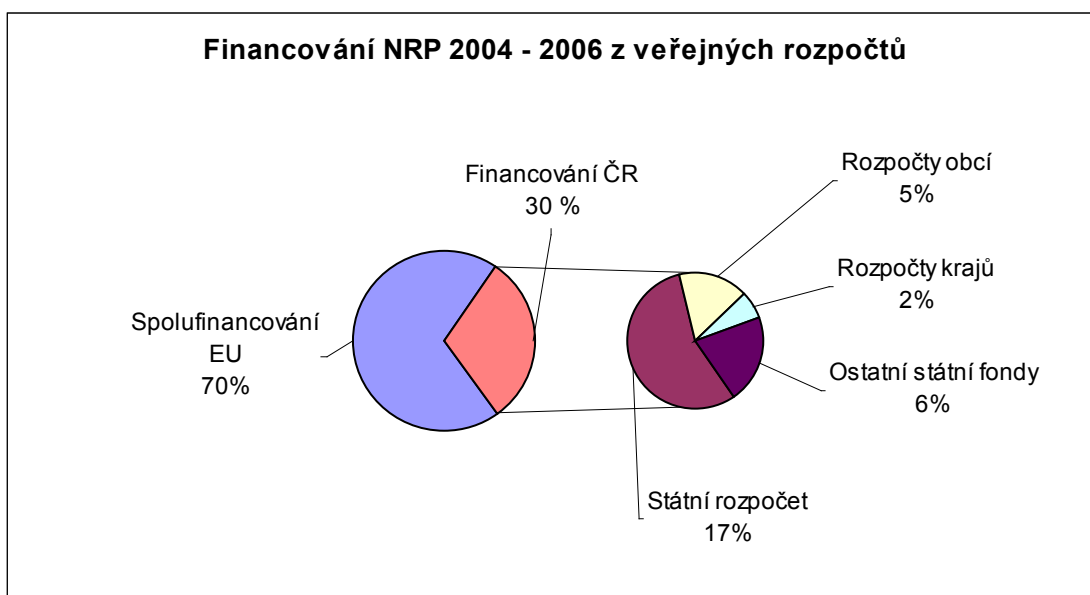
Jak již bylo uvedeno, dalšími operačními programy byly Operační program Rozvoj lidských zdrojů, Operační program Infrastruktura a Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství. I v těchto operačních programech byly podniky jednou z možných skupin příjemců finanční pomoci, ale z důvodu limitovaného rozsahu této práce se tato práce na ně nebude primárně zaměřovat.

6.3.2 Finanční zajištění projektů firem

Pro financování svých rozvojových projektů může „náš podnik“ využít zejména následující zdroje: veřejné zdroje (státní rozpočet, krajský rozpočet, obecní rozpočet, fondy EU), privátní zdroje, půjčky finančních institucí aj.

U projektů aspirujících na financování z fondů EU je podíl jednotlivých zdrojů indikativně dán Národním rozvojovým plánem. Na veřejné zdroje připadá největší podíl financování ze strany EU (v průměru 70% z veřejných zdrojů). Zbylých 30% připadá spolufinancování z národních veřejných zdrojů, z čehož státní rozpočet by měl pokrýt cca 58%, mimorozpočtové státní fondy (SFDI a SFŽP) 20%, krajské rozpočty 7% a rozpočty obcí 15% (viz obr. č. 1). Samozřejmě podíly jednotlivých národních zdrojů se pro jednotlivé operační programy liší.

Pokud jde o soukromé zdroje, jejich podíl pro celý NRP byl o něco větší než podíl veškerých českých veřejných zdrojů (opět jsou zde velké rozdíly mezi jednotlivými operačními programy, například u Operačního programu Průmysl a podnikání (OP PP) [55, 56] mají soukromé zdroje dodat třikrát více prostředků než české veřejné zdroje, zatímco u Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů (OP RLZ) [41, 42] je podíl soukromých zdrojů v porovnání s veřejnými desetkrát menší). Nabízela se zde otázka, zda se podařilo a podaří takové množství soukromých zdrojů zmobilizovat.

Obr. č. 1 – *Financování NRP v letech 2004 – 2006 z veřejných zdrojů [vlastní zpracování]*

6.3.3 Vyhodnocení dotazníkových šetření

V této kapitole jsou podrobně popsány výsledky provedených dotazníkových šetření. Je zde přitom použito metod statistické analýzy. Jak již bylo dříve uvedeno, byla provedena dvě vlastní šetření. V prvním byl proveden sběr dat s cílem zjistit stupeň připravenosti projektů a projektových záměrů pro získávání financí ze strukturálních fondů a dále je zde provedena analýza dosažených výsledků. Na základě provedeného rozboru je na konci kapitoly navržena určitá metodika pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU pro podnikatelské subjekty.

První dotazníkové šetření

Jak již bylo uvedeno v kapitole 6.1, bylo první šetření orientované na vzorek asi 500 českých podniků (resp. podniků působících ve Zlínském kraji) s cílem zjistit stupeň připravenosti projektů a projektových záměrů pro získávání financí ze strukturálních fondů EU. Vlastní šetření se uskutečnilo v období březen 2004 – listopad 2004. Byla zvolena forma korespondenčního dotazníkového šetření (pro ilustraci je vzor jednoho z dotazníků uveden v příloze B). Výběr oslovených respondentů byl náhodný. Návratnost dotazníků byla 51%.

1) Otázky zaměřené na přípravu vlastního projektu

První skupina otázek z dotazníkového šetření je zaměřena na přípravu vlastního projektu. V této části bylo zjišťováno, zdali mají malé a střední

podniky zájem o podání žádosti projektového záměru pro financování ze strukturálních fondů, z jakého opatření příslušného operačního programu (SROP či OP PP) by měly zájem své projekty financovat a také bylo zjišťováno, v jakém okrese Zlínského kraje je plánována vlastní realizace projektu.

Otázka č. 1

Plánujete předložit určitý projektový záměr pro financování ze strukturálních fondů EU?

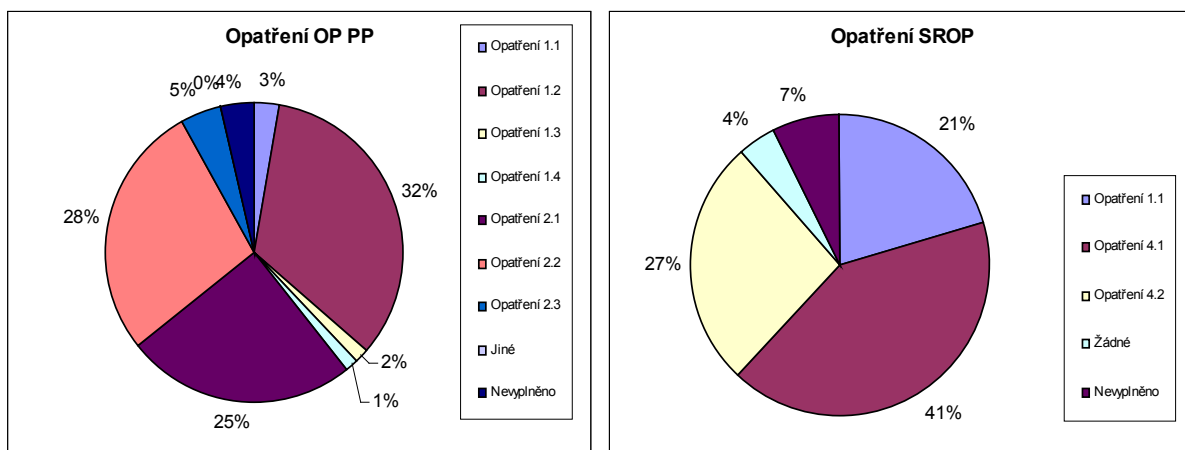

Obr. č. 2 – Existence plánu předložení projektového záměru [vlastní zpracování]

Většina respondentů (71%) uvedla, že má v plánu předložit určitý projekt resp. projektový záměr pro financování ze strukturálních fondů EU do Společného regionálního operačního programu či Operačního programu Průmysl a podnikání. Dané zjištění je poměrně překvapivé. Pouze 26% respondentů neprojevovalo zájem o předložení daného projektu a 3% respondentů na tuto otázku neodpověděla.

Otázka č. 2

Ze kterého opatření Společného regionálního operačního programu a Operačního programu průmysl a podnikání plánujete předložit projektovou žádost?

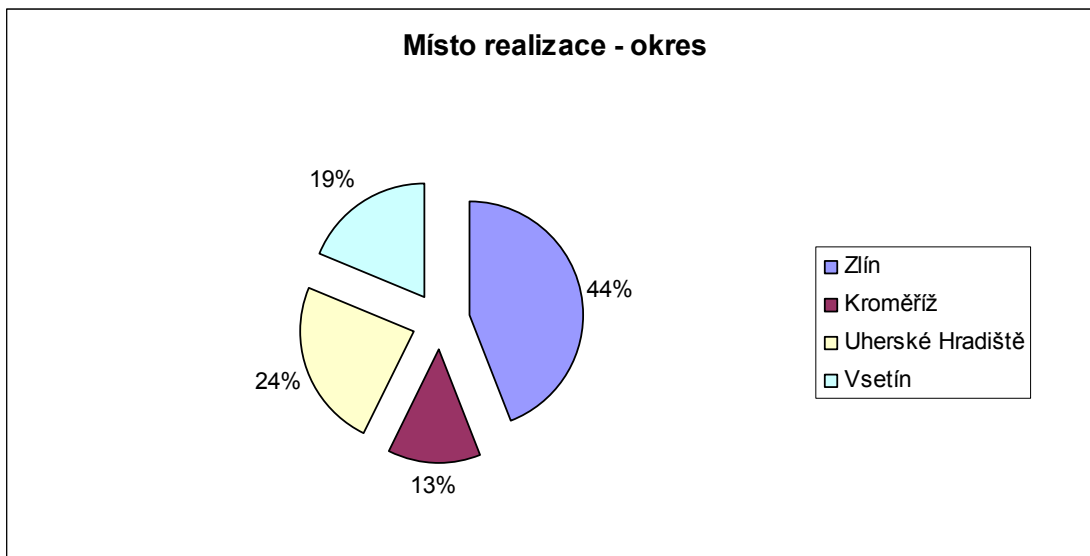
Obr. č. 3 – Opatření OP PP a SROP pro předložení projektu [vlastní zpracování]

Podíváme-li se na tyto odpovědi, je zřejmé, že v oblasti OP PP měli žadatelé v plánu nejvíce předkládat projekty do opatření týkajících se rozvoje podnikatelské infrastruktury (32%), dále podpory inovací výrobků, technologií a služeb (28%) a do zakládání a rozvoje malých a středních podniků (25%).

V oblasti SROP poté bylo na prvním místě opatření pro rozvoj služeb pro cestovní ruch (41%), dále infrastruktury pro cestovní ruch (27%) a podpory podnikání ve vybraných regionech (21%).

Otázka č. 3

Kde bude Váš projekt realizován (místo realizace)?

Obr. č. 4 – Místo realizace - okres [vlastní zpracování]

Nejvíce dotazovaných mělo v plánu realizovat svůj projekt v okrese Zlín (44%), což je logické z důvodu koncentrace MSP v této oblasti a z důvodu

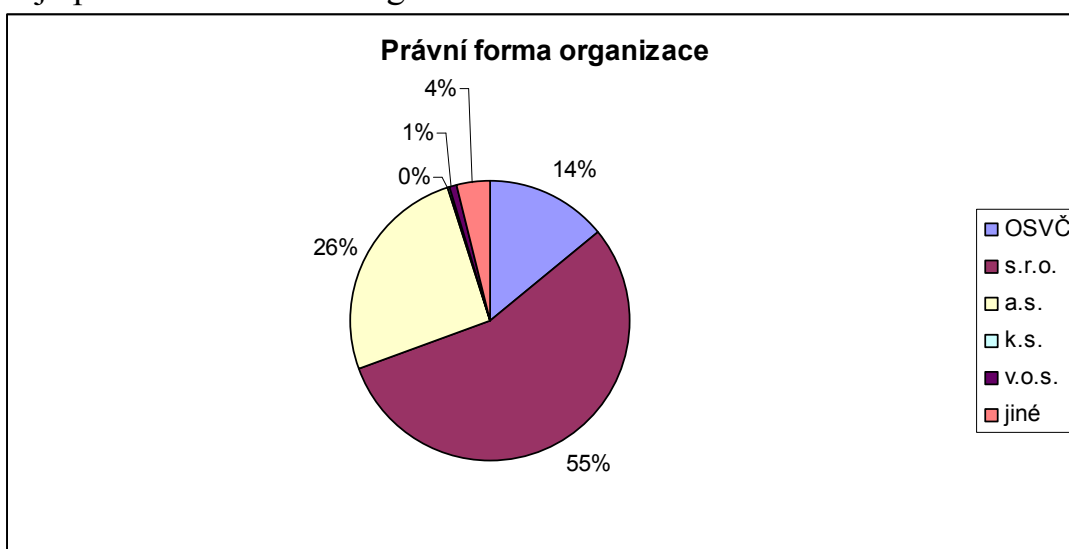
umístění Zlína jako hlavního města daného kraje. Poté následovaly okresy Uherské Hradiště s 24%, Vsetín s 19% a nakonec Kroměříž s 13%.

2) Otázky zaměřené na předkladatele projektu

Druhá skupina otázek se zaměřila na vlastní žadatele – předkladatele projektů, v našem případě na MSP. Zde bylo zjišťováno, o jakou právní formu organizace se jedná, jaký má počet zaměstnanců, jestli už má společnost zkušenosti s projekty financovanými ze zdrojů EU případně jinými projekty.

Otázka č. 4

Jaká je právní forma Vaší organizace?

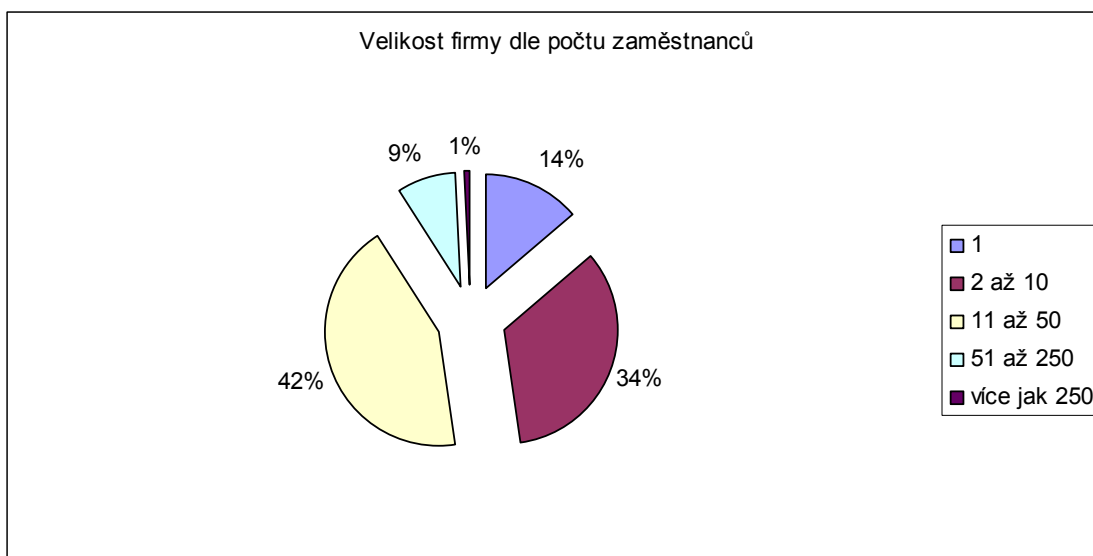

Obr. č. 5 – Právní forma organizace [vlastní zpracování]

Struktura respondentů v podstatě odpovídá struktuře zastoupení podniků z hlediska právní formy ve Zlínském kraji. Nejčastěji odpovídali zástupci společností s ručením omezeným (55%), poté akciových společností (26%) a dále soukromí podnikatelé (14%) – osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ).

Otázka č. 5

Jaký je počet zaměstnanců Vaší firmy?

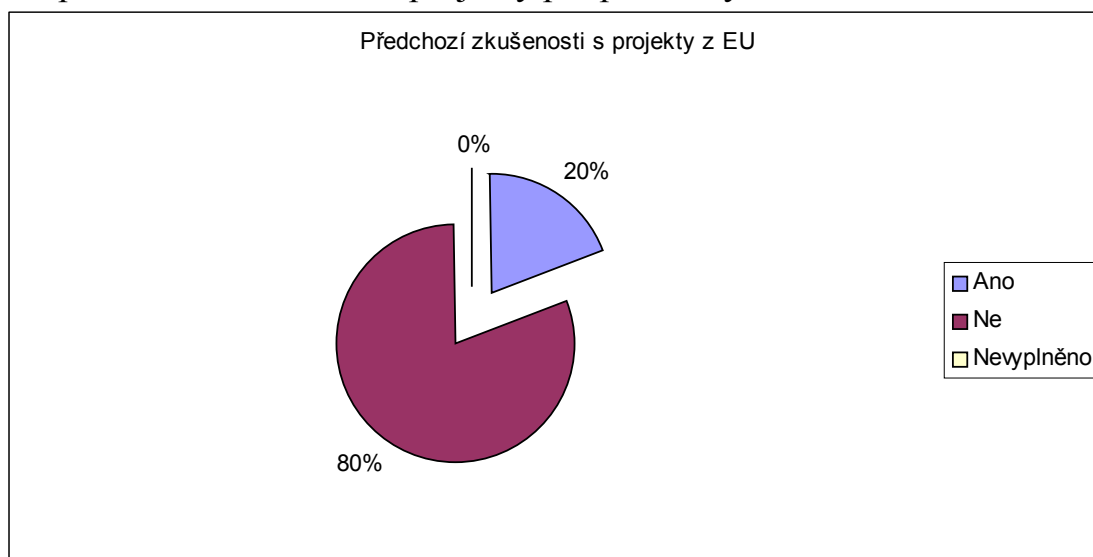

Obr. č. 6 – Počet zaměstnanců firmy [vlastní zpracování]

Podle velikosti firmy bylo nejvíce dotazovaných z firem v počtu do 50 zaměstnanců (42%), následováno firmami do 10 zaměstnanců (34%) a jedinou podnikavou osobou (14%). Zajímavé je, že i když byl dotazník primárně zaměřen na MSP, v odpovědích lze nalézt i 1% firem nad 250 zaměstnanců, což už není dle definice podnik MSP.

Otázka č. 6

Máte předchozí zkušenosti s projekty podporovanými z EU?

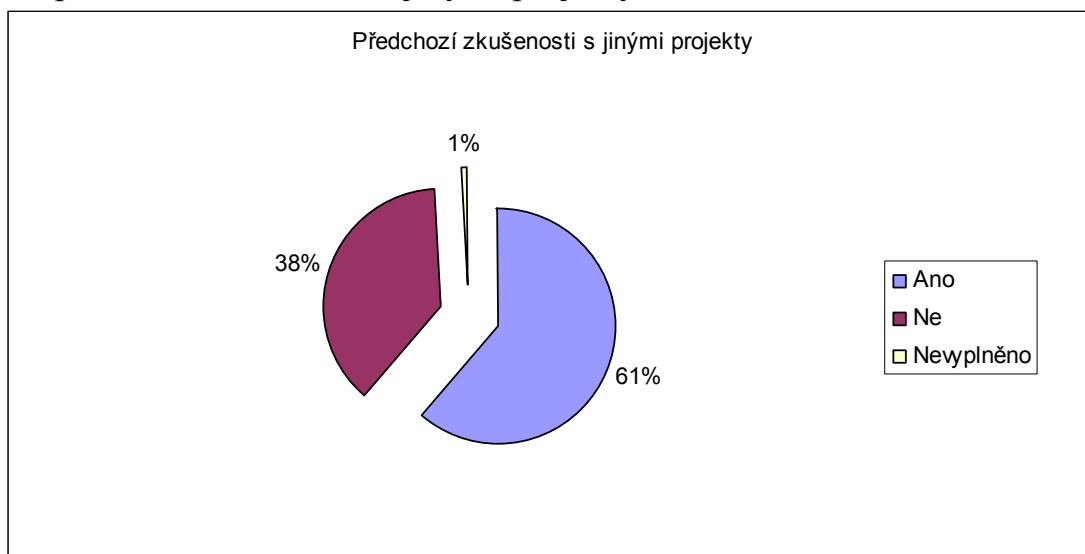
Obr. č. 7 – Předchozí zkušenosti s projekty z EU [vlastní zpracování]

V této otázce respondenti odpověděli, že již z 20% mají zkušenosti s předchozími projekty z EU a 80% ne. Jelikož dotazníkový výzkum probíhal v době těsně po vstupu naší republiky do Evropské unie, reflektuje daných 20% skutečnost, že i před vstupem naší země do EU zde existovala možnost čerpat

finanční prostředky z EU, zejména v rámci tzv. již dříve zmiňovaných předstrukturálních fondů, které nicméně nejsou v ohnisku zaměření této disertační práce.

Otázka č. 7

Máte předchozí zkušenosti s jinými projekty?

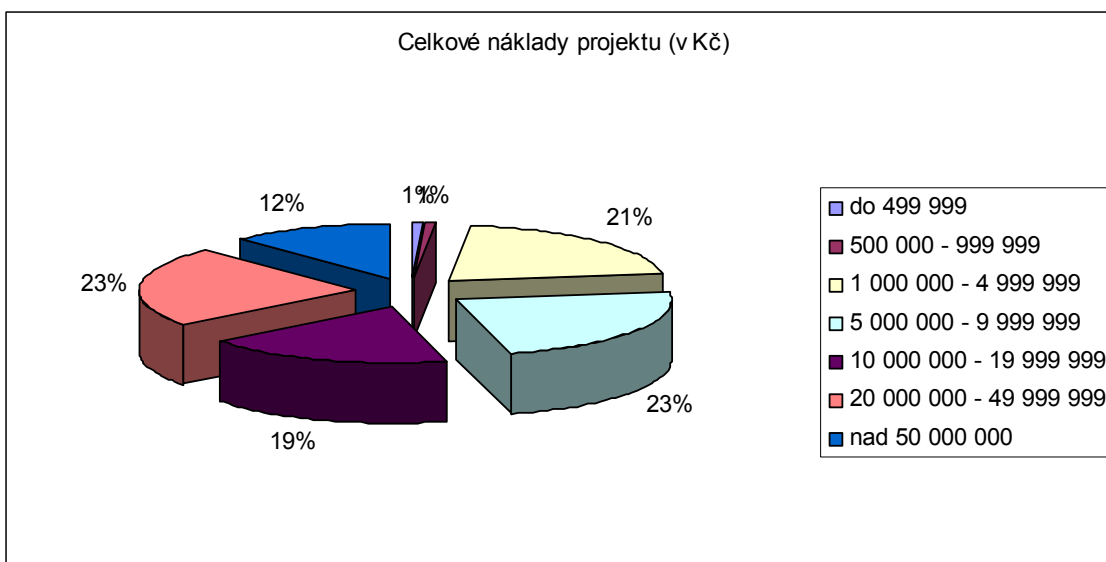
Obr. č. 8 – Zkušenosti s jinými projekty [vlastní zpracování]

Jiná je logicky situace při odpovědi na otázku, zda mají dané firmy již zkušenosti s jinými předchozími projekty. 61% všech dotazovaných se vyjádřilo kladně a 38% záporně, což je nicméně závažnější skutečnost a číslo poměrně nízké, neboť by se dalo předpokládat, že firmy mají s realizací projektů větší zkušenosti.

3) Otázky zaměřené na finanční a časový výhled projektu

Otázka č. 8

Jaké jsou celkové finanční náklady plánovaného projektu?

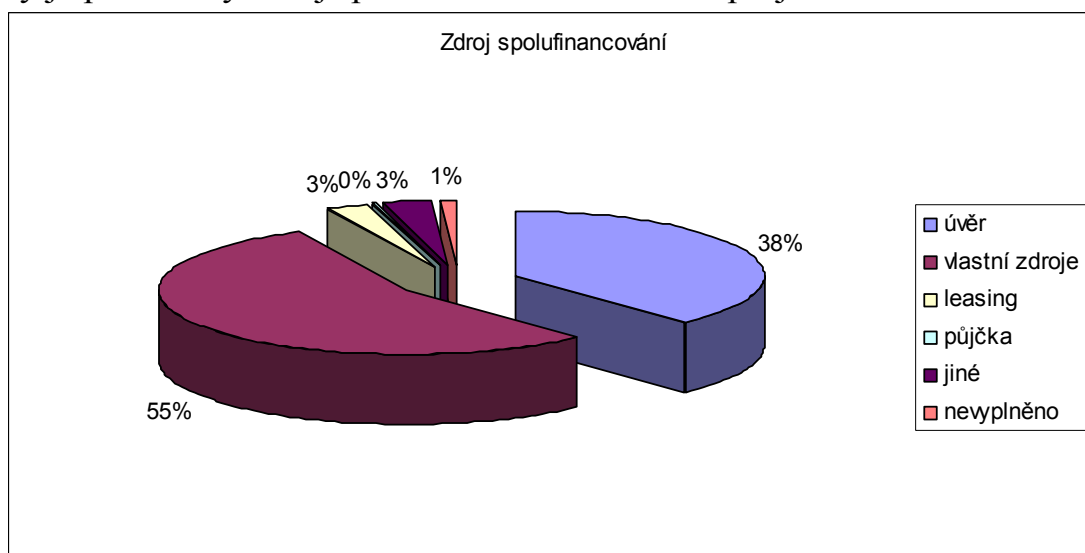

Obr. č. 9 – Celkové finanční náklady plánovaného projektu [vlastní zpracování]

Shodný počet respondentů plánovalo podat projekty středně velké (ve finančním objemu 5 – 10 mil. Kč) a relativně velké (20 – 50 mil. Kč) a to 23%. Projektů do 1 mil. Kč bylo jen 2 %, jinak se rozložení pohybovalo kolem 20% i v ostatních kategoriích s výjimkou velmi velkých projektů na 50 mil. Kč. Tento plán daných firem byl hodně optimistický vzhledem k velikosti finančních prostředků ve zkráceném programovém období, které měla Česká republika v letech 2004 – 2006 k dispozici.

Otázka č. 9

Jaký je plánovaný zdroj spolufinancování Vašeho projektu?

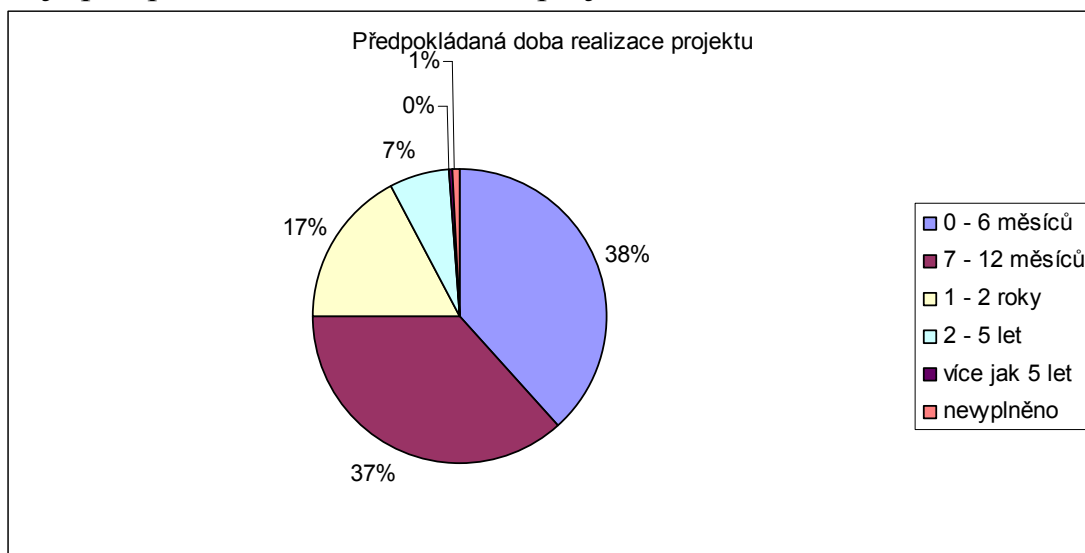

Obr. č. 10 – Plánovaný zdroj spolufinancování projektu [vlastní zpracování]

Nejčastějším plánovaným zdrojem spolufinancování byly u více než poloviny dotazovaných vlastní zdroje (55%) a dále finanční úvěr (38%). Jen velmi malá část respondentů zvažovala jinou formu spolufinancování, ať už formou leasingu, půjčky či jinou formou.

Otázka č. 10

Jaká je předpokládaná doba realizace projektu?

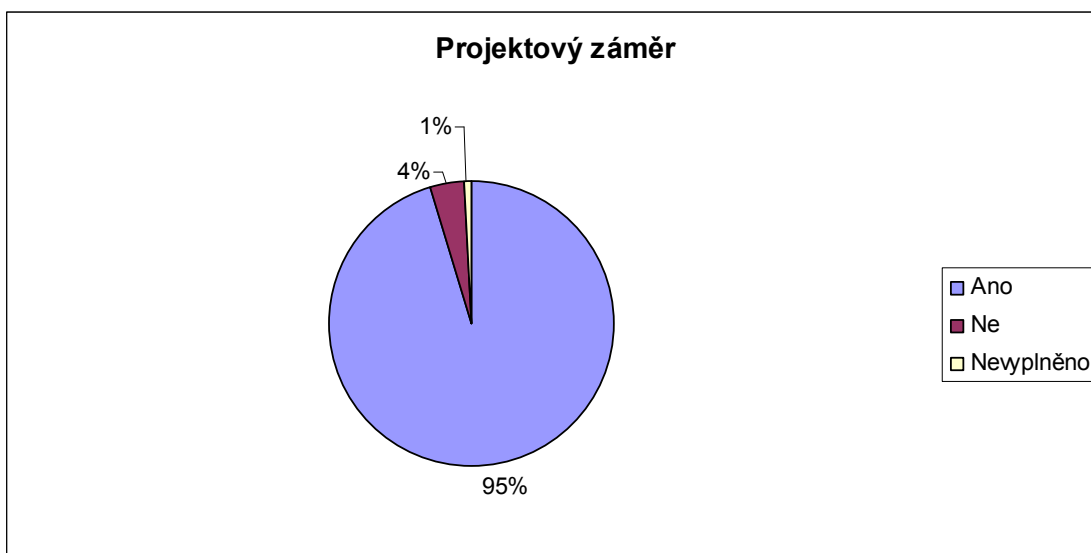
Obr. č. 11 – Předpokládaná doba realizace projektu [vlastní zpracování]

Respondenti měli v úmyslu nejčastěji realizovat krátkodobé projekty do šesti měsíců (38%) a dále do jednoho roku (37%). Pro krátkodobé zaměření plánování může svědčit zejména skutečnost neznalosti problematiky projektů financovaných ze zdrojů EU.

4) Otázky směřující na míru připravenosti projektu

Otázka č. 11

Má Váš projekt připraven projektový záměr?

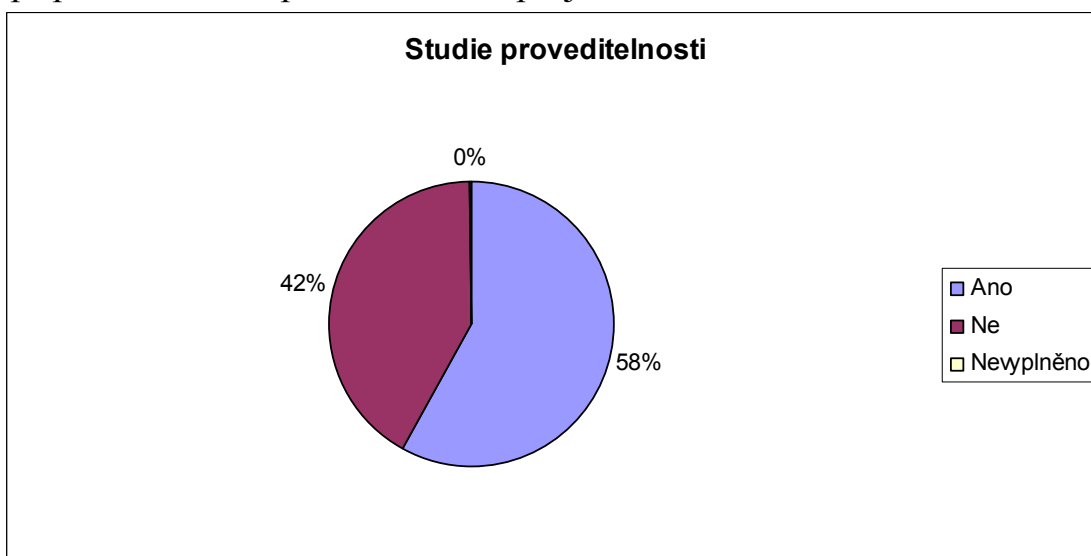

Obr. č. 12 – Přípravenost projektového záměru [vlastní zpracování]

U naprosté většiny firem (95%) byl již zpracován projektový záměr zamýšleného projektu.

Otázka č. 12

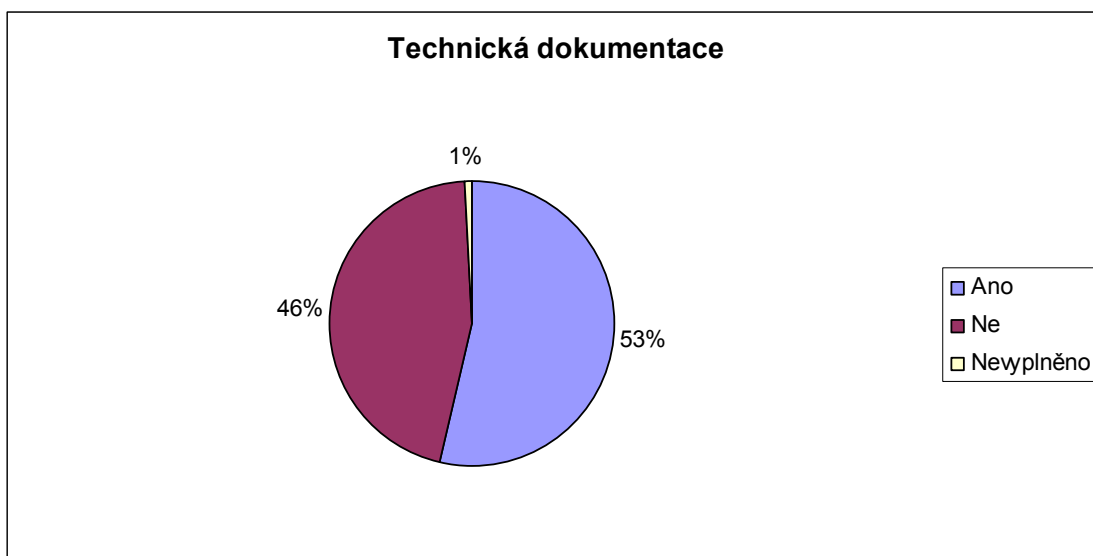
Je připravena studie proveditelnosti projektu?

Obr. č. 13 – Přípravenost studie proveditelnosti projektu [vlastní zpracování]

Otázka č. 13

Vypracovali jste již technickou dokumentaci?

Obr. č. 14 – Vypracování technické dokumentace [vlastní zpracování]

Více než poloviční připravenost studie proveditelnosti (58%) a technické dokumentace (53%) může být dávana za výsledek skutečnosti, že podnikatelské subjekty již pochopily význam daných dokumentů v rámci zpracovávání projektů.

Otázka č. 14

Obdrželi jste již EIA – potvrzení o vlivu projektu na životní prostředí?

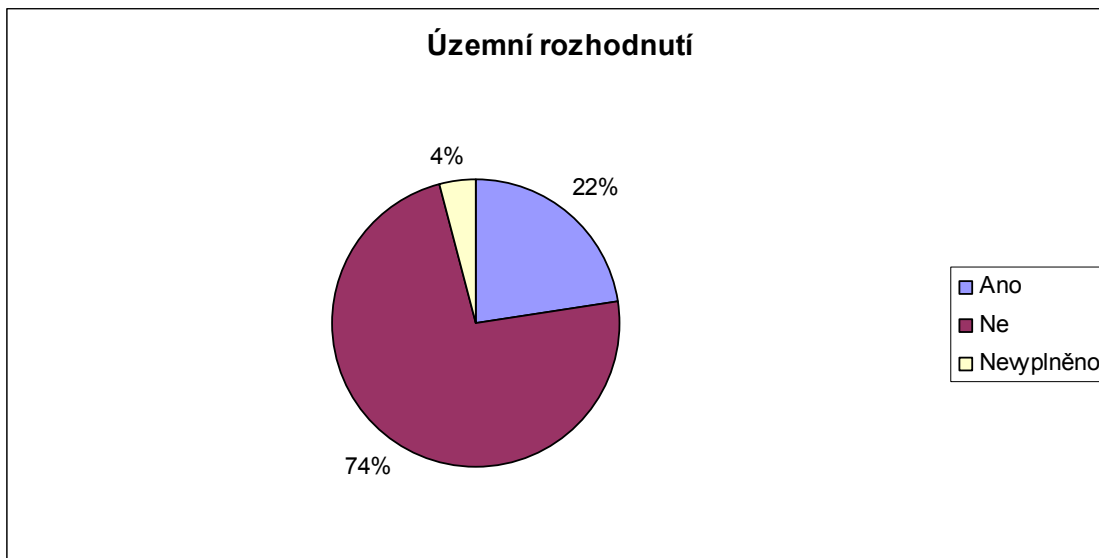
Obr. č. 15 – Potvrzení o vlivu projektu na životní prostředí – EIA [vlastní zpracování]

Pouze 18% firem již obdrželo posouzení projektu o jeho vlivu na životní prostředí. Daná hodnota odpovídá realitě, neboť ne všechny projekty posléze

dle podmínek nastavených v příslušných operačních programech dané posouzení potřebovaly.

Otázka č. 15

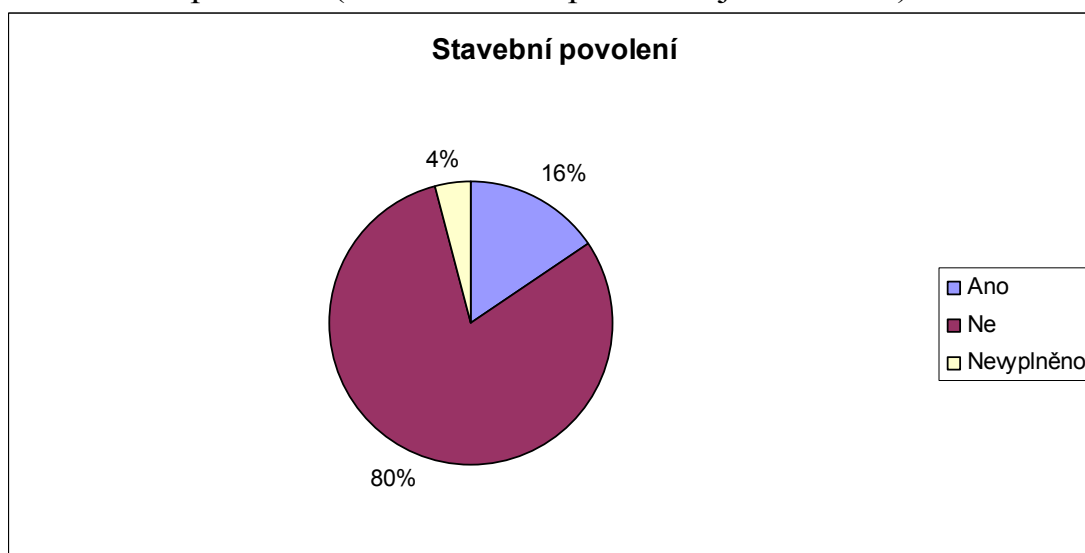
Je-li Váš projekt investiční, máte platné územní rozhodnutí?

Obr. č. 16 – Platné územní rozhodnutí [vlastní zpracování]

Otázka č. 16

Máte stavební povolení (v souvislosti s předcházející otázkou)?

Obr. č. 17 – Platné stavební povolení [vlastní zpracování]

Z relativně nízké procentuální připravenosti územního rozhodnutí (22%) resp. stavebního povolení (16%) pro příslušné projekty je možné usuzovat na skutečnost, že získání daných povolení nebylo v centru pozornosti daných podnikatelských subjektů.

Druhé dotazníkové šetření

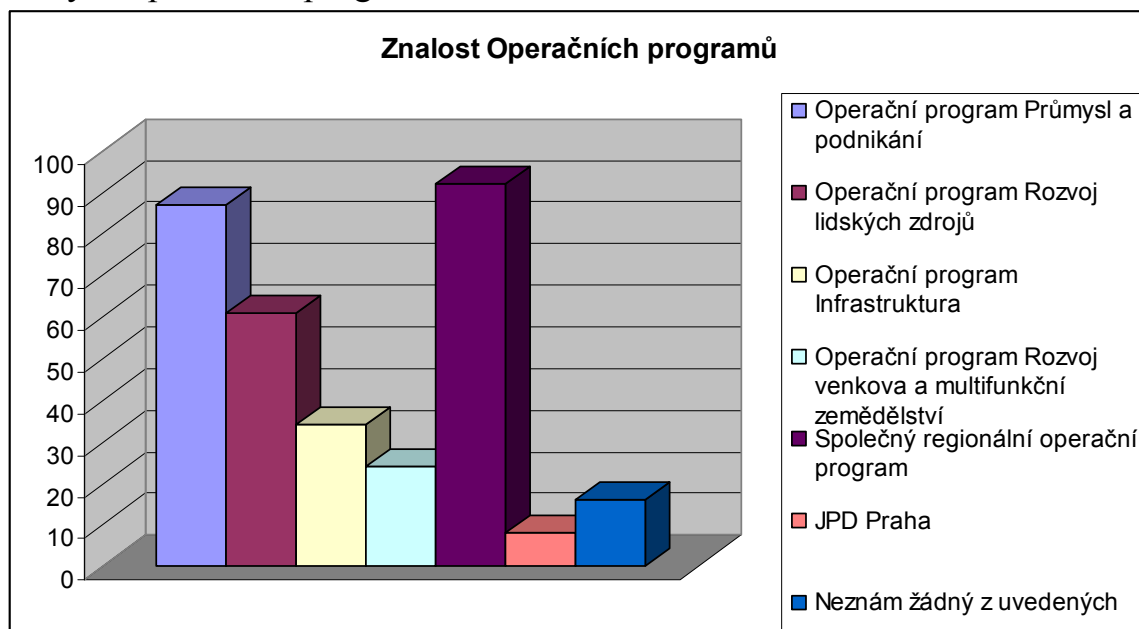
Druhé šetření bylo provedeno na vzorku několika vybraných subjektů (250), které již na finanční prostředky EU dosáhly a získaly finance a v současné době dokončují nebo dokončily realizaci podpořených projektů. Dané šetření bylo provedeno v období listopad 2005 – květen 2006. Byla zvolena forma anonymního dotazníkového šetření kombinovaného (korespondenčního a vlastní rozhovory na místě). Výběr oslovených respondentů byl kombinací zaměření na cílovou skupinu z prvního dotazníkového šetření a kombinací náhodnosti. Návratnost dotazníků byla 40%.

A) Otázky zaměřené na znalost strukturálních fondů EU a příslušné informační zdroje

První skupina otázek z tohoto dotazníkového šetření byla zaměřena na přípravu vlastního projektu. V této části bylo zjišťováno, jaké mají dotazovaní znalosti týkající se operačních programů v programovém období 2004 – 2006, odkud čerpají informace jednak o strukturálních fondech EU, jednak o vyhlašovaných výzvách.

Otázka č. 1

Který z Operačních programů z období 2004 – 2006 znáte?

Obr. č. 18 Znalost Operačních programů z období 2004 – 2006 [vlastní zpracování]

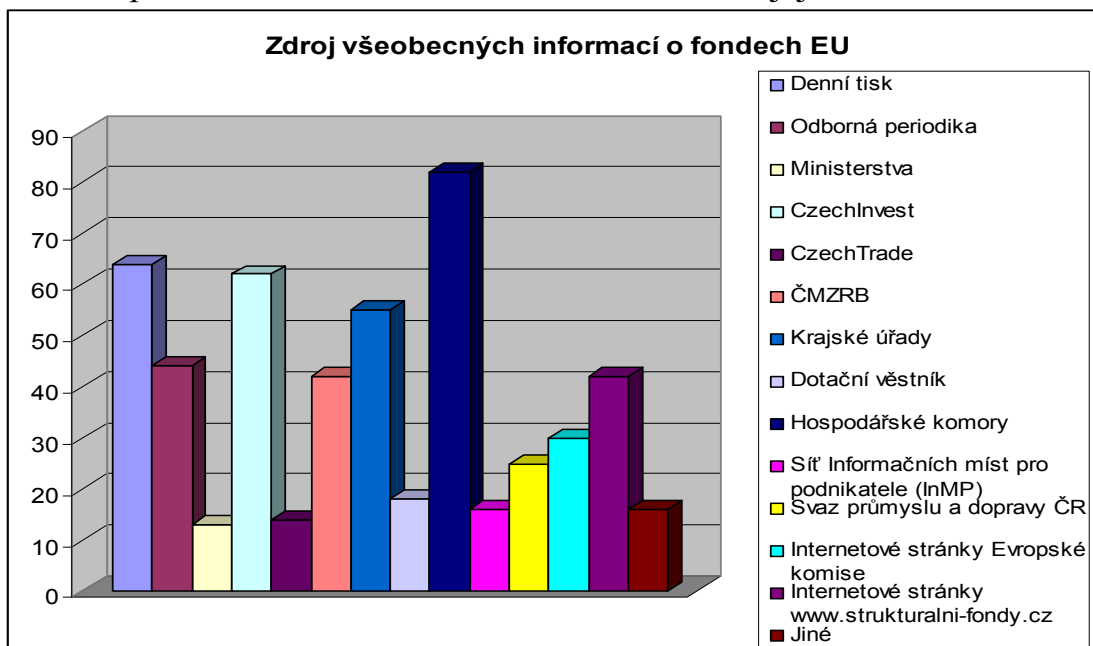
Většina respondentů (89%) uvedla, že zná Společný regionální operační program a dále Operační program Průmysl a podnikání (84%). To jsou také

primárně dané operační programy, ze kterých mohly MSP nejvíce čerpat a na které se zaměřuje tato práce.

I přes skutečnost, že toto šetření bylo v první řadě zaměřeno na podniky, které již na finanční prostředky EU dosáhly, resp. jejich projekt byl vybrán k realizaci, přesto kolem 13% respondentů uvedlo, že žádný operační program nezná.

Otázka č. 2

Odkud čerpáte všeobecné informace o fondech EU a jejich obsahu?

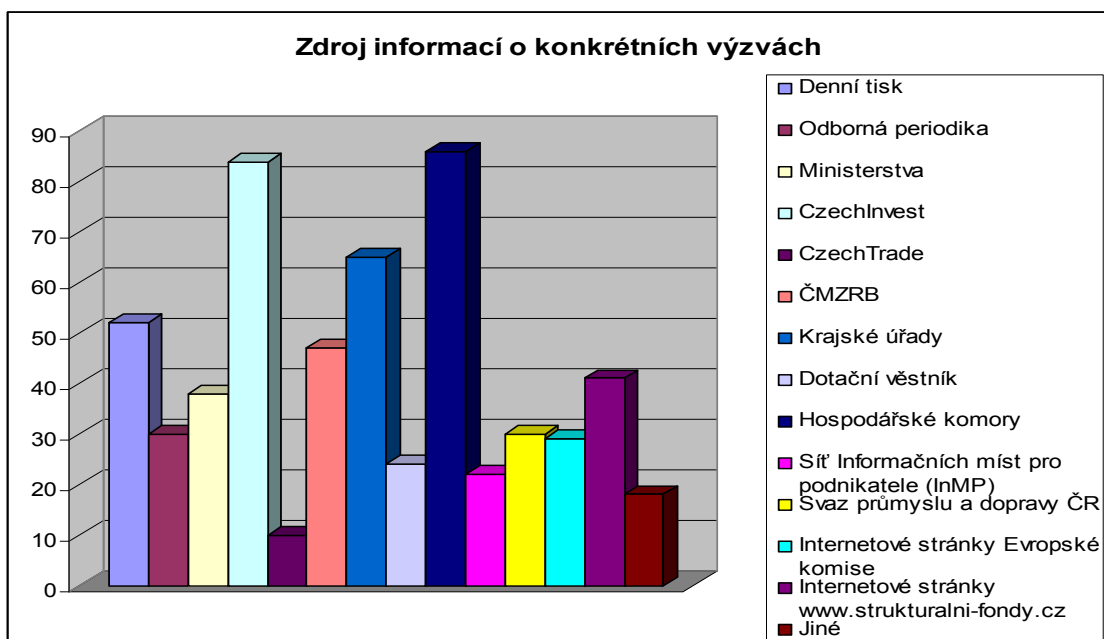

Obr. č. 19 – Zdroj všeobecných informací o fondech EU a jejich obsahu [vlastní zpracování]

Nejvíce dotazovaných používá jako zdroj všeobecných informací o fondech EU Hospodářské komory (81%), dále denní tisk (63%), Agenturu CzechInvest (61%). Na posledních místech se umístila síť informačních míst pro podnikatele (13%), CzechTrade (12%) a ministerstva (11%), což může být dáno i geografickou polohou Zlínského kraje.

Otázka č. 3

Kde získáváte informace o konkrétních výzvách k předkládání projektů?

Obr. č. 20 – Zdroj informací o konkrétních výzvách k předkládání projektů [vlastní zpracování]

Nejvíce respondentů odpovědělo, že informace o konkrétních výzvách k předkládání projektů získává opět přes Hospodářské komory (85%) a agenturu CzechInvest (82%), dále přes Krajský úřad (65%). Na posledních příčkách pomyslného žebříčku se umístily síť informačních míst pro podnikatele (20%), jiné (17%) a CzechTrade (9%).

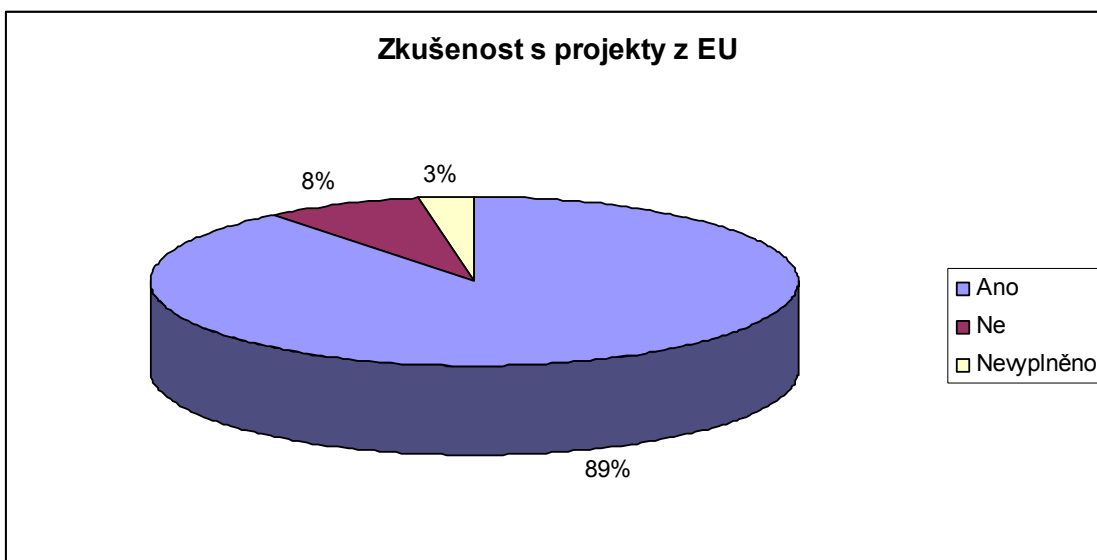
Nejméně informovaná a využívající možnosti předkládat projekty do jednotlivých výzev se dle šetření jeví skupina podniků do 10 zaměstnanců. Je nutné v této souvislosti upozornit na skutečnost, že jednou z hlavních příčin nízké informovanosti a podávání žádostí na projekty financované ze strukturálních fondů EU u této kategorie je samotný přístup těchto podnikatelů k dané problematice (nezájem aktivně informace vyhledávat).

B) Otázky zaměřené na zkušenosti podniků s projekty a fondy EU

Druhá skupina otázek se týkala především vlastních zkušeností podniků s projekty a fondy EU, úspěšností předkládaných projektů, problémů, se kterými se firmy musely potýkat, nebo třeba využití poradenských firem.

Otázka č. 4

Máte již s některými fondy EU osobní zkušenost?

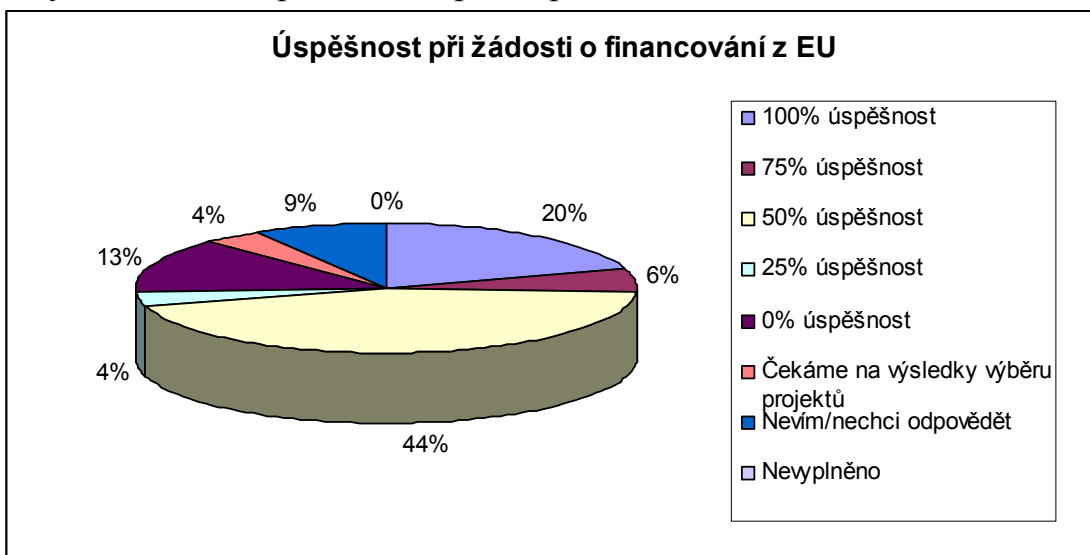

Obr. č. 21- Zkušenost s některými projekty z EU [vlastní zpracování]

Většina respondentů (80%) uvedla, že zkušenosti s projekty z EU má, pouze 8% dotázaných danou zkušenost neměl. Obdobně jako u neznalosti některých operačních programů v první sekci tohoto šetření i zde je to výsledek celkem zajímavý opět ze stejného důvodu, kdy toto šetření bylo v první řadě zaměřeno na podniky, které již na finanční prostředky EU dosáhly, a tudíž se předpokládá, že odpověď v této sekci by se měla blížit 100%.

Otázka č. 5

Jak byla Vaše firma přibližně úspěšná při žádostech o finance z fondů EU?

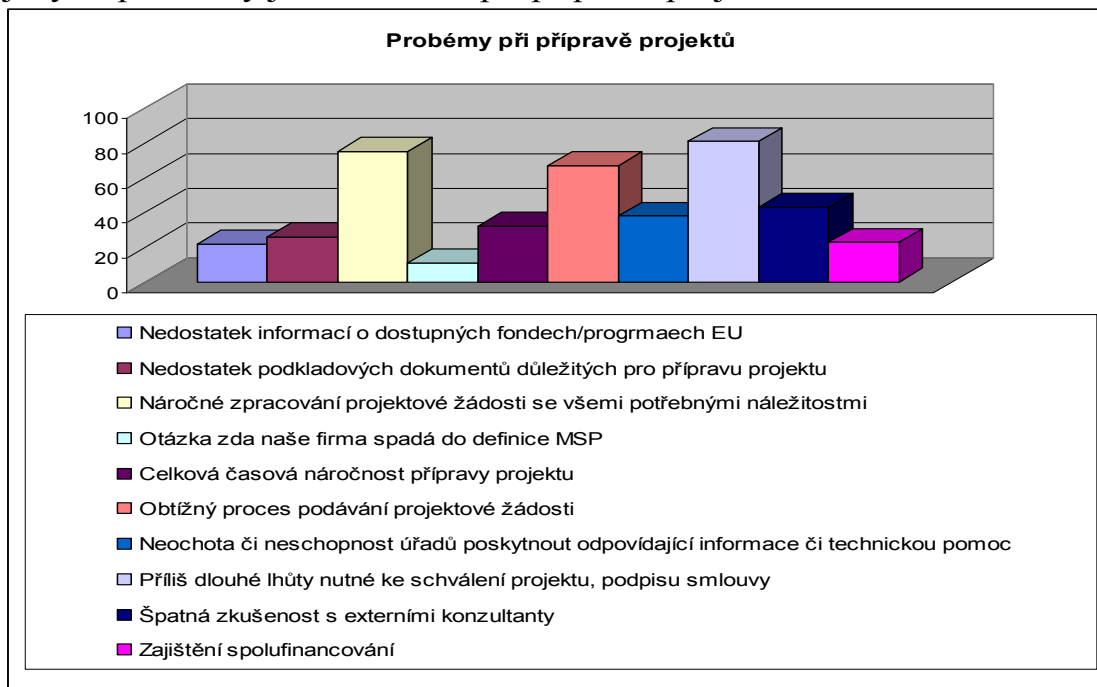
Obr. č. 22 – Úspěšnost při žádosti o financování projektu z EU [vlastní zpracování]

Většina respondentů (44%) uvedla, že byla při podávání žádosti úspěšná z 50%, to znamená, že minimálně tihle žadatelé podávali žádost pro více jak

jeden projekt. Zajímavý je i fakt, že plných 20% respondentů mělo 100% úspěšnost v podávání žádosti o financování jejich projektů.

Otázka č. 6

S jakými problémy jste se setkali při přípravě projektu financovaného z EU?

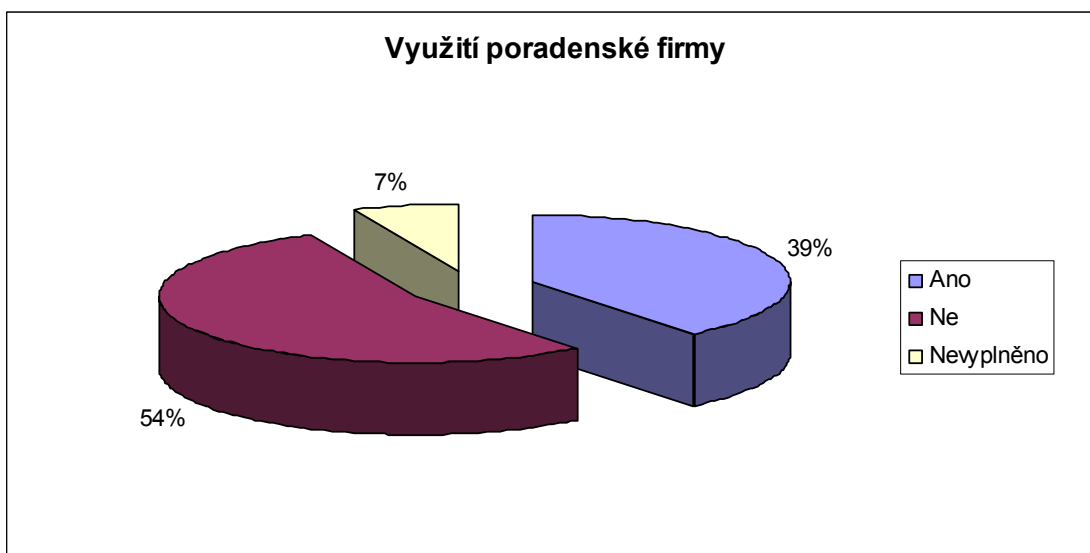

Obr. č. 23 – Problémy při přípravě projektu financovaného z EU [vlastní zpracování]

Problémy, se kterými se jednotlivé firmy potýkaly při přípravě, jsou uvedené podrobně ve výše uvedeném obrázku. Vyplývá z něj, že největšími problémy byly příliš dlouhé lhůty nutné ke schválení projektu a podpisu smlouvy, dále náročná zpracování projektové žádosti se všemi potřebnými náležitostmi a v neposlední řadě obtížný proces podávání projektové žádosti.

Otázka č. 7

Využili jste pro zpracování projektové žádosti poradenskou firmu?

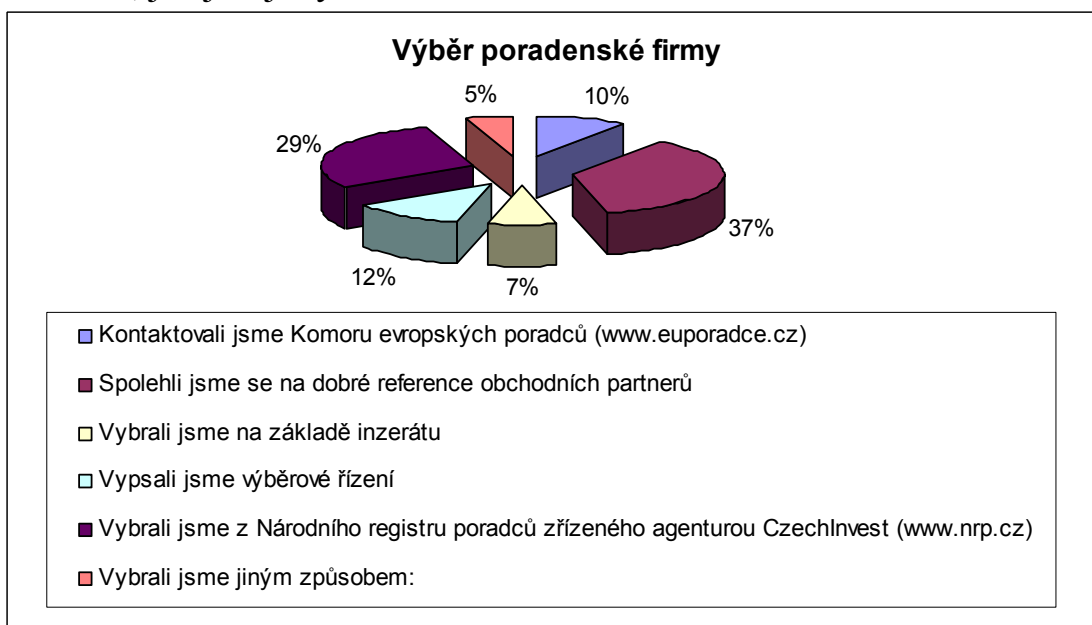

Obr. č. 24 – Využití poradenské firmy pro zpracování projektové žádosti [vlastní zpracování]

39 % dotázaných využilo pro zpracování jejich projektové žádosti externích poradenských firem. Tento údaj je poměrně vysoká a překvapující hodnota.

Otázka č. 8

Pokud ano, jak jste ji vybrali?

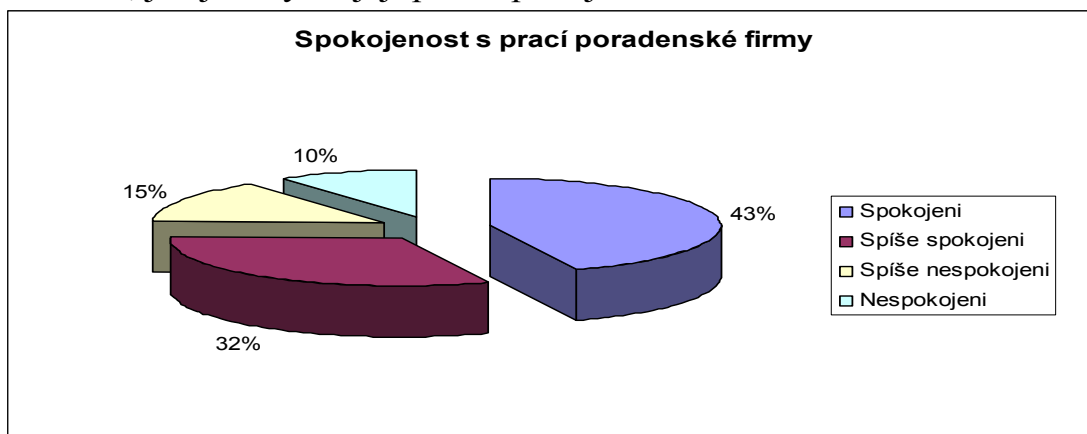

Obr. č. 25 – Výběr poradenské firmy [vlastní zpracování]

Při výběru daných poradenských firem se respondenti řídili především dobrými referencemi jejich obchodních partnerů (37%), anebo vybírali z registru poradců, který má v gesci agentura CzechInvest (29%).

Otázka č. 9

Pokud ano, jak jste byli s její prací spokojeni?

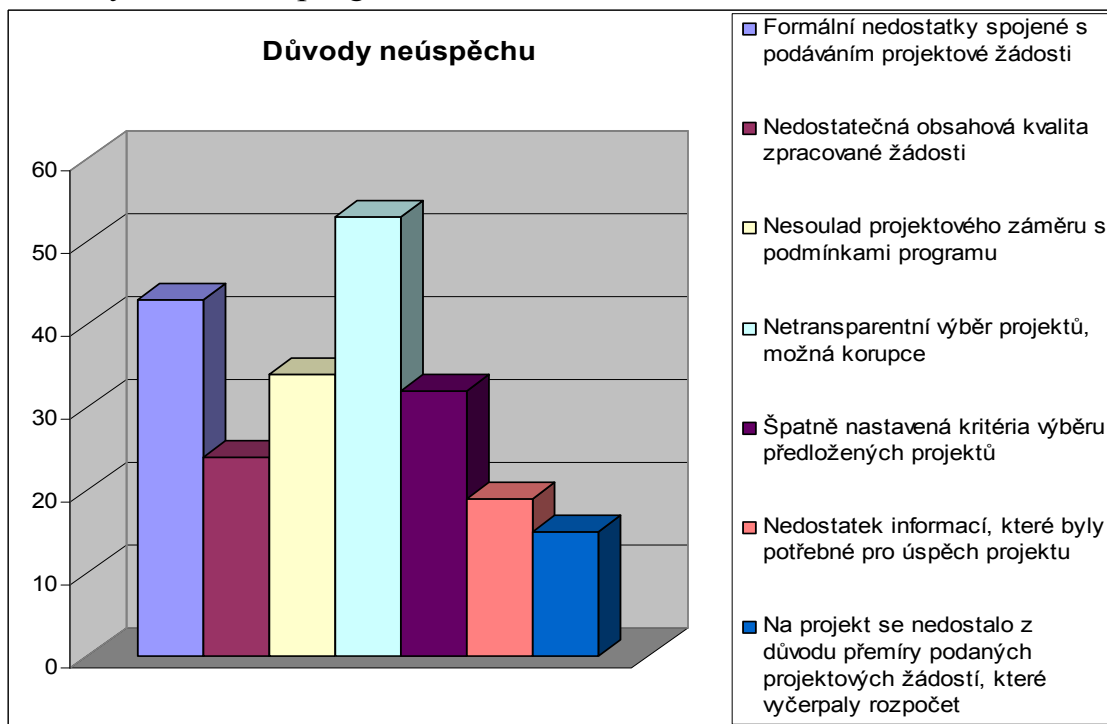

Obr. č. 26 – Spokojenost s prací poradenské firmy [vlastní zpracování]

Pokud si podnik zvolil pro zpracování projektu či projektové žádosti externí poradenskou firmu, byl většinou spokojen (43%), případně spíše spokojen (32%).

Otázka č. 10

Jaké jsou podle Vás nejčastější důvody neúspěchu při předkládání projektů financovaných z fondů/programů EU?

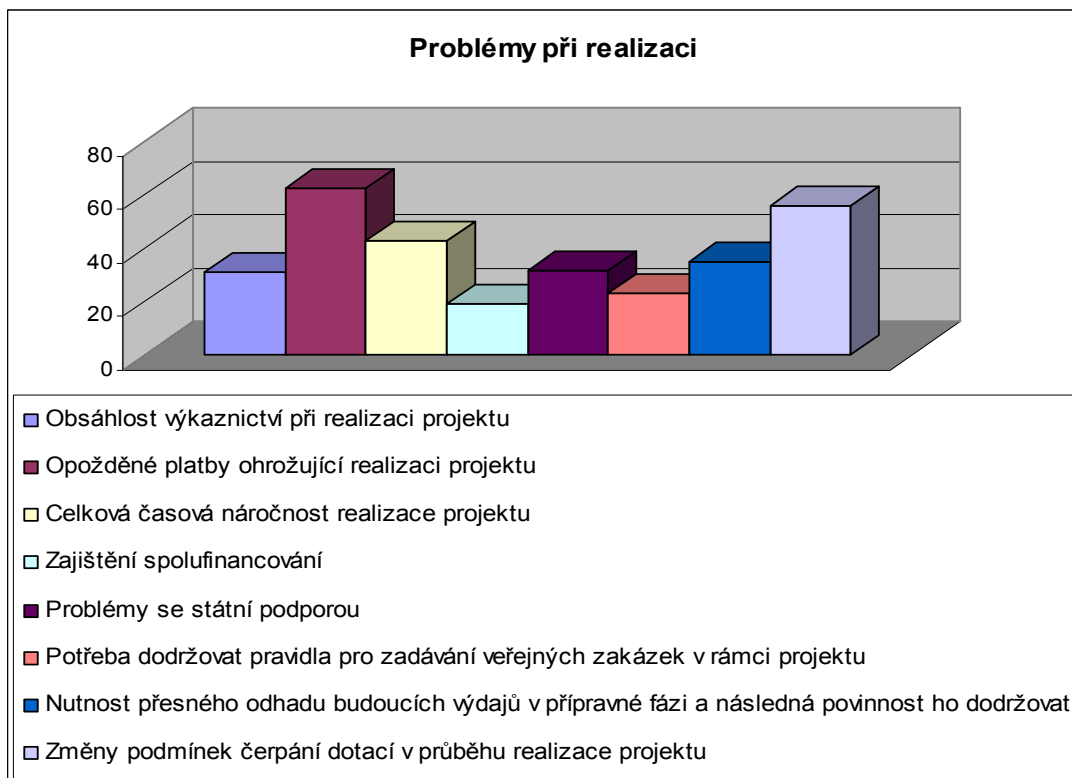

Obr. č. 27- Důvody neúspěchu při předkládání projektů [vlastní zpracování]

Mezi hlavní příčiny neúspěchu při předkládání projektů dle dotazovaných patřil zejména netransparentní výběr projektů a možná korupce (52%), dále formální nedostatky spojené s podáváním projektové žádosti (42%) a také nesoulad připraveného projektového záměru s nastavenými podmínkami programu (33%).

Otázka č. 11

Co považujete za největší problémy při realizaci projektu financovaného ze strukturálních fondů EU?

Obr. č. 28 – Problémy při realizaci projektu financovaného z EU [vlastní zpracování]

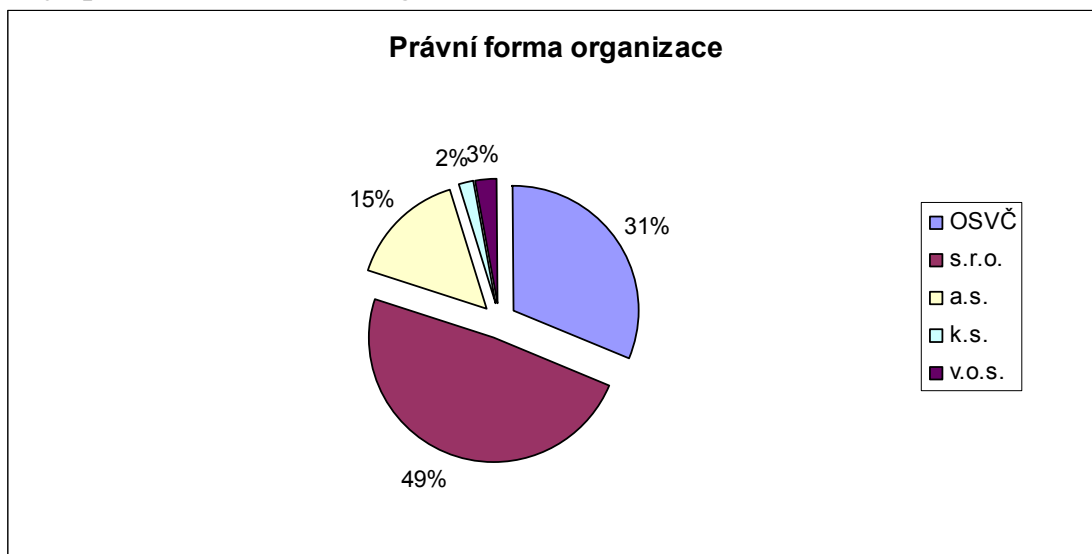
Většina respondentů (58%) uvedla, že největším problémem při realizaci projektu financovaného z EU jsou dle nich opožděné platby ohrožující realizaci projektu, dále změny podmínek čerpání dotací v průběhu realizace projektu a také celková časová náročnost realizace projektu.

C) Otázky zaměřené na předkladatele projektu

Poslední skupina otázek se zaměřila na vlastní žadatele – předkladatele projektů, v našem případě na MSP. Zde bylo opět jako v případě prvního dotazníkového šetření zjišťováno, o jakou právní formu organizace se jedná či jaký má počet zaměstnanců.

Otázka č. 12

Jaká je právní forma Vaší organizace?

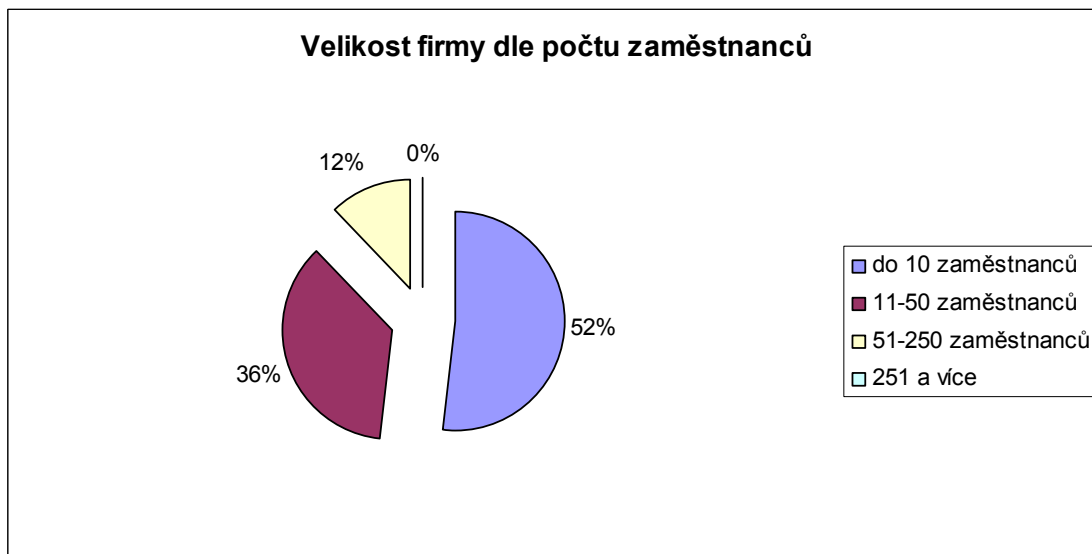

Obr. č. 29 – Právní forma organizace [vlastní zpracování]

Struktura respondentů v podstatě opět odpovídá struktuře zastoupení podniků z hlediska právní formy ve Zlínském kraji. Nejčastěji odpovídali zástupci společností s ručením omezeným (49%), poté soukromí podnikatelé (31%) – osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ) a zástupci akciových společností (15%).

Otázka č. 13

Jaký je počet zaměstnanců Vaší firmy?

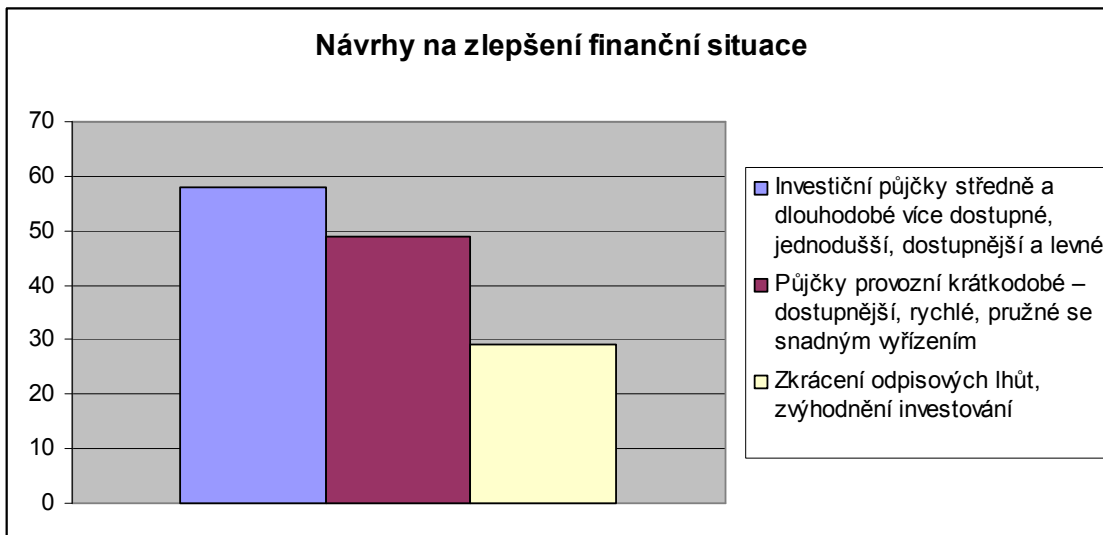

Obr. č. 30 – Počet zaměstnanců firmy [vlastní zpracování]

Podle velikosti firmy bylo nejvíce dotazovaných z firem v počtu do 10 zaměstnanců (55%), následováno firmami do 50 zaměstnanců (36%).

Otázka č. 14

Jaké jsou Vaše návrhy na zlepšení finanční situace podniků?

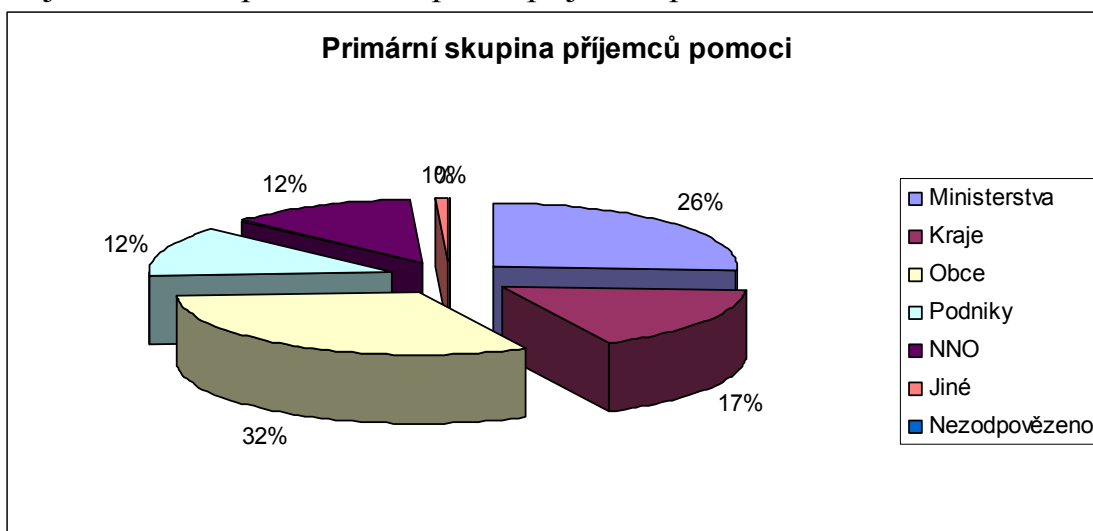

Obr. č. 31 – Návrhy podniků na zlepšení jejich finanční situace [vlastní zpracování]

Většina respondentů se shodla v názoru, že nejlepší možností na zlepšení jejich finanční situace jsou nejprve středně a dlouhodobé investiční půjčky, které by byly více dostupné, jednodušší a levné, dále půjčky provozní krátkodobé a v neposlední řadě zkrácení odpisových lhůt a zvýhodnění investování.

Otázka č. 15

Kdo jsou dle Vás primární skupinou příjemců pomoci z fondů EU?

Obr. č. 32 – Primární skupina příjemců pomoci z fondů EU [vlastní zpracování]

Největší počet dotazovaných odpověděl, že podle jejich názoru jsou primární skupinou fondů EU obce (32%), dále ministerstva (26%) a kraje (17%). Na konečných místech se kromě jiných skupin shodně umístily nevládní a nestátní neziskové organizace (NNO) a podniky s 12%.

Otázka č. 16

Jaká je podle Vás pozice podniků jako příjemců finanční pomoci z fondů EU v porovnání s veřejným a neziskovým sektorem?

Obr. č. 33 – Pozice podniků jako příjemců finanční pomoci z fondů EU [vlastní zpracování]

Dotazovaní respondenti se vesměs shodně domnívají, že pozice podniků jako příjemců finanční pomoci z fondů EU v porovnání s veřejným a neziskovým sektorem je těžší (46%), oproti 18%, kteří se domnívají pravý opak. Pro stejnou pozici se vyjádřilo celkem 23% všech dotázaných.

Závěrečné vyhodnocení dotazníkových šetření

Výzkumy si kladly za cíl:

- 1) Zjistit stav stupně připravenosti malých a středních podniků pro předkládání projektů a projektových záměrů pro získávání financí ze strukturálních fondů EU.
- 2) Zjistit pozici podnikatelských subjektů jako příjemců finanční pomoci ze strukturálních fondů EU pro jejich předložené projekty.

Ad1) Výzkum potvrdil, že respondenti (firmy) intuitivně chápou potřebu předkládání projektů a projektových záměrů pro získávání financí ze strukturálních fondů EU.

V průzkumu odpovídaly převážně firmy, které měly ve velké většině případů v plánu předložit projektový záměr pro financování ze strukturálních fondů EU, zejména SROP a OP PP. Převažující místo realizace bylo okres Zlín a nejpočetnější skupinou respondentů byly společnosti s ručením omezeným a OSVČ, s počtem zaměstnanců do 50 osob. Tyto firmy z velké části neměly předchozí zkušenosti s projekty z EU. Plánovaným zdrojem spolufinancování byly v první řadě vlastní zdroje firmy a poté finanční úvěr. Ohledně připravenosti projektů měly firmy z poloviny respondentů připraveny studie proveditelnosti i technickou dokumentaci, ale ne již územní rozhodnutí a stavební povolení či posouzení vlivu na životní prostředí.

Výzkum potvrdil očekávání autora, která v kontextu vývoje zemí, jež vstoupily do Evropské unie v posledních letech, naznačují posun v růstu zájmu o tyto způsoby financování projektů.

Tento výzkum zmapoval stav stupně připravenosti malých a středních podniků pro předkládání projektů a projektových záměrů pro získávání financí ze strukturálních fondů EU, který je možné zobecnit i na celou republiku.

Ad2) Výzkum potvrdil, že respondenti (firmy) mají poměrně velké znalosti zkoumaných operačních programů (SROP a OP PP) a vědí, kde mají čerpat jednak všeobecné informace o fondech EU a jednak informace o konkrétních výzvách na předkládání projektů, což bylo podstatným důležitým zjištěním.

V průzkumu odpovídaly převážně firmy, které měly ve velké většině případů zkušenosti s projekty z EU a byly z 50% úspěšné při žádostech o finance z fondů, což je velmi pozitivní aspekt. Z poloviny byla velikost firem do 10 zaměstnanců a jednalo se opět o společnosti s ručením omezeným či OSVČ.

Největšími slabinami celého procesu zůstávají jeho dlouhé lhůty pro schválení projektu a podpisu smlouvy a také náročnost při zpracování projektové žádosti. Z tohoto důvodu více než třetina firem využívá pro zpracování projektové žádosti poradenské firmy, s jejichž prací jsou vesměs spokojeni. Podle firem je největším příčinou jejich neúspěchu netransparentnost výběru projektů.

Za velmi přínosnou je potřeba označit především zjištění pozice podnikatelských subjektů jako příjemců finanční pomoci ze strukturálních fondů EU pro jejich předložené projekty.

Tento výzkum také potvrdil očekávání autora, že podniky nejsou primární skupinou příjemců pomoci z fondů EU (s výjimkou OP PP).

Výzkum také potvrdil, že pozice malých a středních podniků v ČR (Zlínském kraji) jako příjemců finanční pomoci ze strukturálních fondů EU pro jejich předložené projekty je těžší než pozice ostatních subjektů, zejména veřejné správy a nestátních neziskových organizací.

6.4 Základní struktura projektového cyklu u strukturálních fondů EU

Metoda plánování a následného uskutečňování (implementace – realizace), která probíhá ve vzájemně posloupných krocích, se nazývá projektový cyklus. Cyklus u strukturálních fondů EU, stejně jako obecný projektový cyklus, začíná identifikací myšlenky (nápadu) a rozpracováním této myšlenky do pracovního plánu, který může být realizován a hodnocen. Myšlenky jsou identifikovány v souladu s odsouhlasenou strategií²⁴. Takový postup zajišťuje účast všech zainteresovaných stran a zohlednění významných informací nezbytných pro přijímání zásadních rozhodnutí v průběhu života projektu. [16]

Obecně se projektový cyklus člení do šesti fází:

- programování,
- identifikace myšlenek a nápadů,
- formulace postupových kroků (rozpracování nápadů),
- zajištění financování,
- realizace (implementace),
- hodnocení. [16, 17]

Obsah a průběh jednotlivých fází se bude lišit podle konkrétních podmínek, přesto však je projektový cyklus charakterizován a provázán třemi společnými východisky:

- cyklus definuje klíčová rozhodnutí, požadavky na informace a konkrétní odpovědnost v jednotlivých fázích,
- fáze cyklu jsou postupné - každá fáze vyžaduje, aby byla úspěšně ukončena fáze předchozí,
- cyklus čerpá ze zkušeností postavených na existujících projektech a využívá je pro dosažení dalších zlepšení.

Charakteristika jednotlivých fází projektového cyklu:

1) Programování

²⁴ Na národní, sektorové a regionální úrovni.

Obsahem této fáze je analýza situace na národní, regionální nebo sektorové úrovni, zpracování přehledu socioekonomických ukazatelů, formulace priorit a opatření.

2) Identifikace

V průběhu této fáze se identifikují záměry projektů, které jsou dále podrobněji rozpracovávány. Součástí jsou konzultace s potenciálními uživateli. Výsledkem těchto jednání je rozhodnutí o výběru myšlenek, které "postoupí" k dalšímu rozpracování ve fázi „formulace“.

3) Formulace

Vybrané myšlenky (nápady) jsou v této fázi zpracovány do operačních projektových plánů. Budoucí uživatelé a další zainteresované strany se účastní podrobného rozpracování projektových záměrů. Ty jsou následně vyhodnoceny z hlediska jejich proveditelnosti a udržitelnosti.²⁵ Na základě toho se přijímá rozhodnutí o zpracování návrhu projektu a hledání finančních zdrojů pro realizaci projektu.

4) Financování

V průběhu této fáze je projekt prověřován financující agenturou (orgánem). Na základě toho tato agentura spolu s partnerskou zemí přijímá společné rozhodnutí o způsobu (metodě, postupu) realizace projektu a toto formalizuje do oficiálních jednotných dokumentů, ve kterých se stanoví, na základě jakých opatření bude projekt financován a realizován.

5) Realizace

Jedná se o fázi mobilizace a uskutečnění projektu. Zajišťuje se vyhlašování veřejných soutěží (tenderů) a uzavírání zakázek na technickou pomoc, dodávky služeb a prací (zejména stavebních). V průběhu realizační fáze hodnotí pravidelně projektový tým ve spolupráci s budoucím uživatelem a zainteresovanými stranami skutečný postup projektu a srovnává ho s plánovanými cíli. Jestliže je to nezbytné, operativně přijímá opatření k nápravě zjištěných odchylek, nebo na základě zjišťování závažných změn, zejména vnějšího prostředí, po vzájemné dohodě provádí potřebné změny cílů.

6) Hodnocení

Hlavním cílem hodnocení, které provádí financující agentura spolu s příslušnou partnerskou zemí, je zhodnotit soulad dosažených výsledků se stanovenými cíli (splnění měřitelných indikátorů) a zhodnotit poznatky

²⁵ *Dosažení požadovaného úspěchu, splnění cílů a zajištění dlouhodobých přínosů pro uživatele.*

a zkušenosti, které realizace projektu přinesla. Tato zjištění jsou dále použita pro zlepšení budoucích projektů a programů. [16]

Tento přístup k hodnocení je jednou ze základních nových myšlenek řízení projektového cyklu: nejde o jednotlivé případy - projekty, ale o stálý a prakticky nikdy nekončící proces. Po realizaci projektu se provádí důsledné vyhodnocení, v rámci kterého se hodnotí nejen průběh minulého projektu, splnění jeho cílů a dodržení stanovených indikátorů, ale i zkušenosti, nové poznatky a náměty, které projekt přinesl. Na základě toho se potom formulují další myšlenky, jejichž rozpracování v dalším projektovém cyklu první projekt rozvíjí a podporuje jeho udržitelnost.

Ačkoli hodnotící fáze následuje obecně až po fázi realizace, je běžnou praxí provádět střednědobá hodnocení již v průběhu realizace tak, aby získané poznatky mohly být aplikovány ještě v průběhu daného projektu. Příprava programů a projektů (zvláště v nových zemích vstupujících do EU) zahrnuje většinou komplexní proces, který vyžaduje aktivní podporu mnoha stran. Zkušenosti hlavních financujících institucí ukazují, že mnoho rozhodnutí spojených s projekty se děje bez dostatečných konzultací s příjemci a zainteresovanými stranami a bez analýz nezbytných informací. Účelem projektového cyklu je zajistit, že zainteresované strany se podílí na rozhodování a že rozhodování je založeno na významných a dostačujících informacích. Rozčlenění projektového cyklu do šesti fází poskytuje minimální základ pro efektivní přípravu projektů, realizaci a hodnocení.

V průběhu projektového cyklu je velmi důležité striktně odlišit fázi identifikace a formulace. Příprava projektu probíhá v sociálním a ekonomickém kontextu, kde očekávání jsou někdy nadnesena a při vzájemných jednáních je nutno řešit často protichůdné požadavky a cíle jednotlivých účastníků. Důsledné naplnění identifikační fáze zajistí, že budou rozpracovány všechny důležité myšlenky a že nebude opomenut žádný zajímavý a důležitý nápad. Během formulační fáze mohou být projektové myšlenky již plně rozvinuty na základě skutečných potřeb uživatelů, čímž je zajištěno také jejich dostatečné přijetí všemi zainteresovanými stranami.

6.4.1 Řízení projektového cyklu

Proces řízení projektového cyklu (Project Cycle Management – PCM) byl zaveden Evropskou komisí na počátku devadesátých let s cílem zvýšit kvalitu zpracování a řízení projektů a tím i účinnost poskytované pomoci. Zavedení předcházela analýza efektivnosti pomoci provedená Výborem pro rozvoj OECD

v závěru osmdesátých a počátkem devadesátých let ²⁶. Výsledky analýzy prokázaly, že značná část do té doby zpracovávaných projektů, na základě kterých byla poskytována finanční pomoc z veřejných prostředků, zejména malým a středním firmám, neodpovídá kladeným požadavkům. Analýza označila následující příčiny:

- špatné plánování projektů a jejich příprava,
- mnoho projektů nebylo pro příjemce důležitých,
- nebyla dostatečně zohledněna všechna rizika,
- opomíjely se faktory ovlivňující dlouhodobou udržitelnost přínosů z realizace výsledků projektů,
- poznatky a zkušenosti z minulých projektů nebyly v dostatečné míře zapracovány do nových projektů a postupů. [17]

6.4.2 Příprava projektů v podnicích

V podnicích mohou být projekty připravovány různým způsobem. Ať už se jedná o složitost celého procesu v souvislosti řízením, vytvořením projektového týmu, pozice projektového řízení ve firmě resp. její organizační struktuře. Aspektů existuje celá řada. V ideálním případě by samozřejmě daná firma měla reflektovat postup související s řízením projektu a projektového cyklu, což je většinou ale omezeno vždy konkrétní reálnou situací. V hranicích a limitech nastavených v této práci se nyní v dalších kapitolách zaměříme na vytvoření možné metodiky přípravy projektů pro získání finančních prostředků ze strukturálních fondů v českých podnicích.

Celkově závěrem této části kapitoly a i s ohledem na výsledky dotazníkového šetření zde tedy můžeme konstatovat, že programové financování a proces řízení projektového cyklu jsou důležitým pomocným nástrojem při uplatňování a fungování regionální politiky a strukturálních fondů EU.

6.5 Návrh postupu firmy při získávání finančních prostředků z fondů EU

Cílem této práce je kromě zvýšení poznatků ekonomických věd také přispět k rozvoji praktických dovedností firem využívat získané poznatky jako nástroj

²⁶ Viz literatura: OECD Development Assistance Committee (DAC). *DAC Principles for Evaluation of Development Assistance*. Paris: OECD, 1991 a také OECD Development Assistance Committee (DAC). *Review of the DAC Principles for Evaluation of Development Assistance – DAC Principles for Effective Aid*. Paris: OECD, 1998. [60, 61]

pro podporu finančního řízení firem směrem ke zvýšení jejich konkurenceschopností. Daným směrem bude vedena i tato kapitola.

Účelem navrhovaného postupu je poskytnout dané firmě návod pro použití určité metodiky využití finančních prostředků z EU a to zejména při pomoci při zpracování finanční a případně ekonomické analýzy daných projektů z různých oblastí. Použitím uvedeného postupu příslušná firma zjistí možnou výslednou míru podpory pomocí finanční analýzy.²⁷

Jelikož se jedná o MSP, pro které má největší význam strukturální fond ERDF, zaměříme se zde především na investiční projekty resp. na stanovení možné výše finanční podpory investičního projektu. U těchto projektů, bez ohledu na jejich finanční velikost, musí vždy daná firma (resp. žadatel) připravit zejména finanční analýzu k výpočtu příslušné míry podpory pro předkládaný projekt a ekonomickou analýzu pro posouzení nákladů a výnosů projektu (ať už se jedná o přínosy sociální či v oblasti životního prostředí apod.).

Finanční a ekonomická analýza jsou obvykle součástí každé jednotlivé žádosti. Finanční a ekonomické aspekty projektu jsou ovlivněny i ostatními aspekty přípravy projektu v procesu získání dotace a jeho realizace či případně je ovlivňují.

Stanovení možné výše finanční podpory investičního projektu

Stanovení výše podpory příslušného investičního projektu spočívá v pokrytí určité finanční mezery (rozdílu mezi současnými hodnotami celkových investičních nákladů a čistých výnosů) může firma např. určit z následujících vzorců:

$$r = (C - R) / C \quad \text{a} \quad G = E \cdot r, \text{ kde}$$

- C je současná hodnota celkových investičních nákladů,
- R je současná hodnota čistých výnosů vytvořených projektem, včetně zbytkové hodnoty. Tato zbytková hodnota projektu je teoretickou hodnotou majetku pořízeného v rámci projektu, která zbývá na konci období analýzy,
- E jsou celkové uznatelné náklady projektu²⁸,

²⁷ Daný postup a metodika vychází ze zásad a pravidel definovaných v „Průvodci analýzou nákladů a výnosů investičních projektů“, kterou vydalo Generální ředitelství pro regionální politiku při Evropské komisi v roce 1997 (*Guide to Cost-Benefit Analysis of Major Projects in the Context of EC Regional Policy, 1997*). Tyto zásady jsou v souladu s požadavkem na nastavení jednotných pravidel pro všechny žadatele.

²⁸ Uznatelné náklady projektu jsou náklady, na které se vztahuje finanční podpora ze strukturálních fondů EU.

C-R	je finanční mezera,
r	je míra podpory,
G	je poskytnutá dotace z EU (z příslušného fondu).

V každém případě je nutno brát na zřetel základní omezující podmínky²⁹. Již dříve v kapitole č. 2.4 bylo uvedeno, že malé a střední podniky potřebují pro své podnikatelské operace kapitál, zejména ve formě investic a provozního kapitálu.

Také je zde nutné opět připomenout, že míra veřejné podpory v podnikatelském sektoru v regionu nesmí překročit stanovenou procentní mez (průměrně 49%) pro dané programové období. Jelikož se pohybujeme v oblasti firemních investic, je tento limit maximálně 35% celkových uznatelných nákladů celého projektu (s výjimkou možnosti zvýšení o 15 procentních bodů, jak bylo uvedeno v kapitole 2.4).

Je potřeba též zmínit, že strukturální fondy EU představují pouze doplňkový zdroj financování zejména veřejných aktivit, který lze zahrnout do střednědobého finančního plánování, ale nelze na něj zcela spoléhat, neboť jeho využití závisí na schopnosti předkládat kvalitní projekty. Pro malé a střední firmy je obecně jednodušší navštívit finanční ústav (např. banku) a požádat o úvěr. Financování ze strukturálních fondů EU je proto primárně zaměřeno na neziskové, resp. veřejně prospěšné projekty. Takové projekty jsou projekty, jejichž smyslem není klasicky maximalizace zisku, resp. čistého cash-flow, ale zvýšení užítku jakýchkoliv subjektů. Rozdíl oproti investičním projektům realizovaných v klasicky komerční sféře je tedy zásadní. Zajímá nás zde i užitek jiného, než klasicky investujícího subjektu.

Pokud máme tedy stanoveny základní omezující podmínky, můžeme se nyní podívat na podrobný postup při podání žádosti pro získání dané podpory ze strukturálních fondů EU.

6.5.1 Postup při podání žádosti pro získání finanční podpory

V následující části se pokusíme zodpovědět otázku, jakým způsobem je možné podat žádost o podporu z operačních programů, konkrétně ze Společného operačního programu či z Operačního programu Průmysl a podnikání. Nutno říci, že detailnější popisy jednotlivých kroků jsou většinou vždy uvedeny v dokumentech, které se týkají pokynů pro žadatele a příjemce podpory

²⁹ Např. zákon č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře a zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje.

z příslušného operačního programu a vztahují se vždy k jednotlivým konkrétním výzvám a nejsou předmětem zkoumání této práce.

Pokud už se firma v rámci svého managementu rozhodne realizovat projekt v rámci svého střednědobého finančního plánování, měla by postupovat podle níže uvedených kroků.

Pro úspěšné získání finanční podpory je pro firmy vhodné následovat tyto kroky:

- mít kvalitní podnikatelský záměr,
- získat základní informace o možnostech podpory podnikatelského záměru,
- zažádat o poskytnutí podpory a předložení projektu,
- zrealizovat vlastní projekt.

1. krok: Kvalitní podnikatelský záměr

Základní podmínkou úspěchu je kvalitní podnikatelský záměr. Žadatelé by vždy měli mít jasnou představu o tom, jaký projekt chtějí uskutečnit a zda jsou schopni ho realizovat a zafinancovat. Záměr musí být v souladu se zaměřením příslušného dotačního programu a měl by být také dostatečně efektivní a udržitelný. Efektivnost a udržitelnost jsou jako indikátory poté měřeny a dle nich daný projekt obdrží příslušné bodové ohodnocení.

Možná struktura daného záměru může vypadat např. takto:

- obsah projektu včetně úvodních informací,
- stručný popis podstaty projektu a jeho etap,
- analýza trhu, odhad poptávky, marketingová strategie, marketingový mix,
- management projektu a řízení lidských zdrojů,
- technické a technologické řešení projektu,
- dopad projektu na životní prostředí,
- způsob zajištění dlouhodobého majetku,
- řízení oběžného majetku (pracovního kapitálu),
- finanční plán a finanční analýza projektu,
- hodnocení efektivity a udržitelnosti projektu,
- řízení rizik projektu,
- časový harmonogram projektu.

Nyní se zaměříme především na jasně definovanou podstatu projektu, určení investičních variant projektu. Dané skutečnosti jsou předmětem zkoumání analýzy nákladů a přínosů každého projektu.

Ukazatele, které dále se obvykle hodnotí u předložených projektů malých a středních firem jsou:

- čistá současná hodnota (kladná),

- vnitřní výnosové procento (větší než diskontní sazba),
- doba návratnosti investice (menší než doba životnosti) – tzn., musí být zajištěna určitá udržitelnost projektu.

2. krok: Získání základních informací o možnostech podpory podnikatelského záměru

Veškeré podklady a informace potřebné ke zpracování žádosti o podporu získají žadatelé na veřejných i soukromých informačních místech a agenturách. V případě SROP je to krajský úřad resp. úřad regionální rady, v případě OP PP agentura CzechInvest.

3. krok: Zažádání o poskytnutí podpory a předložení projektu

Z provedeného šetření vyplynulo, že malé a střední podniky volí zhruba ve třetině případů zpracování dané projektové žádosti specializovanou poradenskou firmou, která se postará o všechny potřebné kroky, včetně přípravení žádosti o zvolených dotačních programech.

4. krok: Vlastní realizace projektu

Daná vlastní realizace projektu následuje vždy po úspěšném vybrání uvedeného projektu. Ze znalosti daného systému je třeba uvést, že daný postup není všem malým a středním podnikům v příslušných krajích a regionech dostatečně znám. Jeden krok, který by bylo možné učinit na úrovni řídicích orgánů jednotlivých operačních programů je účinná propagace daných postupů, např. přes další zprostředkovatelskou firmu. Daná firma by mohla být určitým ziskovým procentem zainteresována na šíření daných informací, např. v podobě počtu či objemu zprostředkovaných financí.

Závěrem této kapitoly je možné říci, že zde uvedený postup je obecným postupem možnosti získání prostředků malého a středního podniku ze strukturálních fondů EU přes příslušné operační programy. V této práci se autor soustředil především na Společný regionální operační program a Operační program Průmysl a podnikání.

6.6 Aplikace navrhovaného postupu na reálné firmě

Výše uvedené postupy byly ve značném rozsahu použity v praxi na jedné konkrétní firmě. Vzhledem k velkému rozsahu provedené analýzy zde autor v následující kapitole uvádí pouze jednu případovou studii.

Financování projektu dané firmy z veřejných zdrojů bývá v praxi i o to prospěšnější, neboť v ČR je obecně špatný stav financování a přístupu k financím pro malé a střední podniky. Jakýkoliv zdroj financování přes veřejné prostředky, třeba EU a jakákoliv finanční podpora orgánů veřejné zprávy jsou v daném směru žádané.

6.6.1 Vymezení firmy

Výše navržené postupy byly v plném rozsahu použity v praxi na konkrétní vybrané firmě. Pro ověření zmíněných postupů byla vybrána malá firma s 25 zaměstnanci. Daná firma je firmou podnikající v oblasti cestovního ruchu se sedmiletou historií. Sídlo dané firmy bylo v okrese Vsetín ve Zlínském kraji.

Management firmy se v rámci střednědobé strategie firmy a její zamýšlené orientaci v oblasti cestovního ruchu hledal možné střednědobé nástroje finančního managementu a objevil i možnost spolufinancování projektů ze strukturálních fondů EU. Výhodou firmy byla ta skutečnost, že v ní používali k řízení projektů projektový management a ve firmě existovala funkce projektového manažera, kterému byl daný projekt přidělen.

Firma věděla, čeho chce projektem dosáhnout. Zpracovala projektový podnikatelský záměr, který poté upravila na podmínky konkrétního programu. Informace o aktuálních výzvách a možnosti typů podpor si podle druhého kroku zjistila na příslušném krajském úřadě. Projektový záměr se týkal úpravy turistického objektu s vybudováním sportovního areálu u tohoto objektu.

Jak již bylo uvedeno, firma měla určité zkušenosti s projekty podobného charakteru. Nicméně návrh technického řešení, projektové dokumentace i studie proveditelnosti si nechala zpracovat externí poradenskou firmou. Celková realizace projektu byla plánována na 1,5 roku.

Po vyhotovení všech nutných podkladů firma podle třetího uvedeného kroku požádala o poskytnutí podpory a předložila daný projekt, konkrétně do Společného regionálního operačního programu, priority č. 4 – Rozvoj cestovního ruchu, opatření č. 4.2 – Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch, podopatření 4.2.2 – Podpora regionální a místní infrastruktury cestovního ruchu.

Celkové náklady projektu činily 2,7 mil Kč, přičemž 48% bylo uhrazeno z prostředků EU (ERDF). Jelikož se jednalo o malý a střední podnik, byla nejvýše možná míra intenzity veřejné podpory pro daný typ projektů pro dané území 49%.

Výběr projektu pro spolufinancování ze strukturálních fondů EU umožnil firmě realizaci tohoto projektu. Firma úspěšně dosáhla na finanční prostředky ze strukturálních fondů EU. Čtvrtý krok, tj. vlastní realizace daného projektu aktuálně probíhá a směřuje k úspěšnému ukončení celého projektu.

Daná případové studie pouze uvedla jeden ilustrativní příklad, který prověřil a potvrdil v praxi platnost popsané metodiky. Uvedený postup lze použít a aplikovat i na jiné podobné případy, včetně dalších operačních programů.

6.7 Srovnání dosažených výsledků s hypotézami

V této kapitole budou nejprve zopakovány zformulované výchozí hypotézy, jak jsou uvedeny v kapitole č. 3.2, a dále k nim budou uvedena hodnotící tvrzení o jejich potvrzení či vyvrácení.

Hypotéza č. 1 (H1):

Strukturální fondy EU jsou významným nástrojem regionální politiky směřující ke zvýšení ekonomické vyspělosti regionu a důležitým zdrojem finanční pomoci podnikatelským subjektům působícím v jednotlivých regionech ČR.

Zjištění disertační práce:

První část hypotézy, že strukturální fondy EU jsou významným nástrojem regionální politiky směřující ke zvýšení ekonomické vyspělosti regionu, byla danou prací potvrzena. Druhá část této hypotézy, že SF EU jsou důležitým zdrojem finanční pomoci podnikatelským subjektům působícím v jednotlivých regionech ČR, se nepodařilo úplně verifikovat. Dotazníkové šetření provedené autorem v oblasti MSP nicméně potvrdilo, že SF EU jsou jedním ze zdrojů, které jsou z jedné z možností sloužící k finanční pomoci českým podnikatelským subjektům.

Pokud by se druhou část tvrzení podařilo prokázat pro oblast vymezenou objektem zkoumání této práce, kterou byl Zlínský kraj, bylo by poté možné metodou analogie rozšířit dané zjištění přiměřeně i na ostatní regiony České republiky. I přes zjištění, že se celkovou hypotézu tak, jak byla stanovena, nepodařilo prokázat v celém svém rozsahu, si autor dovoluje tvrdit, že byly získány zajímavé poznatky.

Hypotéza č. 2 (H2):

Programové financování a management projektového cyklu jsou důležitými prvky pro fungování strukturálních fondů EU.

Zjištění disertační práce:

Ze zjištění této disertační práce, uvedeného zejména v kapitole 6.4, vyplývá, že programové financování a management projektového cyklu jsou důležitými prvky pro fungování strukturálních fondů EU. Platnost dané hypotézy tedy byla potvrzena.

Hypotéza č. 3 (H3):

Pozice podnikatelských subjektů jako příjemců finanční pomoci ze strukturálních fondů EU je těžší než pozice ostatních příjemců (zejména veřejného a neziskového sektoru), protože podnikatelské subjekty nejsou primární skupinou příjemců této pomoci.

Zjištění disertační práce:

Výzkum autora v dané oblasti i dotazníkové šetření provedené autorem v oblasti malých a středních podniků potvrdilo platnost dané hypotézy.

Podnikatelské subjekty jsou nicméně primární skupinou finanční pomoci ze strukturálních fondů v určitých konkrétních případech a operačních programech, v našem případě v Operačním programu Průmysl a podnikání, kde jsou cílovou skupinou ve všech prioritách a opatřeních.

6.8 Nové programové období 2007 – 2013

Od roku 2007 se podmínky pro využívání pomoci ze strukturálních fondů liší. Vzhledem k zaměření práce autor cítil nutnost se o této problematice zmínit, nicméně zde bude uvedena pouze ve stručné informativní podobě.

K zásadním změnám v tomto období došlo jak v národním systému implementace pomoci, tak i v celém systému hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie. Na úrovni EU se tyto změny odvíjejí od vyjednávání o finančních perspektivách EU na dané programové období, kterého se již jako plnohodnotný člen účastnila i Česká republika.

Možné změny v systému strukturálních fondů neznamenaají hrozbu popření jeho stávajících mechanismů fungování. Proto bylo nutné při vědomí časové náročnosti procesu programování, respektive s ohledem na získané zkušenosti s ním již na konci programového období 2000 – 2006 začít s přípravou kroků pro programové období 2007 – 2013.

V tomto směru byl na národní úrovni zpracován nový Národní rozvojový plán pro období 2007 – 2013 [48], ve kterém by se objevila původně navrhovaná struktura samostatných regionálních operačních programů. Zde jsou nově definovány priority České republiky v oblasti politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Je vhodné připomenout, že se jedná o dokument, který Česká republika zpracovává dobrovolně a tento dokument není požadován Evropskou komisí. Na základě Národního rozvojového plánu a cílů Evropské unie na dané období byl zpracován také Národní strategický referenční rámec (viz dříve) jako základní rozvojová strategie ČR. NSRR klade zejména důraz na vymezení silných stránek země, které jsou důležité pro zlepšení konkurenceschopnosti a definování problémových oblastí tak, aby nebyly překážkou trvale udržitelného rozvoje. NSRR je dále v souladu se Strategickými obecnými zásadami Společenství³⁰.

Z NSRR dále vycházejí jednotlivé operační programy, prostřednictvím nichž může dále ČR získat v následujících sedmi letech cca 773 mld. Kč ze strukturálních fondů a fondu soudržnosti. Existuje celkem 24 operačních programů (viz níže): osm tematických operačních programů (viz kapitola č. 6.8.2), devět regionálních operačních programů (sedm ROP a dva OP pro Prahu) a sedm operačních programů pro příhraniční a mezinárodní spolupráci.

Je dále pravdou, že na základě argumentace „zkušenostmi“ získanými s implementací SROP v období 2004 – 2006 vznikly v centru (konkrétně na Ministerstvu pro místní rozvoj) tlaky centralizovanou strukturu SROP udržet. Výsledkem je známý Integrovaný operační program (IOP), který je určitým zbytkovým operačním programem s cílem ponechat určitý operační program i v gesci zmiňovaného ministerstva.

Jelikož byl SROP decentralizován na samostatné Regionální operační programy (ROP), došlo logicky k podstatným změnám v implementačním

³⁰ *Strategické obecné zásady společenství – je dokument, který připravuje Evropská komise s cílem pomoci vnitrostátním a regionálním orgánům zmodernizovat jejich hospodářství a propojit jejich programování s celoevropským úsilím o dosažení většího růstu a vyššího počtu kvalitních pracovních míst. Strategické zásady stanoví politické priority budoucích investic a jsou doplňkem příslušného rozhodnutí. Více viz Rozhodnutí Rady (2006/702/ES) ze dne 6. října 2006 o strategických obecných zásadách Společenství pro soudržnost (2006/702/ES).*

systemu. Řídicími orgány se staly jednotlivé původní Regionální rady v jednotlivých NUTS II³¹. A bylo tedy vytvořeno sedm ROP pro sedm NUTS II (a další dva pro Prahu). Do budoucna je nicméně celá záležitost otevřená a může ještě doznat změn.

Pokud jde o politiku hospodářské a sociální soudržnosti EU i zde byla pro období 2007 – 2013 provedena určitá modifikace pravidel. Zejména kvůli volání řadou členských států – nejvíce skandinávských zemí, Nizozemí, Francie a Německa – byla omezena regionální politika co do rozsahu i zaměření podpor. Došlo tedy proto zejména k následujícím změnám:

- *změna kritérií pro posuzování „zaostávajících regionů“* (tj. regionů podporovaných v rámci Cíle 1) – výběr na základě geografické velikosti (NUTS II) a HDP na obyvatele (nižší než 75% průměru EU) má zejména výhodu v jednoduchosti a přehlednosti,
- *opatření pro regiony, které vlivem rozšíření přijdou o podporu v rámci Cíle 1* (týká se 18 NUTS II, především ve východoněmeckých spolkových zemích),
- *reformulace Cíle 2 a 3* – některé státy bojovaly za úplné převedení odpovědnosti za regionální problémy tohoto typu (restrukturalizace, lidské zdroje) z úrovně EU na úroveň národní. Evropská komise byla pro zachování těchto podpor v zájmu posilování konkurenceschopnosti Evropy. Nicméně celkově došlo k reformulaci s cílem zvýšit účinnost podpor, snížit administrativní náročnost a uplatnit princip subsidiarity (převedení rozhodování více směrem ke státům a regionům),
- *zjednodušení a decentralizace implementace* – do jisté míry stále převládá jednotná úprava implementačního systému pro všechny členské státy, která je neadekvátní; většina států požaduje decentralizaci odpovědnosti za správu a kontrolu finančních prostředků na členské státy a na evropské úrovni míní pouze určovat strategické aspekty. S proběhlými rozšířeními v minulých letech se zvýšilo napětí mezi decentralizačními tlaky v zemích bývalé Patnáctky a potřebou efektivní kontroly ze strany Komise v nových členských státech.

Ke konci roku 2003 Evropská komise zveřejnila konkrétní návrhy k úpravě politiky hospodářské a sociální soudržnosti od roku 2007. Do konce roku 2005 byla přijata většina legislativních změn a rok 2006 byl věnován vyjednávání s členskými státy.

Pro naše podniky z těchto změn vyplývá především nutnost s Evropskou komisí (a samozřejmě s ostatními aktéry jako jsou např. ministerstva a kraje)

³¹ NUTS = nomenklatura územních statistických jednotek (*Nomenclature des unités territoriales statistiques*) je definována mj. v usnesení vlády ČR č. 707/1998 z 26. 10. 1998.

diskutovat o budoucí podobě politiky hospodářské a sociální soudržnosti prostřednictvím různých podnikatelských svazů, obchodních a hospodářských komor, apod.

6.8.1 Nové cíle strukturálních fondů

V rámci nové architektury politiky soudržnosti v EU v letech 2007 – 2013 byly Evropskou komisí stanoveny následující tři nové cíle společné pro všechny členské státy:

- **Konvergence** – podpora růstu a tvorby pracovních míst v nejméně rozvinutých členských zemích a oblastech. Podpora regionů s HDP na obyvatele nižších než 75% průměru EU.
- **Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost** – regionální programy pro regiony a orgány regionální správy podporující ekonomické změny v průmyslových, městských a venkovských oblastech. Určeno i pro státy s HDP na obyvatele nad 75% průměru EU.
- **Evropská územní spolupráce** – podpora harmonického a vyváženého rozvoje na území EU, vychází z iniciativy Interreg. [17]

Přehledné srovnání cílů a finančních nástrojů pro programové období 2000 – 2006 a 2007 – 2013 je uvedeno v tabulce č. 6.

V programovém období 2007 – 2013 došlo, jak již bylo zmíněno, i k modifikaci pravidel pro čerpání prostředků ze strukturálních fondů, vyjednané Českou republikou. Zmíňme alespoň některé z nich. Nově bylo dříve uvedené pravidlo N+2 rozšířeno na pravidlo N+3 pro počátek daného programového období (2007 – 2010), dále byla nevrtná DPH zařazena mezi způsobilé výdaje. Co se týká míry spolufinancování z fondů, tak ta se zvýšila z původního návrhu Evropské komise ze 75% na 85%. Také se pro Českou republiku otevřela možnost spolufinancování projektů v oblasti regenerace bydlení a v neposlední řadě je nově vtaženo spolufinancování jednotlivých projektů k celkovým způsobilým výdajům, což se dříve týkalo pouze veřejných prostředků. [81]

Tab. č. 6 - Cíle a finanční nástroje dvou posledních programových období

Cíle a finanční nástroje programových období 2000 - 2006 a 2007 - 2013			
Programové období			
2004 - 2006		2007 - 2013	
Cíl	Finanční nástroj	Cíl	Finanční nástroj
Cíl 1	ERD ESF EAGGD FIFG	Konvergence	ERDF ESF Kohezní fond
Kohezní fond	Kohezní fond		
Cíl 2	ERDF ESF	Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	ERDF ESF
Cíl 3	ESF		
INTERREG	ERDF	Evropská územní spolupráce	ERDF ESF
URBAN	ERDF		
LEADER	EAGGF		
EQUAL	ESF		
Rozvoj venkova, rybolovu - mimo Cíle 1	EAGGF, FIFG	Tato problematika není v tomto programovém období součástí strukturálních fondů, je zařazena pod Společnou zemědělskou politiku	

Zdroj: Chvojková, Květoň. [24]

6.8.2 Tematické operační programy ČR

Začátkem května 2006 schválila vláda ČR rozložení finančních prostředků mezi nové operační programy pro období 2007 – 2013. Jedná se o následující operační programy:

- OP Podnikání a inovace,
- OP Výzkum a vývoj pro inovace,
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost,
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost,
- OP Životní prostředí,
- OP Doprava,
- Integrovaný operační program,
- OP Technická pomoc.

Ohledně finančních alokací stojí za zmínku uvést zejména oblast MSP, kde na rozvoj podnikání a inovací půjdou zhruba tři miliardy EUR a na výzkum a vývoj se počítá s více než dvěma miliardami EUR. Mezi činitele, které významně ovlivnily finální podobu a výši jednotlivých alokací, patří zejména zkušenosti z dosavadního průběhu čerpání strukturálních fondů, dále doporučení Evropské

komise a smluvní závazky ČR. Pro Regionální operační programy sehrály významnou úlohu také priority jednotlivých krajů resp. NUTS II.

6.8.3 Změna pravidel pro malé a střední podniky v ČR

V kapitole č. 2. byla uvedena mapa veřejné podpory pro programové období 2004 – 2006. V České republice došlo v novém období k její aktualizaci (viz obr. č. 34).

Obr. č. 34 - Regionální mapa intenzity veřejné podpory pro období 2007 - 2013
Zdroj: CzechInvest, www.czechinvest.org/maximalni-podpora (červen 2007).

Tab. č. 7 - Regionální mapa intenzity veřejné podpory pro období 2007 – 2013

Region soudržnosti NUTS II	Malý podnik	Střední podnik	Velký podnik
Střední Morava, Severozápad, Střední Čechy, Moravskoslezsko, Severovýchod, Jihovýchod	60 %	50 %	40 %
Jihozápad (1. 1. 2007 - 31. 12. 2010)	56 %	46 %	36%
Jihozápad (1. 1. 2011 - 31. 12. 2013)	50 %	40 %	30%

Zdroj: CzechInvest, www.czechinvest.org/maximalni-podpora (červen 2007).

Nově byl zaveden strop maximální podpory, který byl u malých a středních podniků stanoven na 50 mil. EUR.

Výše uvedené změny mají také částečný dopad na fungování systému financování metodiky, nicméně zejména stanovují další omezující kritéria, a jelikož jsou zaměřeny na programové období 2007 – 2013, nebyly předmětem zkoumání této disertační práce. V případném pokračování této práce by stálo za úvahu i tento aspekt dále rozpracovat.

7. PŘÍNOSY DISERTAČNÍ PRÁCE

Možné přínosy disertační práce je účelné zvažovat jak v rovině teoretické, tak v rovině praktické. Je třeba však zdůraznit velmi úzkou provázanost nebo spíše neoddělitelnost obou pohledů.

Výsledky disertační práce všeobecně přispívají k problematice pomoci podnikatelským subjektům ze strukturálních fondů EU. Jsou podnětné jak pro vědu v oblasti teoretické, tak pro veřejnou správu (ministerstva, regiony, kraje, obce) a podnikatelskou sféru v oblasti praktické. Jedná se zde také o vytvoření metodiky pro čerpání financí ze strukturálních fondů EU pro podnikatelské subjekty, což je určitým nástrojem podpory řízení firmy.

7.1 Přínos práce pro vědu

Práce srovnává názory zahraničních i českých autorů, navazuje na jejich poznatky, systematizuje je a hledá významné charakteristiky pro tyto názory společné. Tím je z velké části eliminováno riziko subjektivního náhledu autora, práce řeší podstatné rysy zkoumaných jevů. Přínos práce se odvíjí od vymezení hlavního cíle práce.

Základním přínosem této práce pro rozvoj věd je vymezení souvislostí mezi strukturálními fondy a regionální politikou a jejich vztahu k firemním cílům, k podpoře malých a středních podniků z hlediska regionálního i z hlediska jejich konkurenceschopnosti. Z tohoto pohledu je úloha sledovaných systémů důležitým aspektem pro působení na trhu a tržním ekonomickém systému. V praxi se volba typu podpory pro malé a střední podniky prosazuje individuální volbou samostatně se rozhodujících tržních subjektů, kterými malé a střední podniky jsou, který nástroj zvolí.

Za přínosy pro teorii je možné považovat shrnutí charakteristiky problematiky strukturálních fondů jako nástrojů regionální politiky pro podporu malých a středních podniků. Dále také vytvoření metodiky postupu firem při získávání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU pro podnikatelskou sféru v konkrétním regionu členského státu EU. Tato metodika je dále aplikovatelná na další podniky, samozřejmě s přihlédnutím k jejich výchozím podmínkám.

Většinu teoretických závěrů a doporučení lze chápat širě, jako přínos k rozvoji finančního managementu, podnikové ekonomiky a obohacení dalších věd, především regionalistiky, veřejné správy aj.

Teorie, resp. věda se má vždy snažit reflektovat praxi, nicméně ne pouze automatickým a pasivním přebíráním jejich poznatků, ale aktivním přístupem se zpětnou mobilizační složkou, často vyzývající k akci. Stejnou cestou se snažila jít i tato práce, kde syntéza teoretických východisek ve styku s praktickými výzkumy a šetřeními v reálných podnicích ústí ve vznik nové kvality, která určitým způsobem posunuje teoretické poznání, ale také dává impulsy pro využití poznatku v praxi firem. Budou-li tržní subjekty kvalifikovaněji využívat možnosti strukturálních fondů, sníží tím rizika svého podnikání, zvýší konkurenceschopnost a potenciálně i ekonomické přínosy, a to při respektování svých omezených vlastních zdrojů.

V neposlední řadě je teoretickým přínosem předložení nové a svým zaměřením i originální disertační práce.

7.2 Přínos práce pro praxi

Praktický přínos práce předpokládá realizaci stanovených cílů. Novým přínosem je následný způsob aplikace výše charakterizovaných metod v podnicích. Zejména se jedná o pomoc podnikatelským subjektům (především malým a středním podnikům) v čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU tak, aby působila jako nástroj podpory řízení firmy.

Využití přínosů v praxi:

- Firmy mohou dle předložených postupu zažádat o finanční prostředky ze strukturálních fondů EU přes příslušné operační programy. Následná úspěšnost při výběru jejich projektu může být významnou konkurenční výhodou zvyšující konkurenceschopnost dané firmy. Postup je závislý na konkrétních podmínkách uvedených v jednotlivých výzvách daných operačních programů, proto je třeba jej příslušně upravovat.
- Firmy jsou nuceny nebýt pasivními hráči na trhu, ale vyvstává zde také nutnost informovat se, získávat příslušné informace.
- Firmy zvýší svou konkurenceschopnost.

Autor spatřuje přínosy pro praxi i v jeho dřívějším působení do roku 2006 na odboru strategického rozvoje Krajského úřadu Zlínského kraje, kde působil jako odborný pracovník v oddělení Sekretariátu Regionální rady, které sloužilo jako implementační orgán pro SROP, program Phare 2003 – II. část a iniciativu společenství Interreg IIIA. Daný orgán byl poté transformován do Úřadu Regionální rady regionu soudržnosti NUTS II Střední Morava. Autor začal v současnosti v novém programovém období 2007 – 2013 působit jako úředník Evropské komise, kde uplatňuje znalosti a zkušenosti nabyté při práci v regionu, nyní na evropské úrovni, aktuálně při práci administrátora pro mezinárodní

vztahy a evaluace na Ředitelství pro vnější politiku a trhy při Generálním ředitelství pro rybolov a námořní záležitosti.

V neposlední řadě má disertační práce i konkrétní přínosy pro praxi nejen firemní sféry, ale i pro rozvoj výuky ekonomických věd (finančního managementu, podnikové ekonomiky, regionalistiky, veřejné správy aj.) na vysokých školách. Další směry pokračování této práce mohou být zároveň východiskem pro další vědeckou činnost na odborných pracovištích na řadě dalších vysokých škol.

8. NÁSTIN DALŠÍHO POKRAČOVÁNÍ PRÁCE

Výsledky práce byly a dále budou průběžně prezentovány na konferencích v ČR i v zahraničí. Publikační činnost bude rozšiřována i na oblast publikování v odborných časopisech. Jedná se zejména o odborné časopisy E+M, Veřejná správa, Zlínský regionální zpravodaj apod. Autor má dále v úmyslu souhrnné výsledky disertační práce po zpracování publikovat jako samostatnou publikaci.

Vzhledem k rozsahu zkoumané problematiky zvolil při psaní této práce autor metody, které dávají odpovědi na podstatné otázky a dílčí otázky (byť také významné) musely zůstat nezodpovězeny a jsou výzvou pro další možné budoucí badatelské zkoumání autora.

V pozadí řešení této disertace tak zůstala například také problematika využívání finančních prostředků z jiných nejen veřejných, ale i soukromých zdrojů včetně aplikace na měnící se podmínky v jednotlivých programových obdobích. Zkoumání těchto vztahů vidí autor jako významné a zejména vysoce aktuální a rád by se tedy hlouběji věnoval této problematice v dalším pokračování této práce. Zajímavým pohledem by jistě bylo i prozkoumání daného problému v programovém období 2007 – 2013, kterému se z důvodu rozsahu a zaměření této práce nebylo možno dopodrobna věnovat, a dále se věnovat i dalším možnostem financování projektů firem ze zdrojů EU mimo strukturální fondy, např. přes fond solidarity, norské či švýcarské fondy.

9. ZÁVĚR

Autor v předkládané disertační práci poukazuje na doposud málo probádaný systém financování podnikatelských subjektů z veřejných zdrojů, konkrétně ze strukturálních fondů EU.

Očekávané přínosy disertační práce zasahují nejen do úrovně teoretické, ale také do roviny praktické. Lze očekávat velké možnosti implikace jak pro rozvoj firem či regionu, tak při výuce odborných předmětů, především Evropských integračních procesů na FaME UTB ve Zlíně a předmětů souvisejících s finančním managementem, podnikovou ekonomikou, regionalistikou a veřejnou správou.

Z teoretického hlediska představuje disertační práce příspěvek k rozvoji vědeckého pojetí problematiky strukturálních fondů resp. regionální politiky především i tím, že vytyčuje možnosti jejich dalšího vývoje a orientace zejména v současném programovém období Evropské unie 2007 – 2013, ale i v budoucnosti.

10. SHRNU TÍ

Disertační práce je zaměřena na strukturální fondy Evropské unie, které slouží jako nástroj regionální politiky v souvislosti s podporou českých podniků v období vstupu naší země do Evropské unie. Práce analyzuje způsoby a možnosti využití strukturálních fondů v českých podnicích a zobecňuje získaná fakta a zkušenosti. Zabývá se i vhodným použitím těchto způsobů v praxi. Výsledkem je vytvoření určité metodiky čerpání finančních prostředků pro naše podniky.

Hlavním cílem práce bylo shrnout nejdůležitější poznatky a zkušenosti z čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU pro podnikatelské subjekty (zejména malé a střední podniky) v ČR a vytvořit metodiku pro čerpání financí ze strukturálních fondů EU pro podnikatelské subjekty tak, aby působila jako nástroj podpory řízení firmy s uplatněním regionálního hlediska.

Práce vychází z cílů regionální politiky EU a ČR, mezi něž patří:

- přispívat k harmonickému a vyváženému rozvoji jednotlivých regionů,
- snižovat rozdíly mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých regionů,
- podporovat hospodářský a sociální rozvoj jednotlivých regionů, zejména pokud jde o aktivaci jejich nedostatečně využívaného hospodářského a sociálního potenciálu.

Autor se snaží v práci zhodnotit stávající stav České republiky ve využívání finanční pomoci ze strukturálních fondů EU, kterou je nutné chápat v kontextu celkové problematiky veřejného financování. Fondy EU představují pouze doplňkový zdroj financování zejména veřejných aktivit, který lze zahrnout do střednědobého finančního plánování, ale nelze na něj zcela spoléhat, neboť jeho využití závisí na schopnosti předkládat kvalitní projekty.

V práci je uveden i způsob řízení projektového cyklu (PCM) jako jeden ze základních manažerských prostředků využívaných strukturálními fondy. Obecně se projektový cyklus člení do šesti fází, kterými jsou programování, identifikace myšlenek a nápadů, formulace postupových kroků (rozpracování nápadů), zajištění financování, realizace (implementace) a hodnocení, které jsou v práci též podrobně zmíněny.

V disertační práci je popsána navržená metodika pro čerpání financí ze strukturálních fondů EU pro podnikatelské subjekty.

V závěru této práce se autor zmiňuje o aktuálním programovém období 2007 – 2013 a změnách a krocích, které v tomto směru podniká Evropská komise.

Tyto kroky se týkají úpravy politiky hospodářské a sociální soudržnosti od roku 2007. Pro naše podniky z těchto změn vyplývá především nutnost s Evropskou komisí (a samozřejmě s ostatními aktéry jako jsou např. ministerstva a kraje) diskutovat o podobě politiky hospodářské a sociální soudržnosti prostřednictvím různých podnikatelských svazů, obchodních a hospodářských komor, apod.

Klíčová slova:

Regionální politika, strukturální fondy EU, projektový cyklus, řízení projektového cyklu (PCM), rozvojový projekt, podnik, malé a střední podniky (MSP), konkurenceschopnost

11. SUMMARY

My doctoral thesis is focused on structural funds of the European Union (EU), which serve as the regional policy tool in the context of support of the Czech companies in the period of the EU entry. This work analyses ways and possibilities of structural funds use in the Czech companies, it draws a general conclusion from the acquired facts and experience. It deals with the suitable use of these ways and methods in the practice. The work results in creation of certain methodology of financial means withdrawals for our companies.

Main thesis aim is to resume the most important pieces of knowledge and experience from use of finance from structural funds for entrepreneurial entities (especially small and medium enterprise) in the Czech Republic and to create the methodology of financial means withdrawals from structural funds of the EU for entrepreneurial entities in that way it will function as an important company management tool (the regional aspect will be used).

The work is based on the EU regional policy aims, such as:

- To contribute towards the harmonic and balanced development of the regions,
- To decrease the differences among development levels in individual regions,
- To support economic and social development of individual regions, especially in the way of their activation of the insufficiently used economic and social potential.

The author tries to evaluate present situation of the Czech Republic in financial use of the aid from structural funds, which must be understood in the whole public finance context. EU funds are only a complement mean of financing of public activities. This financial resource can be included into mid-term financial planning, but we cannot have confidence in it fully, because its use depends on the ability of quality project presentation.

In the work, even the Project cycle management (PCM) as one of the core managerial techniques using structural funds is described here. It is generally divided into six phases: programming, identification of ideas, formulation of following steps, financing, realisation (implementation) and evaluation, which are mentioned in the work in details.

In the doctoral thesis a proposed methodology of use of finance from structural funds for entrepreneurial entities is also mentioned.

In the end of this work the author speaks about the actual programming period 2007 – 2013 as well as the changes and steps undertaken by the European Commission. These steps deal with the conceptions of economic and social policy changes from year 2007. This implies the necessity of debate and discussion of the economic and social cohesion policy for our companies with the European Commission (and the other players such as ministries, regions, etc. as well) through different entrepreneurial, business union and chambers.

Key words:

Regional policy, EU structural funds, project cycle, project cycle management (PCM), development project, enterprise, SME, competitiveness

12. RESUMÉ

La thèse de doctorat ici présentée s'oriente aux fonds structurels de l'Union européenne (U.E.) qui présentent un instrument de la politique régionale en relation avec le soutien des entreprises tchèques au cours de l'entrée de la République Tchèque en Union européenne. Le travail fait une analyse des processus et possibilités d'exploitation des fonds structurels par les entreprises tchèques et, aussi, généralise des faits et expériences acquis. Il s'oriente à l'application possible de ces processus en réalité. Il finit par création d'une méthodologie pour obtenir des moyens financiers pour nos entreprises.

Le but principal du travail ici présenté, c'est le résumé des faits et expériences acquis les plus importants du puisement des moyens financiers des fonds structurels de l'U.E. par les sujets d'entreprises (surtout par des petites et moyennes entreprises) en République Tchèque et la création d'une méthodologie pour obtenir des moyens financiers des fonds structurels de l'U.E. pour des sujets d'entreprises de manière qu'elle soit exploitée comme un instrument de la gestion d'une firme (on va faire valoir un point de vue régional).

Le travail est fondé sur les buts de la politique régionale de l'U.E.:

- aider au développement harmonieux et équilibré des régions,
- réduire des différences de niveaux du développement des régions,
- encourager le développement économique et social des régions, surtout rendre plus actif leur potentiel économique et social.

Dans son travail l'auteur s'efforce d'évaluer la situation actuelle de la République Tchèque quant aux exploitations d'aide financier des fonds structurels de l'U.E. sans oublier le contexte total du financement public. Les fonds de l'U.E. ne représentent qu'une source complémentaire du financement public encadrée dans la planification financière moyenne. Il n'est pas possible s'y fier entièrement car son utilisation dépend de la capacité de présenter des projets de qualité.

L'auteur présente aussi une forme de gestion du cycle de projet (PCM) en qualité d'un moyen fondamental de management utilisé par des fonds structurels. En général, le cycle de projet est divisé en six phases: programmation, identification des idées, formulation des étapes (idées), assurance du financement, réalisation (implementation) et évaluation dont on parle dans le travail en détail.

Dans sa thèse de doctorat l'auteur décrit la méthodologie de puisement des moyens financiers des fonds structurels de l'U.E. pour des sujets d'entreprises.

L'auteur finit sa thèse de doctorat en décrivant la période actuelle du programme 2007 – 2013, changements et étapes préparés par la Commission européenne. Ces étapes visent des projets pour arrangement la politique économique et cohésion sociale à partir 2007. Les entreprises tchèque doivent réagir aux changements en discutant avec la Commission européenne (de même que avec d'autres sujets comme par ex. ministère et régions) sur la forme de la politique économique et cohésion sociale par l'intermédiaire des divers associations d'entreprises, chambres commerciales et économiques, etc.

Mots clés:

Politique régionale, l'U.E., fonds structurels, cycle de projet, gestion du cycle de projet (PCM), project de développement, entreprise, petites et moyennes entreprises (PME), compétitivité

13. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

- CR** – Cestovní ruch
ČR – Česká republika
ČSÚ – Český statistický úřad
EAGGF – Evropský řídicí a garanční fond pro zemědělství
ERDF – Evropský fond regionálního rozvoje
ES – Evropská společenství
ESF – Evropský sociální fond
EU – Evropská unie
FaME – Fakulta managementu a ekonomiky (Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně)
FIFG – Finanční nástroj pro podporu rybolovu
HDP – Hrubý domácí produkt
HNP – Hrubý národní produkt
INTERREG – Program příhraniční spolupráce (inter-regional cooperation)
MA - Řídicí orgán (Managing Authority)
MC - Monitorovací výbory (Monitoring Committee)
MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj (**MRD** – Ministry of Regional Development)
MPO – Ministerstvo průmyslu a obchodu
MSP – Malý a střední podnik
NRP – Národní rozvojový plán (NDP – National Development Plan)
NSRR - Národní strategický referenční rámec
NUTS – Nomenklatura územních statistických jednotek (Nomenclature des unités territoriales statistique)
OKEČ – Odvětvová klasifikace ekonomických činností
OP – Operační program
OP PP – Operační program Průmysl a podnikání
OP RLZ – Operační program Rozvoj lidských zdrojů
OP RVMZ – Operační program Rozvoj venkova a multifunkčního zemědělství
OP I – Operační program Infrastruktura
OSVČ – Osoba samostatně výdělečně činná
PA - platební orgány (Payment Authority)
PCM – Řízení projektového cyklu (Project Cycle Management)
PHARE – Poland and Hungary Action for Restructuring their Economy, nástroj předvstupní pomoci, především do oblasti investic
ROP – Regionální operační program
RPS – Rámec podpory Společenství (**CSF** – Community Support Framework)
SF – Strukturální fondy
SFDI – Státní fond dopravní infrastruktury
SFŽP – Státní fond životního prostředí
SROP – Společný regionální operační program

TAIEX Office – Úřad pro informace a technickou pomoc při Evropské komisi
(Technical Assistance Information Exchange Office)
UTB – Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

14. SEZNAM POUŽITÝCH ILUSTRACÍ A GRAFŮ

- Obr. č. 1 – Financování NRP v letech 2004 – 2006 z veřejných zdrojů
- Obr. č. 2 – Existence plánu předložení projektového záměru
- Obr. č. 3 – Opatření OP PP a SROP pro předložení projektu
- Obr. č. 4 – Místo realizace – okres
- Obr. č. 5 – Právní forma organizace
- Obr. č. 6 – Počet zaměstnanců firmy
- Obr. č. 7 – Předchozí zkušenosti s projekty z EU
- Obr. č. 8 – Zkušenosti s jinými projekty
- Obr. č. 9 – Celkové finanční náklady plánovaného projektu
- Obr. č. 10 – Plánovaný zdroj spolufinancování projektu
- Obr. č. 11 – Předpokládaná doba realizace projektu
- Obr. č. 12 – Připravenost projektového záměru
- Obr. č. 13 – Připravenost studie proveditelnosti projektu
- Obr. č. 14 – Vypracování technické dokumentace
- Obr. č. 15 – Potvrzení o vlivu projektu na životní prostředí – EIA
- Obr. č. 16 – Platné územní rozhodnutí
- Obr. č. 17 – Platné stavební povolení
- Obr. č. 18 – Znalost Operačních programů z období 2004 – 2006
- Obr. č. 19 – Zdroj všeobecných informací o fondech EU a jejich obsahu
- Obr. č. 20 – Zdroj informací o konkrétních výzvách k předkládání projektů
- Obr. č. 21 – Zkušenost s některými projekty z EU
- Obr. č. 22 – Úspěšnost při žádosti o financování projektu z EU
- Obr. č. 23 – Problémy při přípravě projektu financovaného z EU
- Obr. č. 24 – Využití poradenské firmy pro zpracování projektové žádosti
- Obr. č. 25 – Výběr poradenské firmy
- Obr. č. 26 – Spokojenost s prací poradenské firmy
- Obr. č. 27 – Důvody neúspěchu při předkládání projektů
- Obr. č. 28 – Problémy při realizaci projektu financovaného z EU
- Obr. č. 29 – Právní forma organizace
- Obr. č. 30 – Počet zaměstnanců firmy
- Obr. č. 31 – Návrhy podniků na zlepšení jejich finanční situace
- Obr. č. 32 – Primární skupina příjemců pomoci z fondů EU
- Obr. č. 33 – Pozice podniků jako příjemců finanční pomoci z EU
- Obr. č. 34 – Regionální mapa intenzity veřejné podpory pro období 2007 – 2013

15. SEZNAM POUŽITÝCH TABULEK

- Tab. č. 1 – Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti OKEČ dle okresů k 31. 12. 2004 (v %)
- Tab. č. 2 – Schematické znázornění pojmů malý a střední podnik
- Tab. č. 3 – Maximální intenzita veřejné podpory na úrovni jednotlivých regionů soudržnosti (resp. krajů) v ČR
- Tab. č. 4 – Systém veřejného financování v ČR (2004 – 2006) a NRP
- Tab. č. 5 – Priority a opatření SROP na období 2004 – 2006
- Tab. č. 6 – Cíle a finanční nástroje dvou posledních programových období
- Tab. č. 7 – Regionální mapa intenzity veřejné podpory pro období 2007 – 2013

16. SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha A – Seznam základních právních norem týkajících se regionální politiky
- Příloha B – Vzor dotazníku pro dotazníkové šetření
- Příloha C – Priority a opatření Společného regionálního operačního programu v období 2004 – 2006
- Příloha D – Priority a opatření Operačního programu průmysl a podnikání v období 2004 – 2006
- Příloha E – Alokace strukturálních operací EU pro ČR v období 2004 – 2006
- Příloha F – Rozdělení prostředků strukturálních fondů mezi operační programy v období 2004 – 2006
- Příloha G – Způsobilí žadatelé ve Společném regionálním operačním programu v období 2004 – 2006
- Příloha H – Způsobilí žadatelé v Operačním programu Průmysl a podnikání v období 2004 – 2006
- Příloha I – Indikativní alokace pro členské státy EU v období 2007 – 2013
- Příloha J – Operační programy ČR v období 2007 – 2013
- Příloha K – Finanční alokace Operačního programu Podnikání a inovace v období 2007 – 2013
- Příloha L – Programy pro podnikatele v rámci Operačního programu Podnikání a inovace v období 2007 – 2013

17. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. BLAŽEK, J.: *Regionální vývoj a regionální politika: hlavní přístupy v zemích západní Evropy*. In: Sýkora, L. (ed.), *Teoretické přístupy a vybrané problémy v současné geografii*. Praha: PF UK, 1993. 201 s.
2. BLAIR, J. *Urban and Regional Economics*. Homewood: IRWIN, 1995. 585 s. ISBN 0-256-061447-5.
3. CIHELKOVÁ, E., GREGAR, P., JAKŠ, J., MÍTKOVÁ, V. *Amsterdamská smlouva a transformace Evropské unie*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1998. 141 s. ISBN 80-7079-381-3.
4. Delegation Evropské komise v České republice. *Budoucí účast České republiky ve Strukturálních fondech Evropské unie*. Praha: Delegation Evropské komise v České republice, 1999. Bez ISBN.
5. Delegation Evropské komise v České republice. *Jak požádat o financování svého projektu z fondů Phare*. Praha: Delegation Evropské komise v České republice, 1999. 14 s. Bez ISBN.
6. European Commission. *Aménager le territoire européen des années 2000*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 1996. 48 s. ISBN 92-826-9877-7.
7. European Commission. *Cohesion policy 2007 – 13: Commentaries and official texts*. Office for Official Publications of the European Communities, 2007. 160 s. ISBN 92-79-03805-2.
8. European Commission. *Common guide for monitoring and interim evaluation*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 1995. 36 s. ISBN 92-827-4942-8.
9. European Commission. *European Spatial Development Perspective: Strategy for balanced and sustainable development in Europe – European Issues in the Debate*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 1999.
10. European Commission. *Committee of the Regions*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 1997. 9 s. ISBN 92-827-9905-0.
11. European Commission. *Eligible expenditure under the Structural Funds: Factsheets*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 1997. 44 s. ISBN 92-828-0888-2.
12. European Commission. *Growing Regions, growing Europe – Fourth report on economic and social cohesion*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2007. 160 s. ISBN 92-79-05704-5.
13. European Commission. *Guide to Cost-Benefit Analysis of Major Projects in the Context of EC Regional Policy*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 1997.

14. European Commission. *Second report on economic and social cohesion – Unity, Solidarity, Diversity for Europe, its People and its Territory*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2001. Bez ISBN.
15. European Commission. *Third report on economic and social cohesion – A new Partnership for Cohesion*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004. Bez ISBN.
16. European Commission. *Project Cycle Management Manual, Integrated Approach and Logical Framework*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities. 1993.
17. European Commission. *Project Cycle Management Training Handbook*. Hassocks: ITAD Ltd., 1999. 75 s.
18. European Commission. *Sixth periodic report on the regions*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 1999.
19. GLOGAR, A. *Metodický manuál pro vypracování bakalářské a diplomové práce*. 1. vyd. Skripta. Zlín: FaME UTB, 2001. 106 s. ISBN 80-7318-011-1.
20. GOODALL, B. *Dictionary of Human Geography*. London: Penguin Group, 1997. 509 s. ISBN 0-14-051095-8.
21. Government publications sale office. *Ireland – National Development Plan 2000 – 2006*. Dublin: Stationery Office, 2001. 304 s.
22. HAD, M., URBAN, L. *Evropská společenství, první pilíř Evropské unie*. 1. vyd. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 1997. 150 s. ISBN 80-85864-38-X.
23. HUBÍK, S., KEŘKOVSKÝ, M., LUKÁŠOVÁ, R. *Research methods*. Studijní text k modulu studia MSc. Brno: Fakulta Podnikatelská, VUT, 2002.
24. CHVOJKOVÁ, A., KVĚTOŇ, V. a kol. *Finanční prostředky fondů EU v období 2007 – 2013*. Praha: Institut pro strukturální politiku, o.p.s., 2007. 183 s. ISBN 978-80-86684-43-7.
25. Institut pro evropskou politiku EUROPEUM. *Průvodce projekty Evropského sociálního fondu*. Praha: Institut pro evropskou politiku EUROPEUM, 2003. 85 s. ISBN 80-903237-2-3.
26. ISARD, W., AZIS, I., DRENNAN, M. *Explaining and forecasting: regional flows*. Aldershot: Ashgate Publishing Company, 1998. ISBN 1-85972-410-8.
27. ISARD, W., Bramhall, D., Carrothers, G. *Methods of regional analysis: an introduction to regional science*. Cambridge: MIT Press, 1962.
28. JAKŠ, J. a kol. *Amsterdamská smlouva a transformace Evropské unie*. 1. vyd. Praha: VŠE, 1998. 141 s. ISBN 80-7079-381-3.
29. JAKŠ, J. *Quo vadis EU*. 1. vyd. Praha: ETC Publishing, 1998. 236 s. ISBN 80-86006-57-3.

30. KADERÁBKOVÁ, J., MATES, P., POSTRÁNECKÝ, J., WOKOUN, R. *Úvod do regionálních a správních věd*. Praha: Codex Bohemia, 1996. 93 s. ISBN 80-85936-18-3.
31. Kol. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 4. aktualizované vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004. 447 s. ISBN 80-86473-80-5.
32. KAUFMANNOVÁ, M. *How to apply for EU funds*. Prague: Small Project of ICEU Prague, April 2001. Bez ISBN.
33. KLOUDOVÁ, J. *Metodika tvorby marketingového autoauditů pro malé a středně velké firmy*. PhD. Thesis. Brno: VUT, FP, 2000.
34. KRAFT, J. Konkurenceschopnost české ekonomiky jako podmínka přijetí do EU strojírenských a elektrotechnických podniků. In. Sborník z mezinárodní konference TEMPUS Česká republika a Evropská unie na prahu třetího tisíciletí. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2001. str. 13-24, ISBN 80-7318-007-3.
35. KRAFT, J. Očekávané efekty vstupu ČR do EU. In. Sborník příspěvků z VI. Mezinárodní konference Transformace hospodářství ČR před vstupem do EU. Liberec: HF TUL, 2003. str. 197-202. ISBN 80-7083-738-1.
36. KRAFTOVÁ, I., KRAFT, J. The Main Factors of Dynamic Equilibrium of Czech Companies at the Entrance into the EU. In. Inžinérině Ekonomika – Engineering Economics 2004, No. 2 (37), str. 50-57. ISSN 1392-2785.
37. KRÁL, R. a kol. Amsterodamská smlouva. Praha: Delegace Evropské komise v České republice, 1998. 168 s.
38. KREJZA, M. *Asociace mezi Evropským společenstvím a Českou republikou*. 1. vyd. Praha: Victoria Publishing, 1994. 78 s. ISBN 80-85865-04-1.
39. MATOUŠKOVÁ, Z., HALOUZKA, P., BRANDOVÁ, H., ČERNOCH, J.: *Úvod do prostorové ekonomiky*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1992. 112 s. ISBN 80-7079-506-9.
40. MATOUŠKOVÁ, Z., MACHÁČEK, J., POSTRÁNECKÝ, J., TOTH, P. Regionální a municipální ekonomika. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2000. 156 s. ISBN 80-245-0052-3
41. Ministerstvo práce a sociálních věcí. *Operační program Rozvoj lidských zdrojů*. Verze listopad 2003. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2003. 192 s.
42. Ministerstvo práce a sociálních věcí. *Programový dodatek k Operačnímu programu Rozvoj lidských zdrojů*. Verze únor 2003. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2003. 90 s.
43. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Předběžné hodnocení*. Edice Strukturální fondy, sv.6/99, Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR 1999. 35 s.
44. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Monitoring*. Edice Strukturální fondy, sv.7/00, Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR 2000. 41 s.

45. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Metodické a systémové zásady zpracování sektorových operačních programů*. Edice Strukturální fondy, sv.8/00, Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR 2000. 166 s.
46. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *DG Regio Vademecum strukturální fondy*. Edice Strukturální fondy, sv. 13/01, Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR 2001. 60 s.
47. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Národní rozvojový plán (2004 – 2006)*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2003.
48. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Národní rozvojový plán (2007 – 2013)*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2006.
49. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Národní strategický referenční rámec ČR 2007 – 2013*. Verze červenec 2007. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2007. 137 s.
50. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Společný regionální operační program České republiky na léta 2004 – 2006 (SRPOP)*. Verze březen 2003. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2003.
51. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Společný regionální operační program České republiky na léta 2004 – 2006 – Programový doplněk*. Verze březen 2003. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2003. 149 s.
52. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Strategie regionálního rozvoje České republiky*. Verze 2000. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2000. 113 s.
53. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Strategie regionálního rozvoje České republiky*. 2. přepracovaná verze 2005. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2005. 82 s.
54. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Strategie regionálního rozvoje České republiky pro léta 2007 - 2013*. 2006. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2006. 109 s.
55. Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR. *Operační program průmysl a podnikání*. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, 2003.
56. Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR. *Operační program průmysl a podnikání – Programový doplněk*. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, 2003.
57. Ministerstvo zahraničních věcí ČR. *Argumenty ke vstupu ČR do EU*. Praha: Odbor komunikační strategie MZV ČR, 2003. 49 s.
58. Ministerstvo zahraničních věcí ČR. *Národní program přípravy ČR na členství v EU – 1999*. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 1999. 224 s. ISBN 80-85864-72-X.
59. MLČOCH, J. *Malá ekonomická encyklopedie*. Praha: Linde a.s., 1993. ISBN 80-85647-24-9.
60. OECD Development Assistance Committee (DAC). *DAC Principles for Evaluation of Development Assistance*. Paris: OECD, 1991.

61. OECD Development Assistance Committee (DAC). *Review of the DAC Principles for Evaluation of Development Assistance – DAC Principles for Effective Aid*. Paris: OECD, 1998.
62. O'NEILL, H. *Ireland's Economic Transition: The Role of EU Regional Funds – and Other Factors*. Occasional Paper No. 1. Ljubljana: Institute for Economic Research, 2000. 17 s.
63. POKORNÝ, J. *Diplomová práce příležitost k seberealizaci – metodologické předpoklady zpracování odborné písemné práce*. Brno: Akademické nakladatelství CERM s. r. o. Brno, 1994. ISBN 80-85867-59-1.
64. RECHT, W. *Malá encyklopedie Evropské unie*. Přel. Mikeščík, A., Vošalík, A. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 1997. 256 s. ISBN 80-85864-34-7.
65. REKTORÍK, J., SELEŠOVSKÝ, J. a kol.: *Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací*. 1. vydání. Brno: Ekonomicko-správní fakulta MU v Brně, 1999. 140 s.
66. SABATHIL, G., HORSTMANN-JUNGEMANN, M., ČERNOCH, P. *Podpůrné programy pro Českou republiku 1997*. 1. vyd. Praha: Hüthing&Beneš, 1997. 136 s.
67. SPOUSTA, V. et al. *Vádémékum autora odborné a vědecké práce*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000. 158 s. ISBN 80-210-2387-2.
68. ŠESTÁK, Z. *Jak psát a přednášet o vědě*. 1. vyd. Praha: Academia, 1999. 204 s. ISBN 80-200-0755-5.
69. ŠMEJKAL, V. *Český podnik na cestě do EU – integrační minimum pro podnikatele a manažery*. Praha: Hospodářská komora České republiky, 1999.
70. ŠMEJKAL, V., KADLČÁK, R., URBAN, L. *Průvodce podnikatele Evropskou unií*. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2000.
71. ŠREIN, Z. *Hospodářská politika Evropského společenství*. 4. vyd. Praha: VŠE, 1996. 150 s. ISBN 80-7079-543-3.
72. TRNKA, F., NOVÁČEK, V., BOBÁK, R., ŠVARCOVÁ, J., KLOUDOVÁ, J., DOHNALOVÁ, Z. Teorie konkurenceschopnosti - dílčí výzkumná zpráva CEZ: J22/98:265300021. In *Výzkum konkurenční schopnosti českých průmyslových výrobců*. Zlín: VUT v Brně, FaME ve Zlíně, 2001. 118 s.
73. TULKA, J. *Věda a vědecká metodologie I*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 1995. ISBN 80-7194-015-1.
74. VANHOVE, N., KLAASSEN, L. H. *Regional Policy: An European Approach*. Aveburg, Aldershot: Brookfield, 1987.
75. WAWROSZ, P., SLOVÁČKOVÁ, E. *Průvodce podnikatele právem Evropského společenství*. Praha: Rada vlády ČR pro sociální a ekonomickou strategii, 2002. 134 s. ISBN 80-238-8700-9.
76. WEBER, M. *Metodologie, sociologie a politika*. Praha: OIKOYMENH, 1998. 354 s. ISBN 80-86005-48-8.

77. West Midlands. *Příprava českých malých a středních podniků na vstup do jednotného trhu EU*. In. Phare E 410 – CZ 97050250103 projekt. Praha: West Midlands Enterprise Limited a Hospodářská komora ČR, 2001. 61 s. ISBN 80-900997-9-3.
78. WOKOUN, R. *Regionální politika a rozvoj v České republice*. In. Edice Strukturální fondy. Svazek 1/98. 1. vyd. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 1998. 72 s.
79. WOKOUN, R. *Rámec podpory Společenství. Operační programy*. In. Edice Strukturální fondy. Svazek 2/98. 1. vyd. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 1998. 98 s.
80. WOKOUN, R. *Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2003. 328 s. ISBN 80-245-0517-7.
81. WOKOUN, R. *Strukturální fondy a obce I*. Praha: ASPI, a.s., 2006. 146 s. ISBN 80-7357-138-2.
82. WOKOUN, R., MATES, P. *Management regionální politiky a reforma veřejné správy*. Praha: Linde, 2006. 351 s. ISBN 80-7201-547-8.
83. ZLÝ, B. *Evropská unie a integrační procesy od A do Z*. Ostrava: Montanex, 1997. 107 s. ISBN 80-85780-86-0.

18. PUBLIKAČNÍ A PŘEDNÁŠKOVÁ ČINNOST AUTORA

I. Publikace v zahraničí

1. BERAN, M. *What does the future membership of the Czech Republic in the European Union mean for me?* In: Select paper I. – *Young Europeans award scheme*. Brussels: TAIEX, European Commission, 1998. Bez ISBN.
2. BERAN, M. Young leader traits for the next century. In.: *The 2nd International Conference of Young Leaders Paper*. Taipei: National Youth Commission Executive Yuan. Taiwan, R.O.C., 2000. Bez ISBN.
3. BERAN, M. Globalizace a potřeba malých a středních podniků pro naši ekonomiku. In. *Slovenská ekonomika v európskom kontexte*, Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela v Banské Bystrici, 2000. ISBN 80-8055-439-0.
4. BERAN, M. Regionální rozvoj ČR v evropském kontextu a jeho institucionální aspekty. In. *Acta oeconomica N° 10, Sborník příspěvků z mezinárodní konference vědecké konference Ekonomická teória a prax – dnes a zajtra sekcia V*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela v Banské Bystrici, 2002. ISBN 80-8055-595-8.
5. BERAN, M., DOBEŠ, K. The Regional policy and SME's in the Zlín Region. In. *Economic Policy and Growth of Central and East European Countries – SSEES Occasional paper*. London: School of Slavonic and East European Studies, University College London, 2003. ISBN 0-903425-70-X.

II. Publikace v ČR

6. BERAN, M. Evropská integrace a příprava ČR na využívání strukturálních fondů. In: *Ekonomická revue. č. 4/99*. Ostrava: VŠB TU Ostrava, Ekonomická fakulta, 1999. ISSN 1212-3951.
7. BERAN, M. Financing the education as a preparation for the entrance to the EU - educational and social aspects of integration. In *Sborník přednášek Vstup České republiky do EU – Otázky a problémy*, Liberec: Hospodářská fakulta, Technická univerzita v Liberci, 2000. ISBN 80-7083-416-1.
8. BERAN, M. Regionální hlediska integrace ČR do EU z pohledu ekonomických fakult. In *Programy evropských studií na východoevropských univerzitách – zkušenosti a perspektivy*, Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2000. ISBN 80-210-2420-8.

9. BERAN, M. Konference mladých leaderů na Taiwanu. In: *Události na VUT v Brně*, č. 4-5/00. Brno: Nakladatelství VUTIUM, 2000. s. 7. ISSN 1211-4421.
10. BERAN, M. Evropské dění v oblasti regionální politiky. In: *Regionální zpravodaj pro Zlínský kraj, leden - březen 2001*, Zlín: Regionální rozvojová agentura Východní Moravy, 2001. s. 3. ISSN 1213-3639.
11. BERAN, M. Nové trendy Internetu – strategie pro novou Internetovou ekonomiku. Příklad EU v digitální občanské společnosti. In: *Sborník příspěvků z 1. Mezinárodní konference studentů doktorských studijních programů*, Pardubice: Univerzita Pardubice, 2001. ISBN 80 – 7194 – 347 – 9.
12. BERAN, M. Externí vztahy a budoucnost Evropské unie. In: *Regionální zpravodaj pro Zlínský kraj, duben – červen 2001*, Zlín: Regionální rozvojová agentura Východní Moravy, 2001. s. 3 a 5. ISSN 1213-3639.
13. BERAN, M. Přejídná období pro naši republiku po vstupu do EU. In: *Regionální zpravodaj pro Zlínský kraj, červenec – září 2001*, Zlín: Regionální rozvojová agentura Východní Moravy, 2001. s. 7. ISSN 1213-3639.
14. BERAN, M. Regiony v nové ekonomice z pohledu EU. In: *Sborník příspěvků z V. mezinárodní konference – Hospodářské šance pro 3. tisíciletí*. Liberec: Hospodářská fakulta, Technická univerzita v Liberci, 2001. ISBN 80-7083-201-X.
15. BERAN, M., HOBZA, A. Přejídné období pro volný pohyb pracovníků – jak to všechno vlastně dopadne? In: *Ekonomie a management č.3/2001*. Liberec: Hospodářská fakulta, Technická univerzita v Liberci, 2001. s. 5-7. ISSN 1212-3609.
16. BERAN, M. *Working languages in the EU institutions*. In: <http://www.domlvmeseveurope.cz/index.php?page=vypis&prisp=3&swfrun=true>. Kráceno. Praha, 10/2001 (15. 10. 2001), MZV ČR.
17. FOLOVSKÁ, P., BERAN, M. Multikulturní management v rámci EU. In: *Sborník příspěvků z 2. Mezinárodní konference studentů doktorských studijních programů*, Liberec: Hospodářská fakulta, Technická univerzita v Liberci, 2002. ISBN 80 – 7083 – 606 -7.
18. BERAN, M. Budoucnost EU a ČR na cestě ke členství – aktuální stav In: *Ekonomie a management - mimořádné číslo r. 2002, ročník V.*, Liberec: Hospodářská fakulta, Technická univerzita v Liberci, 2002. s. 10-11. ISSN 1212-3609.
19. BERAN, M. Financování neziskového sektoru ve Zlínském kraji. In: *Sborník příspěvků z Fóra nestátních neziskových organizací před vstupem České republiky do Evropské unie*. Praha: RISS Plzeň, 2003. s. 49. Bez ISSN.
20. BERAN, M. Civil Service Systems in Japan and the Czech Republic from the Standpoint of Human Resource Management. In *Sborník příspěvků*

z 1. mezinárodní Baťovy doktorandské konference. Zlín: Fakulta managementu a ekonomiky, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2005. ISBN 80-7318-257-2.

III. Výzkumné zprávy

21. NOVÁČEK, V., BERAN, M. a kol. Evropská unie – výzva k inovaci obsahu a forem výuky na VŠ. In: *Závěrečná zpráva o řešení úkolu FRVŠ č. 80269*. Zlín: Fakulta managementu a ekonomiky ve Zlíně, Vysoké učení technické v Brně, 1998.
22. NOVÁČEK, V., BERAN, M. a kol. Regionální aspekty integrace ČR do EU – role ekonomických fakult. In: *Závěrečná zpráva o řešení úkolu FRVŠ č. 1131/99*. Zlín: Fakulta managementu a ekonomiky ve Zlíně, Vysoké učení technické v Brně, 1999.
23. ŠVARCOVÁ, J., KLOUDOVÁ, J., DOHNALOVÁ, Z., NOVÁČEK, V., BERAN, M. Tvorba a využití multimediálních CD pro kurz Evropské integrační procesy. *Závěrečná zpráva o řešení úkolu FRVŠ č. 233/2001*. Zlín: Fakulta managementu a ekonomiky, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, prosinec 2001. s. 62.
24. BERAN, M. Vyhodnocení dotazníkového šetření - výsledky Zlín, část H. Pojišťovnictví. In: *Možné trendy vývoje strojírenských a elektrotechnických podniků se zřetelem na Jihomoravský region II – výzkumná zpráva CEZ:J22/98:265100017*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2002, CD ROM. MSM 265100017. ISBN 80-214-2102-9.
25. BERAN, M. Veřejná správa a evropské integrační procesy. In: *Závěrečná zpráva k poskytnutému grantu mezinárodní neziskové organizace Open Society Fund Praha – Spolupráce univerzitních pracovišť s veřejnou správou v rámci vzdělávání pracovníků veřejné správy*. Praha: Fakulta národohospodářská, Vysoká škola ekonomická v Praze, 2002. Sml. č. 447/2000 VOE.

IV. Konzultace a oponentury diplomových prací týkající se tématu disertační práce

26. SEDLÁŘOVÁ, L. *Možnosti využití fondů Evropské unie za účelem rozvoje průmyslového dědictví Ostravy na příkladu projektu z programu Phare*. FaME, UTB ve Zlíně, 2002.
27. PEKÁREK, R. *Financování rozvoje a obnovy obcí – možnosti využití programu SAPARD*, Fakulta národohospodářská, VŠE Praha, 2002.
28. POPOVSKÁ, D. *Srovnání mikroregionu Mikulovsko s obdobným mikroregionem v Rakousku s důrazem na srovnání zdrojů financování rozvojových projektů mikroregionů*. FaME, UTB ve Zlíně, 2003.

29. KRÁLÍKOVÁ, D. *Využití strukturálních fondů Evropské unie ve Zlínském kraji*. FaME, UTB ve Zlíně, 2003.

V. Přednášková činnost týkající se tématu disertační práce

- 29.11.1999 Přednáška s názvem „Evropská unie a síť informačních center o EU ve Francii“, Univerzita Joseph Fourier Grenoble, Francie
- 16.2.2000 Přednáška s názvem „Strukturální fondy EU jako nástroj regionální politiky, jejich transformace a využití ve Francii, v regionu Rhône-Alpes“, Univerzita Joseph Fourier Grenoble, Francie
- 12.4.2000 Přednáška s názvem „Alternatives to state schools - financing the education: The case of the Czech Republic“, III. Středoevropská konference, Rajk László College Budapešť, Pécs/Budapešť, Maďarsko
- 23.4.2001 Přednáška s názvem „Strukturální fondy a regionální politika EU z pohledu stážisty u Evropské komise“, VŠE Praha
- 9.5.2001 Přednáška s názvem „EU a její regionální politika“, FaME, UTB ve Zlíně
- 26.-27.4.2001 „Rožnovsko na cestě do EU“, Rožnov pod Radhoštěm - seminář a výstava v rámci projektu „Šíření myšlenek EU ve Zlínském kraji“, pořádané RRA VM a NTB Zlín
- 16.9.2001 „Valašsko-kloboucko na cestě do EU“, Valašské Klobouky - seminář a výstava v rámci projektu „Šíření myšlenek EU ve Zlínském kraji“, pořádané RRA VM a NTB Zlín
- 17.10.2001 Přednáška s názvem „Regionální politika EU“, FaME, UTB ve Zlíně
- 22.10. 2001 Přednáška s názvem „Regionální politika EU z pohledu stážisty u Evropské komise“, VŠE Praha
- 14.3.2002 Vzdělávací seminář o EU I., Pedagogické centrum Zlín, pracoviště Uherské Hradiště
- 21.3.2002 Přednášky s názvem „Regionální politika EU z pohledu stážisty u Evropské komise“ a „Nadace v ČR – Nadace Tomáše Bati“, na VŠE Praha
- 5.4.2002 Přednáška s názvem „Enlargement of the EU – are there any limits of it?“, Academia de Studii Economice, Bukurešť, Rumunsko

- v rámci semináře "The United Europe Scientific Forum"
- 16.4.2002 Vzdělávací seminář o EU II., Pedagogické centrum Zlín, pracoviště Uherské Hradiště
- 23.5.2003 Přednáška s názvem „Informace o veřejné podpoře na webovských stránkách Zlínského kraje“ na semináři „Programový fond a pravidla poskytování veřejné podpory Zlínským krajem“, Krajský úřad Zlínského kraje
- 12.6.2003 Přednáška s názvem „Nestátní neziskové organizace a strukturální fondy EU“ na setkání Pracovní skupiny pro nestátní neziskové organizace, Krajský úřad Zlínského kraje
- 2.10.2003 Fórum NNO před vstupem ČR do EU, Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR, Praha
 - přednáška „Zlínský kraj a NNO v přípravě na SF EU“
- 11.3.2004 Seminář „Národní program Phare 2003, II. část – Sociální a ekonomická soudržnost“, Krajský úřad Zlínského kraje
- 23.3.2004 Seminář „Jak získávat granty a dotace“, Magistrát města Zlína
 - přednáška „Principy poskytování dotací z prostředků Zlínského kraje“
- 26.3.2004 Diskuse na téma „Příprava Zlínského kraje na strukturální fondy EU“, CpKP, Přerov
- 18.5.2004 Vzdělávací kurz „Úvod do problematiky čerpání finančních prostředků z EU“, EPICO, Krajský úřad, Zlín
- 19.5.2004 Seminář „Národní program Phare 2003, II. část – Sociální a ekonomická soudržnost“, KÚ Zlín
- 25.5.2004 Vstupní školení – vzdělávací modul „Evropská unie“, KÚ, Zlín
- 31.5.2004 Informační seminář o SROP, Vsetín
- 3.6.2004 Informační seminář o SROP, Uherské Hradiště
- 4.6.2004 Informační seminář o SROP, Kroměříž
- 7.6.2004 Informační seminář o SROP, KÚ, Zlín
- 2.11.2004 Přednáška na Univerzitě v Kobe týkající se Evropské charty regionálního rozvoje a strukturálních fondů EU, Kobe, Japonsko
- 19.1.2005 Prezentace Zlínského kraje a systému místní správy v ČR, Prefektura Hyogo, Kobe, Japonsko

- 2.2.2005 Prezentace Zlínského kraje a systému místní správy
v ČR, Univerzita v Kobe, Japonsko
- 6.6.2005 Přednáška "Vzdělávací modul – Evropská unie", KÚ
Zlín
- 10.6.2005 Seminář k vyhlášené 4. výzvě SROP a hodnocení
3. výzvy ve Zlínském kraji, Zlín
- 12.10.2005 Přednáška "Vzdělávací modul – Evropská unie", KÚ
Zlín
- 6.4.2006 Přednáška "Vzdělávací modul – Evropská unie", KÚ
Zlín
- 19.9.2006 Přednáška "Vzdělávací modul – Evropská unie", KÚ
Zlín

19. ŽIVOTOPIS AUTORA

Jméno: **Marek BERAN**
Rok narození: 1974

Národnost: česká
Kontakt: m.beran@post.cz

VZDĚLÁNÍ

1994 – 1997 **Fakulta managementu a ekonomiky Zlín (FaME), VUT Brno**, zaměření – management a ekonomika – titul Bc.
1997– 1999 **FaME, VUT Brno**, zaměření – podn. ekonomika – titul Ing.
1996 - 1998 **Fakulta technologická Zlín, VUT Brno – Doplňující pedagogické studium**
1997 - 1998 **VŠE Praha, Fakulta financí a účetnictví, Kurz Finančního managementu**
09/1999 – 03/2000 Semestrální výměnný pobyt na **Universitě Joseph Fourier v Grenoblu** ve Francii, program EU *Erasmus*, výzkum v oblasti regionální politiky EU

PRACOVNÍ ZKUŠENOSTI

07/1997 - 12/1998 **OSVČ**, podnikatel v oblasti IS/IT, programátor webových aplikací, síťový administrátor
10/1997 – 11/1997 **Riadria Banka, d.d. Rijeka, Chorvatsko**
odborná stáž, oddělení IS a SWIFT operace
08/1998 – 09/1998 **Nadine Fraboni Communication, Grenoble, Francie**
práce na projektu výstavy na Strojírenském veletrhu v Brně pro firmu ALSTOM; tlumočnické služby
01/1999 – 09/2000 **EU informační a vzdělávací centrum, Nadace Tomáše Bati, Zlín**, projektový manažer
10/2000 – 02/2001 **Generální ředitelství pro regionální politiku, Evropská komise, Brusel, Belgie**
odborná stáž, oddělení finanční a kontroly strukturálních fondů EU
10/2002 – 09/2006 **Odbor strategického rozvoje, Krajský úřad Zlínského kraje, Zlín**
odborný pracovník pro oblast strukturálních fondů EU (z toho **10/2004 – 04/2005** odborná stáž na **Prefektuře Hyogo, Kobe, Japonsko**)
10/2006 – 03/2007 **Magistrát města Zlína, Zlín**
vedoucí oddělení cestovního ruchu, vnitřních a vnějších vztahů
03/2007 – dosud **Generální ředitelství pro rybolov a námořní záležitosti, Evropská komise, Brusel, Belgie**

administrátor pro mezinárodní vztahy a evaluace
na Ředitelství pro vnější politiku a trhy

PEDAGOGICKÉ ZKUŠENOSTI

1994 - 1996	Soukromá střední odborná škola Zlín (SSOŠ), <i>Jazyk anglický</i>
1995 - 1996	Gymnázium Zlín, <i>Výpočetní technika</i>
1996 - 1997	Gymnázium Zlín, <i>Účetnictví</i>
1996 - 1998	FaME Zlín , VUT Brno, <i>Informační služby v počítačových sítích</i>
1999 - 2000	FaME Zlín , VUT Brno, <i>Evropské integrační procesy</i>
2001 - 2003	FaME , UTB ve Zlíně, <i>Mikroekonomie I.</i>
2002 - 2003	Fakulta multimediálních komunikací (FMK) , UTB ve Zlíně, <i>Ekonomika a podnikání II. a III., Marketing</i>
2001 - 2003	Externí spolupracovník Fakulty národohospodářské, Vysoká škola ekonomická v Praze (VŠE)
2004 - 2006	Interní lektor Krajského úřadu Zlínského kraje – modul EU

JAZYKY A POČÍTAČOVÉ ZNALOSTI

Jazyky	<i>angličtina</i> (pokročilý, ITP TOEFL – 1999, FCE – 2003) <i>francouzština</i> (pokročilý, DELF – 1999, DALF – 2002) <i>španělština</i> (pokročilý – DELE – 2002) <i>ruština</i> (mírně pokročilý – AIIESEC certifikát – 1998) <i>němčina</i> (mírně pokročilý – Aktion diplom – 2000) <i>japonština</i> (začátečník – J.Test certifikát – 2005)
Práce na PC	Microsoft Office, PhotoShop, Corel Draw, Pascal, Visual Basic, C++, Internet

OSTATNÍ

Organizace	člen Asociace bývalých stážistů při Evropské unii (ADEK) člen Klubu francouzsko-českého přátelství Zlín člen výboru Česko-japonského klubu Zlín člen Zlínské astronomické společnosti (ZAS) člen Českého sdružení pro Spojené národy (ČSSN) alumni mezinárodní studentské organizace AIIESEC
Jiná ocenění	- Young Europeans Award Scheme (TAIEX Office Brusel, 1998) - udělena Cena rektora VUT Brno za práci, studijní výsledky a reprezentaci školy v zahraničí (červen 1999) - zařazení do prestižní <i>encyklopedie</i> osobností vědeckého, politického, hospodářského a kulturního života společnosti Who is...? (v České republice), 2. vydání – 2003

PŘÍLOHA A – SEZNAM ZÁKLADNÍCH PRÁVNÍCH NOREM TÝKAJÍCÍCH SE REGIONÁLNÍ POLITIKY

Nařízení a pokyny ES týkající se regionální politiky (2000-2006 a dále 2007 -2013)

1) Všeobecné

- **Smlouva o Evropské unii a smlouva ustavující Evropské společenství** (2002/C 325/01) – články 158-162 (Hlava XVII Ekonomická a sociální soudržnost)
- **Doporučení Výboru ministrů č. R (84) 2** určené členskými státy o Evropské chartě regionálního plánování, přijato Výborem ministrů dne 25. ledna 1984 na 366. zasedání ministrů zahraničních věcí
- **Nařízení Komise (ES) č. 1681/1994** ze dne 11. července 1994 týkající se nesrovnalostí a hybně vyplacených částek v souvislosti s financováním strukturálních politik a organizace informačního systému v této oblasti
- **Nařízení Rady (ES) č. 2988/1995 (ES, EURATOM)** ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství
- **Nařízení Rady (ES) č. 1257/1999** ze dne 17. května 1999 o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského podpůrného a záručního fondu ve znění pozdějších změn a doplňků (*EAGGF*)
- **Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999** ze dne 21. června 1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech (*všeobecné nařízení*)
- **Nařízení Rady (ES) č. 1263/1999** ze dne 21. června 1999 o Finančním instrumentu pro řízení rybolovu (*FIFG*)
- **Nařízení (ES) Evropského parlamentu a Rady č. 1783/1999** ze dne 12. července 1999 o Evropském fondu pro regionální rozvoj (*ERDF*)
- **Nařízení (ES) Evropského parlamentu a Rady č. 1784/1999** ze dne 12. července 1999 o Evropském sociálním fondu (*ESF*)
- **Nařízení Komise (ES) č. 643/2000** ze dne 28. března 2000 o opatřeních pro používání eura pro účely rozpočtového řízení strukturálních fondů (*nařízení o euru*)
- **Nařízení Komise (ES) č. 1159/2000** ze dne 30. května 2000 o informačních a propagačních opatřeních, která mají členské státy provádět v souvislosti s podporou ze strany strukturálních fondů (*nařízení o publicitě*)
- **Nařízení Komise (ES) č. 1685/2000** ze dne 28. července 2000, kterým se stanoví detailní pravidla pro provádění Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 v jeho části týkající se vhodnosti zařazení konkrétních výdajů mezi operace spolufinancované ze strukturálních fondů (*vhodnost*)
- **Nařízení Komise (ES) č. 438/2001** ze dne 2. března 2001, kterým se stanoví podrobná pravidla pro provádění nařízení Rady (ES) č. 1260/1999

ohledně řídicích a kontrolních systémů pro pomoc poskytovanou v rámci strukturálních fondů (*kontrolní nařízení*)

- **Nařízení Komise (ES) č. 448/2001** ze dne 2. března 2001, kterým se stanoví podrobná pravidla pro provádění nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 ohledně postupu při provádění oprav financování u pomoci poskytované v rámci strukturálních fondů (*finanční opravy*)
- **Nařízení Rady (ES) č. 1447/2001** ze dne 28. června 2001, kterým se mění nařízení (ES) č. 1260/1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech
- **Nařízení Komise (ES) č. 2355/2002** ze dne 27. prosince 2002, kterým se stanoví podrobná pravidla pro provádění nařízení Rady (ES) č. 438/2001, kterým se stanoví podrobná pravidla pro provádění nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 ohledně řídicích a kontrolních systémů pro pomoc poskytovanou v rámci strukturálních fondů
- **Nařízení (ES) Evropského parlamentu a Rady č. 1059/2003** ze dne 26. května 2003 o ustanovení společné klasifikace územních jednotek pro statistiku (NUTS)
- **Nařízení Komise (ES) č. 1145/2003** ze dne 27. června 2003, kterým se mění Nařízení Komise (ES) č. 1685/2000 upravující pravidla způsobilosti pro získání spolufinancování ze strukturálních fondů

- **Nařízení (ES) Evropského parlamentu a Rady č. 1080/2006** ze dne 5. července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj (*ERDF*)
- **Nařízení (ES) Evropského parlamentu a Rady č. 1081/2006** ze dne 5. července 2006 o Evropském sociálním fondu (*ESF*)
- **Nařízení Rady (ES) č. 1082/2006** ze dne 5. července 2006 o Evropském sdružení pro územní spolupráci (*ESUS*)
- **Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006** ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech (*všeobecné nařízení*)
- **Nařízení Rady (ES) č. 1084/2006** ze dne 11. července 2006 o Fondu soudržnosti
- **Nařízení Komise (ES) č. 1828/2006** ze dne 8. 12. 2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a k Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj (*prováděcí nařízení*)
- **Pokyny k regionální podpoře na období 2007 – 2013**, OJ C 54, ze dne 4. března 2006
- **Nařízení Komise č. 1628/2006** ze dne 24. října 2006, o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na vnitrostátní regionální investiční podporu
- **Pokyny k vnitrostátní regionální podpoře** zveřejněné v Úředním věstníku ES (C 74 ze dne 10. března 1998)

- **Rozhodnutí Rady (2006/702/ES)** ze dne 6. října 2006 o strategických obecných zásadách Společenství pro soudržnost (2006/702/ES)
- **Všeobecné pokyny pro programy v období 2000 - 2006:** Sdělení Komise zveřejněné v Úředním věstníku ES (C 267 ze dne 22. září 1999)
- **Pokyny Equal:** Sdělení Komise zveřejněné v Úředním věstníku ES (C 127 ze dne 5. května 2000)
- **Pokyny Leader+:** Sdělení Komise zveřejněné v Úředním věstníku ES (C 139 ze dne 18. května 2000)
- **Pokyny Urban II:** Sdělení Komise zveřejněné v Úředním věstníku ES (C 141 ze dne 19. května 2000)
- **Pokyny Interreg III:** Sdělení Komise zveřejněné v Úředním věstníku ES (C 143 ze dne 23. května 2000)

2) Fond soudržnosti

- **Nařízení Rady (ES) č. 1164/1994** ze dne 16. května 1994 o zřízení Fondu soudržnosti
- **Rozhodnutí Komise (ES) č. 455/1996** ze dne 25. června 1996 týkající se informačních a reklamních opatření ze strany členských států a Komise ohledně aktivit Fondu soudržnosti z nařízení Rady (ES) č. 1164/1994
- **Nařízení Rady (ES) č. 1264/1999** ze dne 21. června 1999, kterým se mění Nařízení (ES) č. 1164/1994 o zřízení Fondu soudržnosti
- **Nařízení Rady (ES) č. 1265/1999** ze dne 21. června 1999, kterým se doplňuje Příloha II k Nařízení (ES) č. 1164/1994 o zřízení Fondu soudržnosti
- **Nařízení Komise (ES) č. 1386/2002** ze dne 29. července 2002, kterým se stanoví podrobná pravidla pro provádění nařízení Rady (ES) č. 1164/1994 ohledně řídicích a kontrolních systémů pro pomoc poskytovanou v rámci Fondu soudržnosti a postupu při provádění oprav financování
- **Nařízení Komise (ES) č. 16/2003** ze dne 6. ledna 2003, kterým se stanoví zvláštní pravidla pro provádění nařízení Rady (ES) č. 1164/1994 ohledně vhodnosti výdajů v kontextu opatření zčásti financovaných Fondem soudržnosti

3) Předstrukturální fondy

- **Nařízení Rady (EHS) č. 3906/1989** ze dne 18. prosince 1989 o ekonomické pomoci Maďarské republice a Polské lidové republice
- **Nařízení Komise (ES) č. 2760/1998** ze dne 18. prosince 1998 o implementaci programu přeshraniční spolupráce v souvislosti s programem PHARE
- **Nařízení Rady (ES) č. 1266/1999** ze dne 21. června 1999 o koordinační pomoci kandidátským zemím v rámci předvstupní strategie, kterým se mění Nařízení (EHS) č. 3906/1989

- **Nařízení Rady (ES) č. 1267/1999** ze dne 21. června 1999 o zřízení Nástroje předvstupních strukturálních politik (ISPA)
- **Nařízení Rady (ES) č. 1268/1999** ze dne 21. června 1999 o podpoře Společenství v předvstupním období pro zemědělství a rozvoj venkova v kandidátských zemích střední a východní Evropy (*nařízení SAPARD*)
- **Nařízení Komise (ES) č. 2759/1999** ze dne 22. prosince 1999, které stanoví finanční pravidla pro uplatňování Nařízení Rady (ES) č. 1268/1999
- **Nařízení Komise (ES) č. 2251/2001** ze dne 20. listopadu 2001, které pozměňuje nařízení Komise (ES) č. 2759/1999
- **Nařízení Komise (ES) č. 2252/2001** ze dne 20. listopadu 2001, kterým se mění nařízení (ES) č. 2222/2000, kterým se stanoví finanční prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1268/1999 o podpoře Společenství pro předvstupní opatření v oblasti zemědělství a rozvoje venkova v kandidátských zemích střední a východní Evropy v předvstupním období
- **Rozhodnutí Komise (ES) č. 503/2001** ze dne 22. června 2001 o informačních a reklamních opatřeních ze strany zemí přijímajících podporu týkající se pomoci ISPA (*nařízení o ISPA publicitě*)

4) Česká legislativa

- **Evropská smlouva o přidružení mezi Českou republikou a Evropskou unií** (podepsána ze strany České republiky dne 4. října 1993, schválena dne 19. prosince 1994 a vstoupila v platnost dnem 1. února 1995) – publikována ve Sbírce zákonů – částka 2, 1995
- **Zákon č. 99/1994 Sb.**, o zadávání veřejných zakázek
- **Zákon č. 59/2000 Sb.**, o veřejné podpoře
- **Zákon č. 128/2000 Sb.**, o obcích
- **Zákon č. 129/2000 Sb.**, o krajích
- **Zákon č. 218/2000 Sb.**, o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)
- **Zákon č. 248/2000 Sb.**, o podpoře regionálního rozvoje
- **Zákon č. 250/2000 Sb.**, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- **Zákon č. 143/2001 Sb.**, o ochraně hospodářské soutěže
- **Zákon č. 320/2001 Sb.**, o finanční kontrole ve veřejné správě
- **Zákon č. 47/2002 Sb.**, o podpoře malého a středního podnikání a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- **Zákon č. 490/2003 Sb.**, o vydání Klasifikace územních statistických jednotek (ČR-NUTS), ve znění pozdějších předpisů

- **Zákon č. 215/2004 Sb.**, o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje
- **Zákon č. 420/2004 Sb.**, o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů
- **Zákon č. 137/2006 Sb.**, o veřejných zakázkách
- **Zákon č. 138/2006 Sb.**, kterým se mění zákony v souvislosti s přijetím zákona o veřejných zakázkách
- **Zákon č. 183/2006 Sb.**, o územním plánování a stavebním řádu
- **Zákon č. 66/2007 Sb.**, kterým se mění zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů

- **Ústavní zákon č. 347/1997**, o vytvoření vyšších územních samosprávných celků

- **Usnesení vlády ČR č. 292/1991** ze dne 21. srpna 1991 k návrhu harmonogramu postupu legislativních prací nutných při realizaci koncepce výstavby orgánů místní správy v České republice
- **Usnesení vlády ČR č. 481/1991** ze dne 20. listopadu 1991 k základním problémům hospodářského a sociálního rozvoje jednotlivých územních celků a vymezení priorit regionální politiky v České republice
- **Usnesení vlády ČR č. 759/1992** ze dne 30. prosince 1992 k zásadám regionální hospodářské politiky vlády ČR
- **Usnesení vlády ČR č. 159/1998** ze dne 4. března 1998 k pozičnímu dokumentu pro oblast Hospodářská a sociální soudržnost (regionální politiky) pro jednání delegace České republiky o dohodě o přístupu České republiky k Evropské unii
- **Usnesení vlády ČR č. 235/1998** ze dne 8. dubna 1998 o Zásadách regionální politiky vlády České republiky
- **Usnesení vlády ČR č. 417/1998** ze dne 17. června k zabezpečování institucionálního rámce účasti České republiky na programech strukturálních fondů Evropské unie
- **Usnesení vlády ČR č. 40/1999** ze dne 11. ledna 1999 o zabezpečení přípravy pro využívání Strukturálních fondů a Kohezního fondu Evropské unie
- **Usnesení vlády ČR č. 274/2000** ze dne 15. března 2000 – Pokyny pro hospodaření s finančními prostředky při realizaci programů předvstupní pomoci Evropských společenství (PHARE, ISPA, SAPARD) v České republice
- **Usnesení vlády ČR č. 682/2000** ze dne 12. července 2000 o strategii regionálního rozvoje ČR

- **Usnesení vlády ČR č. 457/2001** ze dne 9. května 2001 ke Zprávě o využívání prostředků pomoci Evropských společenství v České republice za rok 2000 (Phare, ISPA, SAPARD)
- **Usnesení vlády ČR č. 1315/2001** ze dne 10. prosince 2001 o vymezení intenzity regionální podpory
- **Usnesení vlády ČR č. 102/2002** ze dne 23. ledna 2002 k dokončení přípravy programových dokumentů a určení řídicích a platebních orgánů pro využívání strukturálních fondů a Fondu soudržnosti Evropské unie
- **Usnesení vlády ČR č. 178/2002** ze dne 20. února 2002 ke Zprávě o stavu plnění úkolů v oblasti Hospodářské a sociální soudržnosti za 4. čtvrtletí 2001 (příprava na využívání strukturálních fondů a Fondu soudržnosti Evropské unie)
- **Usnesení vlády ČR č. 496/2002** ze dne 15. května 2002 ke Zprávě o využívání prostředků pomoci Evropských společenství v České republice za rok 2001 (PHARE, ISPA, SAPARD)
- **Usnesení vlády ČR č. 523/2002** ze dne 22. května 2002 k Informaci o pověření útvarů příslušných ministerstev výkonem funkcí řídicích orgánů a platebního orgánu pro využívání strukturálních fondů a Fondu soudržnosti Evropské unie
- **Usnesení vlády ČR č. 1272/2002** ze dne 16. prosince 2002 o schválení Národního rozvojového plánu na léta 2004 – 2006
- **Usnesení vlády ČR č. 79/2003** ze dne 22. ledna 2003 k návrhu Společného regionálního operačního programu
- **Usnesení vlády ČR č. 149/2003** ze dne 12. února 2003 o změně počtu operačních programů pro využívání strukturálních fondů
- **Usnesení vlády ČR č. 573/2003** ze dne 11. června 2003 ke Zprávě o využívání prostředků předstupní pomoci Evropských společenství v České republice v období 2002-2003
- **Usnesení vlády ČR č. 678/2003** ze dne 9. července 2003 k Metodice finančních toků a kontroly strukturálních fondů a Fondu soudržnosti
- **Usnesení vlády ČR č. 1242/2004** k návrhu Strategie udržitelného rozvoje České republiky
- **Usnesení vlády ČR č. 245/2005** k postupu přípravy České republiky na čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů a z Fondu soudržnosti Evropské unie v letech 2007 až 2013
- **Usnesení vlády ČR č. 984/2005** k návrhu Strategie hospodářského růstu České republiky
- **Usnesení vlády ČR č. 175/2006** k návrhu Národního rozvojového plánu České republiky na léta 2007 až 2013
- **Usnesení vlády ČR č. 829/2006** o přechodné podpoře hospodářsky slabých regionů do roku 2008, které nebyly zařazeny mezi regiony se soustředěnou podporou státu na léta 2007 až 2013

PŘÍLOHA B – VZOR DOTAZNÍKU PRO DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Předběžný zájem o realizaci projektu s podporou strukturálních fondů			
Projekt			
1. Název projektu			
2. Účel projektu (Uvedte cíl a odůvodnění projektu, předpokládané výsledky)			
3. Stručný popis projektu (aktivit) (Uvedte jednotlivé aktivity, ze kterých se projekt skládá)			
4. Opatření - viz. příložený seznam			
5. Místo realizace			
6. Kraj			
Předkladatel			
7. Název			
8. Právní forma organizace			
9. Sidlo	10. Ulice	11. Číslo popisné	
	12. Obec	13. PSČ	
14. Předchozí zkušenosti s projekty podporovanými EU (ano, ne)			
15. Předchozí zkušenosti s jinými projekty (ano, ne)			
16. Jméno kontaktní osoby			
17. Telefon		18. Fax	
19. E-mail			
Finanční a časový výhled			
20. Celkové náklady projektu			
21. Zdroj spolufinancování projektu			
22. Míra připravenosti projektu (uvedte ano či ne)	záměr*		EIA****
	studie proveditelnosti**		územní rozhodnutí
	technická dokumentace***		stavební povolení
23. Možný termín zahájení realizace projektu	měsíc:		rok: <input type="text"/>
24. Předpokládaná doba realizace projektu (v měsících)			
* záměr - základní myšlenka a hlavní cíle projektu			
** technická dokumentace - např. stavební plány, architektonická dokumentace			
*** studie proveditelnosti - zhodnocení projektu z ekonomického a technického hlediska			
**** EIA - posouzení vlivu projektu na životní prostředí			

PŘÍLOHA C – PRIORITY A OPATŘENÍ SPOLEČNÉHO REGIONÁLNÍHO OPERAČNÍHO PROGRAMU V OBDOBÍ 2004 – 2006

Priorita 1: Regionální podpora podnikání

Opatření 1.1 Podpora podnikání ve vybraných regionech

Priorita 2: Regionální rozvoj infrastruktury

Opatření 2.1 Rozvoj dopravy v regionech

Opatření 2.2 Rozvoj informačních a komunikačních technologií v regionech

Opatření 2.3 Regenerace a revitalizace vybraných měst

Priorita 3: Rozvoj lidských zdrojů v regionech

Opatření 3.1 Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v regionech

Opatření 3.2 Podpora sociální integrace v regionech

Opatření 3.3 Posílení kapacity místních a regionálních orgánů při plánování a realizaci programů

Priorita 4: Rozvoj cestovního ruchu

Opatření 4.1 Rozvoj služeb pro cestovní ruch

Opatření 4.2 Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch

Priorita 5: Technická pomoc

Opatření 5.1 Technická pomoc pro Společný regionální operační program

Opatření 5.2 Technická pomoc pro Rámec podpory Společenství

PŘÍLOHA D – PRIORITY A OPATŘENÍ OPERAČNÍHO PROGRAMU PRŮMYSL A PODNIKÁNÍ V OBDOBÍ 2004 – 2006

Priorita 1: Rozvoj podnikatelského prostředí

Opatření 1.1 Infrastruktura pro průmyslový výzkum, vývoj a inovace

Opatření 1.2 Rozvoj podnikatelské infrastruktury

Opatření 1.3 Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v průmyslu a podnikání

Opatření 1.4 Rozvoj informačních a poradenských služeb

Priorita 2: Rozvoj konkurenceschopnosti podniků

Opatření 2.1 Zakládání a rozvoj MSP

Opatření 2.2 Podpora inovací výrobků, technologií a služeb

Opatření 2.3 Snižování energetické náročnosti a vyšší využívání obnovitelných zdrojů energie

Priorita 3: Technická pomoc

Opatření 3.1 Řízení programu

Opatření 3.2 Ostatní technická pomoc

PŘÍLOHA E – ALOKACE STRUKTURÁLNÍCH OPERACÍ EU PRO ČR V OBDOBÍ 2004 – 2006

	Alokace strukturálních operací pro Českou republiku (v mil. EUR - ceny 1999)			
	celkem	2004	2005	2006
Oblasti podpory				
Strukturální fondy	1491,2	371,4	498,1	621,7
Cíl 1	1286,4	307,0	431,1	548,3
Cíl 2	63,3	21,1	21,1	21,1
Cíl 3	52,2	17,4	17,4	17,4
Iniciativy Společenství				
INTERREG	60,9	19,0	19,0	22,9
EQUAL	28,4	6,9	9,5	12,0
Strukturální operace celkem	2327,5	657,6	733,7	936,2

Zdroj: Wokoun [81].

PŘÍLOHA F – ROZDĚLENÍ PROSTŘEDKŮ STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ MEZI OPERAČNÍ PORGRAMY V OBDOBÍ 2004 – 2006

Rozdělení prostředků strukturálních fondů mezi operační programy (v cenách roku 1999)

	Podíl na OP	Měna	2004	2005	2006	Celkem
OP Průmysl a podnikání	15,0%	mil. €	45,889	64,439	81,957	192,285
		mil. Kč	1 422,556	1 997,603	2 540,676	5 960,835
OP Infrastruktura	13,5%	mil. €	41,300	57,995	73,762	173,057
		mil. Kč	1 280,301	1 797,842	2 286,609	5 364,752
OP Rozvoj lidských zdrojů	21,0%	mil. €	64,244	90,214	114,740	269,199
		mil. Kč	1 991,579	2 796,644	3 556,947	8 345,169
OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství	12,0%	mil. €	36,711	51,551	65,566	153,828
		mil. Kč	1 138,045	1 598,082	2 032,541	4 768,668
SROP	38,5 %	mil. €	118,855	166,901	212,275	498,032
		mil. Kč	3 684,519	5 173,929	6 580,528	15 438,977
- z toho TA CSF		mil. €	1,074	1,508	1,918	4,500
		mil. Kč	33,292	46,749	59,459	139,500
Celkem OP	100,0%	mil. €	307,000	431,100	548,300	1 286,400
		mil. Kč	9 517,000	13 364,100	16 997,300	39 878,400

Zdroj: MMR, www.strukturalni-fondy (listopad 2004).

PŘÍLOHA G – ZPŮSOBILÍ ŽADATELÉ VE SPOLEČNÉM REGIONÁLNÍM OPERAČNÍM PROGRAMU V OBDOBÍ 2004 – 2006

Priorita	Opatření
1. Regionální podpora podnikání	1.1 Podpora podnikání ve vybraných regionech
2. Regionální rozvoj infrastruktury	2.1 Rozvoj dopravy v regionech
	2.2 Rozvoj informačních a komunikačních technologií v regionech
	2.3 Regenerace a revitalizace vybraných měst
3. Rozvoj lidských zdrojů v regionech	3.1 Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů
	3.2 Podpora sociální integrace v regionech
	3.3 Posílení kapacity místních a regionálních orgánů při plánování a realizaci programů
4. Rozvoj cestovního ruchu	4.1 Rozvoj služeb pro cestovní ruch
	4.2 Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch

Opatření	Předkladatelé projektů
1.1	malí a střední podnikatelé
2.1	kraje, obce, jimi zřizované a zakládané organizace
2.2	obce, kraje, jimi zřizované a zakládané organizace, NNO
2.3	obce (vybraná města)
3.1	obce, kraje, jimi a státem zřizované organizace, NNO
3.2	obce, kraje, jimi zřizované organizace, NNO
3.3	kraje
4.1	kraje, obce, jimi a státem zřizované organizace, NNO, svazky obcí, malí a střední podnikatelé
4.2	obce, kraje, jimi a státem zřizované organizace, NNO, podnikatelské subjekty

Zdroj: MMR, www.strukturalni-fondy.cz (květen 2005)

PŘÍLOHA H – ZPŮSOBILÍ ŽADATELÉ V OPERAČNÍM PROGRAMU PRŮMYSL A PODNIKÁNÍ V OBDOBÍ 2004 – 2006

Priorita	Opatření
1. Rozvoj podnikatelského prostředí	1.1 Infrastruktura pro průmyslová výzkum, vývoj a inovace
	1.2 Rozvoj podnikatelské infrastruktury
	1.3 Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v průmyslu a podnikání (školící střediska)
	1.4 Rozvoj informačních a poradenských služeb
2. Rozvoj konkurenceschopnosti podniků	2.1 Zakládání a rozvoj malých a středních podniků
	2.2 Podpora inovací výrobků, technologií a služeb (inovace)
	2.3 Snižování energetické náročnosti a vyšší využití obnovitelných zdrojů energie.

Opatření	Předkladatelé projektů
1.1	orgán samosprávy (obec, svazek obcí, kraj), instituce terciárního vzdělávání, výzkumné ústavy, vědecké společnosti, resp. právnické osoby, těmito subjekty zřízené, podnikatelský subjekt (vyjma fyzických osob)
1.2	obec, svazek obcí či kraj, podnikatelský subjekt
1.3	právnická osoba, podnikatelský subjekt
1.4	právnická osoba nebo sdružení osob založené dle občanského zákoníku (vyjma sdružení dle § 829 občanského zákoníku) za účelem provozování klastru
2.1	podnikatelský subjekt
2.2	podnikatelský subjekt s daňovou příslušností na území ČR a prokázanou placenou daňovou povinností v ČR za dobu 2 let předcházejících podání žádosti
2.3	podnikatelský subjekt , který podniká v oblasti zpracovatelského průmyslu

Zdroj: MMR, www.strukturalni-fondy.cz (květen 2005)

PŘÍLOHA I – INDIKATIVNÍ ALOKACE PRO ČLENSKÉ STÁTY EU V OBDOBÍ 2007 - 2013

Indikativní alokace pro členské státy, 2007 - 2013 (současné ceny, v milionech EUR)							
	Konvergence			Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost		Evropská územní spolupráce	Celkově
	Kohezní fond	Konvergence	Phasing-out efekt	Phasing-in efekt	Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost		
Belgie			638		1 425	194	2 257
Bulharsko	2 283	4 391				179	6 853
Česká republika	8 819	17 064			419	389	26 691
Dánsko					510	103	613
Německo		11 864	4 215		9 409	851	26 339
Estonsko	1 152	2 252				52	3 456
Irsko				458	293	151	902
Řecko	3 697	9 420	6 458	635		210	20 420
Španělsko	3 543	21 054	1 583	4 955	3 522	559	35 216
Francie		3 191			10 257	872	14 320
Itálie		21 211	430	972	5 353	846	28 812
Kypr	213			399		28	640
Lotyšsko	1 540	2 991				90	4 621
Litva	2 305	4 470				109	6 884
Lucembursko					50	15	65
Maďarsko	8 642	14 248		2 031		386	25 307
Malta	284	556				15	855
Nizozemí					1 660	247	1 907
Rakousko			177		1 027	257	1 461
Polsko	22 176	44 377				731	67 284
Portugalsko	3 060	17 133	280	448	490	99	21 510
Rumunsko	6 552	12 661				455	19 668
Slovinsko	1 412	2 689				104	4 205
Slovensko	3 899	7 013			449	227	11 588
Finsko				545	1 051	120	1 716
Švédsko					1 626	265	1 891
Velká Británie		2 738	174	965	6 014	722	10 613
meziregionální/síťová spolupráce						445	445
Technická asistence							868
Celkově	69 577	199 323	13 955	11 408	43 555	8 721	347 407

Poznámka: Údaje mohou být zaokrouhleny, celkové součty nemusí odpovídat.

Zdroj: Evropská komise [7], vlastní dopočet.

PŘÍLOHA J – OPERAČNÍ PROGRAMY PRO OBDOBÍ 2007 – 2013

Operační programy pro období 2007 - 2013			
Operační program	Řídící orgán	% z celkové částky	Příspěvek EU (v EUR)
Tematické operační programy		79,80%	21 300 251 251
Integrovaný OP	Ministerstvo pro místní rozvoj	5,93%	1 582 390 162
OP Technická pomoc	Ministerstvo pro místní rozvoj	0,93%	247 783 172
OP Podnikání a inovace	Ministerstvo průmyslu a obchodu	11,39%	3 041 312 546
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	Ministerstvo práce a sociálních věcí	6,88%	1 837 421 405
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	6,85%	1 828 714 781
OP Výzkum a vývoj pro inovace	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	7,76%	2 070 680 884
OP Životní prostředí	Ministerstvo životního prostředí	18,42%	4 917 867 098
OP Doprava	Ministerstvo dopravy	21,63%	5 774 081 203
Regionální operační programy		18,74%	5 002 353 233
Regionální operační programy (ROP) - 7	Regiony soudržnosti NUTS 2	17,46%	4 659 031 986
- ROP Střední Čechy		2,09%	559 083 839
- ROP Jihozápad		2,31%	619 651 254
- ROP Severozápad		2,79%	745 911 021
- ROP Jihovýchod		2,64%	704 445 636
- ROP Severovýchod		2,46%	656 457 606
- ROP Moravskoslezsko		2,68%	716 093 217
- ROP Střední Morava		2,46%	657 389 413
OP Praha Konkurenceschopnost	Region Praha NUTS 2	0,88%	234 936 005
OP Praha Adaptabilita	Region Praha NUTS 2	0,41%	108 385 242
Přeshraniční a mezinárodní spolupráce		1,46%	389 051 107
Přeshraniční spolupráce - 5 OP	Ministerstvo pro místní rozvoj	1,32%	351 589 957
OP národní spolupráce a OP Mezuregionální spolupráce	Ministerstvo pro místní rozvoj	0,14%	37 461 150
CELKEM		100%	26 691 655 591

Zdroj: MMR, informační leták, březen 2007.

PŘÍLOHA K – FINANČNÍ ALOKACE OPERAČNÍHO PROGRAMU PODNIKÁNÍ A INOVACE V OBDOBÍ 2007 – 2013

Finanční alokace

Číslo prioritní osy	Název prioritní osy	Fond	Příspěvek Společenství	Národní veřejné zdroje	Národní soukromé zdroje	Celkové zdroje
			a	b	c	d=a+b+c
1	Vznik firem	ERDF	79,07	13,95	0	93,02
2	Rozvoj firem	ERDF	663,00	117,00	0	780,00
3	Efektivní energie	ERDF	121,65	21,47	0	143,12
4	Inovace	ERDF	680,15	120,03	0	800,18
5	Prostředí pro podnikání a inovace	ERDF	1 167,86	206,09	0	1 373,95
6	Služby pro rozvoj podnikání	ERDF	239,96	42,35	0	282,31
7	Technická asistence*	ERDF	89,60	15,81	0	105,41
CELKEM			3 041,31	536,70	0	3 578,01

Legenda: Příspěvek Společenství

Finanční prostředky uvedeny v mil. EUR

* Technická asistence je uvedena v celkové finanční tabulce z toho důvodu, aby byla vidět celá alokace směřující na operační program. V textové části není technická asistence rozpracována, neboť je pomocným nástrojem, který slouží k podpoře a usnadnění implementace ostatních prioritních os operačního programu. Zahrnuje veškeré podpůrné aktivity s cílem podpořit účinnost prováděné pomoci, zvýšit kvalitu prováděných opatření a zvýšit efektivitu využití finančních prostředků. Příjemcem podpory je řídicí orgán nebo zprostředkující subjekt.

Zdroj: Chvojková, Květoň [24].

PŘÍLOHA L – PROGRAMY PRO PODNIKATELE V RÁMCI OPERAČNÍHO PROGRAMU PODNIKÁNÍ A INOVACE V OBDOBÍ 2007 – 2013

PROGRAMY PRO PODNIKATELE 2007 - 2013						
Operační program podnikání a inovace 2007 - 2013						
podprogram OPPI	dotace / úvěr	1. výzva	zprostř. subjekt	poznámka		
START	bezúročný úvěr (0,75 mil. Kč)	1.3.2007	ČMZRB	formulář bude na webu únor 2007		
PROGRES	úvěry, bankovní záruky	1.3.2007	ČMZRB	formulář bude na webu únor 2007		
ZÁRUKA	zvýhodněné bankovní záruky	1.3.2007	ČMZRB	formulář bude na webu únor 2007		
ROZVOJ	nevratná dotace 1 - 20 mil. Kč	1.3.2007	Czechinvest	technologické vybavení firem		
ICT a strateg. služby	nevratná dotace 1 - 100 mil. Kč	konec 1. čtvrtletí 07	Czechinvest	podpora nových produktů ICT		
ICT v podnicích	nevratná dotace 1 - 20 mil. Kč	není známo	Czechinvest	hardware a software v podnicích		
EKOENERGIE	nevratná dotace	není známo	ČEA	www.ceact.cz		
INOVACE	nevratná dotace 1 - 75 mil. Kč	není známo	Czechinvest	inovace procesů, produktů, prům. vlast.		
POTENCIÁL	nevratná dotace 1 - 75 mil. Kč	konec 1. čtvrtletí 07	Czechinvest	výzkum, vývoj, inovace		
SPOLUPRÁCE	nevratná dotace	není známo	Czechinvest	kooperační uskupení (klastry)		
PROSPERITA	nevratná dotace 1 - 200 mil. Kč	není známo	Czechinvest	vědtech parky, infr. VaV, možná změny od EK		
ŠKOL. STŘEDISKA	nevratná dotace 0,2 - 150 mil. Kč	není známo	Czechinvest	infrastruktura rozvoje lidských zdrojů		
NEMOVITOSTI	nevratná dotace - velké projekty	polovina roku 2007	Czechinvest	regenerace prům.zón - výzvy až konec 2007		
PORADENSTVÍ	žadatel Czechinvest	nic	Czechinvest	rozvoj Nár. registru poradců		
MARKETING	nevratná dotace	1.3.2007	Czechinvest	www.czechtrade.cz		

Zdroj: MPO, informační leták, květen 2007.